

Софийски Университет "св. Климент Охридски"
Факултет по Математика и Информатика

Магистърска Програма "Математика и математична физика"

ПАНЧО ГЕОРГИЕВ БЕШКОВ

**Неасоциативни операции върху
вариации на структури на Hodge**

дипломна работа
за получаване на степен
Магистър по математика

научен ръководител: проф. д-р Азнив Киркор Каспарян

София
2 0 1 5

Съдържание

1	Увод	2
2	Напълно геодезични вариации	8
2.1	Риманови многообразия	8
2.2	Напълно геодезични подпространства на G/H	16
2.3	Вариации на структури на Hodge	21
2.4	Пълна геодезичност на вариации	29
3	Леви квази-групи	35
3.1	Предварителни сведения	35
3.2	Всяка лява квази-група възниква от сечение	40
3.3	Леви квази-подгрупи	47
4	Симетрични структури на Loos	52
4.1	Предварителни сведения	52
4.2	Loos-симетрични подпространства	55
4.3	Loos-ермитови симетрични пространства	60

Глава 1

Увод

Нека (M, g) е пълно Риманово многообразие, относно свързаността на Levi-Civita на g . Геодезичният поток върху M е съответствие, което на допирателен вектор $v \in T_p^{\mathbb{R}} M$ към точка $p \in M$ съпоставя геодезичната $\gamma_p^v : \mathbb{R} \rightarrow M$, допираща се до $\left. \frac{d\gamma_p^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v$ в $\gamma_p^v(0) = p$. Подмногообразие $N \subset M$ през $p \in N$ е геодезично, ако ограничението $T_p^{\mathbb{R}} N \ni v \mapsto \gamma_p^v : \mathbb{R} \rightarrow M$ на описаното съответствие върху допирателното пространство към N в p съвпада с геодезичния поток $T_p^{\mathbb{R}} N \ni v \mapsto \widetilde{\gamma}_p^v : \mathbb{R} \rightarrow N$ относно свързаността на Levi-Civita на $(N, g|_N)$. По този начин, геодезичността на $N \subset M$ в $p \in N$ е условие за затвореност на N относно геодезичния поток върху M през p .

Целта на настоящата дипломна работа е характеризацията на напълно геодезичните подмногообразия U на хомогенно пространство D чрез затвореност относно неасоциативни структури върху D . По-точно, хомогенните пространства $D = G_{\mathbb{R}}/V$ са фактори на реални линейни алгебрични групи $G_{\mathbb{R}}$ по компактни подгрупи V , съдържащи някакъв максимален компактен тор на $G_{\mathbb{R}}$. Хомогенните пространства D имат естествена комплексна структура. Областите на периодите D , определени като класифициращите пространства на структурите на Hodge с фиксирана решетка, поляризация и числа на Hodge притежават споменатите свойства. Ако $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е област на периоди и K е максимална компактна подгрупа на $G_{\mathbb{R}}$, съдържаща V , то $S = G_{\mathbb{R}}/K$ е Риманово симетрично пространство от некомпактен тип. Изображението $\pi : D \rightarrow S$, $\pi(aV) = aK$ е естествена проекция на D върху S . Промяната на комплексната структура на проективно алгебрично многообразие X индуцира промяна на структурата на Hodge върху примитивните кохомологии на X от степен $n = \dim_{\mathbb{C}} X$. По този начин възниква локално холморфно изображение $\Psi : S \rightarrow D$ от произволно параметризиращо пространство S на комплексни структури върху X . Образът на Ψ е комплексно подмногообразие на D , което се допира до така нареченото хоризонтално разпределение върху D . Това води до необходимостта от изучаване на хоризонталните комплексни подмногообразия $U \subset D$, наречени вариации на структури на Hodge.

Интересът към напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U \subset D$ е мотивиран от наличието на интересни семейства от многообразия на Calabi-Yau с напълно геодезични вариации на структури на Hodge. Понеже U са еквивариантно вложени в D ермитови симетрични пространства от некомпактен тип, някои свойства на комп-

лексно аналитичните компактификации на факторите U/Γ на U по решетки $\Gamma < G_{\mathbb{R}}$ стоят в основата на конструкциите на комплексно аналитичните компактификации на D/Γ .

Настоящата дипломна работа характеризира напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U \subset D$ чрез три типа неасоциативни структури. Изображение $\sigma : S = G_{\mathbb{R}}/K \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ е сечение на естествената проекция $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow S$, $\pi_K(a) = aK$, ако $\pi\sigma = \text{Id}_S$. Посредством груповото умножение в $G_{\mathbb{R}}$, произволно сечение $\sigma : S \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ индуцира бинарна операция $\oplus_{\sigma} : S \times S \rightarrow S$, $aK \oplus_{\sigma} bK = \pi_K(\sigma(aK)\sigma(bK)) = \sigma(aK)bK$ в S . Относно тази операция S е лява квази-група с десен неутрален елемент K , т.е. за произволни точки $p, q \in S$ уравнението $p \oplus_{\sigma} x = q$ има единствено решение $x_o(p, q) \in S$ и $p \oplus_{\sigma} H = p$ за $\forall p \in S$. Дипломната работа установява, че $U \subset D$ е напълно геодезична вариация на структура на Hodge тогава и само тогава, когато съществува аналитично сечение $\sigma : S \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ на $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow S$ с $\sigma(\delta) = \sigma(K) = e \in G_{\mathbb{R}}$, така че $(\pi(U), \oplus_{\sigma})$ е лява квази-подгрупа на (S, \oplus_{σ}) . По определение, последното означава, че за произволни точки $p, q \in \pi(U)$ е в сила $p \oplus_{\sigma} q, x_o(p, q) \in \pi(U)$, където $x_o(p, q) \in S$ е единственото решение на $p \oplus_{\sigma} x = q$ от S .

През 60-те години на миналия век Loos забелязва, че геодезичните изометрии $s_x : S \rightarrow S$ на Риманово симетрично пространство S задават гладка бинарна операция $S \times S \rightarrow S$, $x.y := s_x(y)$. По определение, $s_x : S \rightarrow S$ е инволюцията с изолирана фиксирана точка x , чийто диференциал $(ds_x)_x = -\text{Id}_{T_x S}$ в $x \in S$ съвпада с умножението с $-1 \in \mathbb{R}$. Освен това $s_x s_y(z) = s_{s_x(y)}(s_x(z))$ за произволни три точки $x, y, z \in S$. Отразявайки тези свойства като аксиоми за (S, \cdot) , получаваме понятието Loos-симетрично пространство. Loos доказва, че единствените гладки многообразия S , върху които може да се определи Loos-симетрично пространство (S, \cdot) са Римановите симетрични пространства S . Във втория параграф на третата глава се установява, че вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е напълно геодезична тогава и само тогава, когато $(\pi(U), \cdot)$ е Loos-симетрично подпространство на $(S = G_{\mathbb{R}}/K, \cdot)$. Последното означава, че за произволни $a, b \in \pi(U)$ е в сила $a.b, x_o(a, b), y_o(a, b) \in \pi(U)$, където $x_o(a, b)$ е единственото решение на уравнението $a.x = b$ от S , а $y_o(a, b)$ е единственото решение на уравнението $y.a = b$ от S .

Настоящата работа въвежда понятието Loos-ермитово симетрично пространство $(S, *)$ от некомпактен тип по аналогия с Loos-симетрично. Операцията $x * y = j_x(y)$ върху ермитово симетрично пространство $S = G/K$ от некомпактен тип се задава чрез холморфната изометрия $j_x : S \rightarrow S$ от ред 4 с единствена фиксирана точка x , чийто диференциал $(dj_x)_x = J_x$ в x съвпада с оператора $J_x : T_x^{\mathbb{R}} S \rightarrow T_x^{\mathbb{R}} S$ на комплексната структура. В последния, трети параграф на трета глава доказваме, че само ермитовите симетрични пространства S от некомпактен тип имат структура $(S, *)$ на Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип. В резултат получаваме, че вариация на структура на Hodge U е напълно геодезично подмногообразие на област на периоди D тогава и само тогава, когато дифеоморфният образ $\pi(U)$ на U има структура $(\pi(U), *)$ на Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип, за която $(\pi(U), *^2)$ е Loos-симетрично подпространство на (S, \cdot) .

Изучаването на напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U \subset D$ е актуална тематика от алгебричната геометрия. В [FriedmanLaza] Friedman и Laza ха-

рактизируют тези обекти с тяхната полу-алгебричност и силна квази-проективност. За да формулираме техния резултат да забележим, че всяко комплексно аналитично подпространство \check{U} на дуалното пространство \check{D} на област на периоди D е проективно алгебрично по Теоремата на Chow, защото $\check{D} \subset \mathbb{P}^N(\mathbb{C})$ е проективно алгебрично. Вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е полу-алгебрична, ако съществува комплексно аналитично подпространство $\check{U} \subset \check{D}$, така че U е неприводима компонента на \check{U} . Произволна област на периоди $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е хомогенно пространство на реална линейна алгебрична група $G_{\mathbb{R}} \leq \text{GL}(N, \mathbb{R})$. За всяко комплексно подмногообразие $U \subset D$, подгрупата $\Gamma(U) := \{\gamma \in G_{\mathbb{Z}} \mid \gamma(U) = U\}$ на $G_{\mathbb{Z}} := G_{\mathbb{R}} \cap \text{GL}(N, \mathbb{Z})$ е дискретна в $G_{\mathbb{R}}$ и действа напълно прекъснато върху U и D . Ако $Y \subset X$ са проективни алгебрични многообразия, то допълнението $X \setminus Y$ на Y до X се нарича квази-проективно многообразие. Ако за всяка подгрупа $\Gamma_o \leq \Gamma(U)$ с краен индекс $[\Gamma(U) : \Gamma_o] < \infty$ факторът U/Γ_o е квази-проективно многообразие, Friedman и Laza казват, че $U/\Gamma(U)$ е силно квази-проективно. Ако $\Gamma(U)$ няма фиксирани точки върху U , то U/Γ_o е крайно неразклонено покритие на $U/\Gamma(U)$ и квази-проективността на $U/\Gamma(U)$ е еквивалентна на силната квази-проективност на този фактор. Friedman и Laza доказват, че ако $U \subset D$ е полу-алгебрична вариация на структура на Hodge със силно квази-проективен фактор $U/\Gamma(U)$, то $U \subset D$ е напълно геодезично и еквивариантно вложено ермитово симетрично подпространство на D . Вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е от тип Calabi-Yau, ако първото число на Hodge на D е $h^{n,0} = 1$. Friedman и Laza установяват, че всяка неприводима ограничена симетрична област \mathcal{D} се реализира чрез напълно геодезична вариация на структура на Hodge $\mathcal{D} \subset D$ от тип Calabi-Yau. Всяка напълно геодезична вариация на структура на Hodge $U \subset D$ от тип Calabi-Yau се получава чрез тензорна конструкция върху тавтологичното разслоение на \mathcal{D} .

В своята работа [LiuYin] Liu и Yin дават кохомологична характеристика на пълната геодезичност на образа на пространството на Teichmüller \mathcal{T} на многообразията на Calabi-Yau под действие на изображение на периодите. Да напомним, че многообразието на Calabi-Yau X е проективно алгебрично многообразие с тривиално канонично разслоение $K_X = \mathcal{O}_X$ и анулиращи се кохомологични групи $H^i(X, \mathcal{O}_X) = 0$ за $\forall 0 < i < n = \dim_{\mathbb{C}} X \geq 3$. Хомологичната група $H_n(X, \mathbb{Z})$ е крайно породен \mathbb{Z} -модул и се представя като директно произведение $H_n(X, \mathbb{Z}) = H_n(X, \mathbb{Z})^o \times H_n(X, \mathbb{Z})^{\text{Tor}}$ на свободна абелева група $H_n(X, \mathbb{Z})^o$ с краен ранг и крайна абелева група $H_n(X, \mathbb{Z})^{\text{Tor}}$, наречена торзионна част на $H_n(X, \mathbb{Z})$. Произволен базис γ на $H_n(X, \mathbb{Z})^o/mH_n(X, \mathbb{Z})^o$ се нарича структура с ниво m върху X . Поляризация на X е влагане в проективното пространство на глобалните сечения на линейно разслоение $L \rightarrow X$. Пространството на Teichmüller \mathcal{T} , параметризиращо многообразието на Calabi-Yau с фиксирана поляризация $L \rightarrow X$ и структура γ с ниво m има естествено холоморфно изображение на периодите $\Psi : \mathcal{T} \rightarrow D$. Върху многообразието на Calabi-Yau X съществува глобална холоморфна $(n, 0)$ -форма Ω , която задава канонична фамилия $\Omega^c(t)$ от холоморфни $(n, 0)$ -форми в околност на точката $p \in \mathcal{T}$, отговаряща на X . От друга страна, за произволен ортонормиран базис $\varphi_1, \dots, \varphi_N$ на $H^{0,1}(X, T^{1,0}X)$, контракцията $\exp\left(\sum_{i=1}^N t_i \varphi_i\right) \lrcorner \Omega$ е $(n-1, 1)$ -форма. Liu и Yin доказват, че образът $\Psi(\mathcal{T})$ на \mathcal{T} под действие на изображението на периодите Ψ е напълно геодезична еквивариантно вло-

жена вариация на структура на Hodge тогава и само тогава, когато кохомологичните класове $[\Omega^c(t)] = \left[\exp \left(\sum_{i=1}^N t_i \varphi_i \right) \lrcorner \Omega \right]$ съвпадат в околност на произволна точка $p \in \mathcal{T}$. Напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U_1 \subset D$ с комплексна размерност $\dim_{\mathbb{C}} U_1 = 1$ са еквивариантно вложени горни полуравнини

$$\mathcal{H} = \{z \in \mathbb{C} \mid \text{Im}(z) > 0\} = \text{SL}(2, \mathbb{R}) / \text{SO}(2)$$

или $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ -орбити. В [Schmid] Schmid доказва, че произволна обща гранична точка $p \in \partial U \cap \partial D \subset \check{D}$ на вариация на структура на Hodge $U \subset D$ и областта на периодите D , която я съдържа има достатъчно малка околност, която се съдържа в околност на безкрайна точка $(i\infty)^k \in (\partial \mathcal{H})^k$ на директно произведение $\mathcal{H}^k = \mathcal{H} \times \dots \times \mathcal{H}$ на $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ -орбити. Този резултат мотивира изучаването на $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ -орбитите на началото на област на периоди D . В [Robles] Robles класифицира холоморфните хоризонтални $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ -орбити върху $D = G_{\mathbb{R}}/V$, доказвайки, че техните $G_{\mathbb{R}}$ -орбити са във взаимно еднозначно съответствие с орбитите на редуктивните части на параболичните подалгебри на Lie на $\text{Lie}G_{\mathbb{R}}$ с фиксиран център и фиксирана обща Картанова подалгебра \mathfrak{h} на $\text{Lie}V$ и $\text{Lie}G_{\mathbb{R}}$, под действие на групата на Weyl на \mathfrak{h} .

Настоящата дипломна работа доказва, че проекцията $\pi : D = G_{\mathbb{R}}/V \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$, $\pi(aV) = aK$ на област на периоди D върху Риманово симетрично пространство S се ограничава до глобален дифеоморфизъм $\pi : U \rightarrow \pi(U)$ върху напълно геодезична вариация на структура на Hodge $U \subset D$. За образа $\Psi(S)$ на изображение на периодите $\Psi : S \rightarrow D$ на алгебрична фамилия $\mathcal{X} \rightarrow S$ от проективна алгебрични многообразия с едносвързана база S , Liu и Shen доказват в [LiuShen], че ограничението $\pi : \Psi(S) \rightarrow \pi\Psi(S)$ е крайно неразклонено покритие. Този резултат може да се разглежда като обобщение на глобалната дифеоморфност на $\pi : U \rightarrow \pi(U)$ за напълно геодезична вариация на структура на Hodge $U \subset D$. Още повече, Liu и Shen установяват, че образът $\Psi(S)$ на S има естествено влагане в комплексно линейно пространство и е ограничен относно комплексната евклидова метрика на това пространство. По-точно, холоморфното допирателно пространство $T_o^{1,0}D = T_o^{1,0}\check{D}$ към компактното дуално $\check{D} = G_{\mathbb{C}}/P_{\mathbb{C}}$ на D има естествено повдигане до нилпотентна подалгебра на $\text{Lie} \mathfrak{N}_+$ на $G_{\mathbb{C}}$. Експоненциалното изображение $\exp : \mathfrak{N}_+ \rightarrow N_+$ в съответната свързана унипотентна подгрупа N_+ на $G_{\mathbb{C}}$ е взаимно еднозначно. Съгласно $N_+ \cap P_{\mathbb{C}} = \{e\}$, орбитата на началото $N_+(o) \simeq N_+/N_+ \cap P_{\mathbb{C}} = N_+$ е изоморфна на N_+ . Метриката на Hodge върху $\text{Lie}G_{\mathbb{C}}$ индуцира комплексна евклидова метрика върху \mathfrak{N}_+ и $N_+(o)$. Liu и Shen доказват, че $\Psi(S)$ е ограничено подмножество на $N_+(o) \cap D$ относно комплексната евклидова метрика върху $N_+(o)$, индуцирана от \mathfrak{N}_+ посредством дифеоморфизма $\pi_{P_{\mathbb{C}}} \exp : \mathfrak{N}_+ \rightarrow N_+(o)$.

Накратко за съдържанието на дипломната работа. Първата глава е посветена на някои геометрични свойства на напълно геодезичните вариации на структури на Hodge. Нейният първи параграф дава предварителни сведения за геодезичните криви относно свързаността на Levi-Civita върху Риманово многообразие (M, g) . Тя скицира и доказателството на Теоремата на Cartan-Hadamard за пълните Риманови многообразия с неположителна секционна кривина. Вторият параграф на първа глава напомня, че необходимо и достатъчно условие за пълна геодезичност на подмногообразие

W на Риманово симетрично пространство $S = G_{\mathbb{R}}/K$ през началото $\delta \in W$ е затвореността на $T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \subset \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$ относно тройната скобка на $\text{Lie} [u, [v, w]] \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ за всички $u, v, w \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$. Това условие е известно и доказано в монографията [Helgason] на Helgason. Ние забелязваме, че доказателството на достатъчността е в сила за по-широк клас от хомогенни пространства $G_{\mathbb{R}}/H$. Третият параграф на първа глава се състои от предварителни сведения за класифициращи пространства на структури на Hodge, изображение на периодите и вариации на структури на Hodge. Четвъртият параграф дискутира напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U \subset D$. Тя напомня, че всички такива U са еквивариантно вложени в D ермитови симетрични пространства от некомпактен тип. В резултат се получава, че пълната геодезичност на U в $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е еквивалентна на пълната геодезичност на $\pi(U)$ в $S = G_{\mathbb{R}}/K$ и изисква глобалната дифеоморфност на $\pi : U \rightarrow \pi(U)$.

Втората глава характеризира пълната геодезичност на вариация на структура на Hodge $U \subset D$ чрез наличието на аналитична лява квази-групова операция с десен неутрален елемент върху $\pi(U) \subset S$. За да мотивира определението на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) с десен неутрален елемент e_r , първият параграф напомня, че непразно множество G с асоциативна бинарна операция $G \times G \rightarrow G$, $(a, b) \mapsto ab$ е група тогава и само тогава, когато уравненията $ax = b$ и $ya = b$ имат единствени решения $x_o(a, b), y_o(a, b) \in G$. Вземайки предвид този факт, през 1935 г. Moufang въвежда понятието квази-група като непразно множество Q с (необезателно асоциативна) бинарна операция $Q \times Q \rightarrow Q$, $(a, b) \mapsto a.b$, относно която за произволни $a, b \in Q$ уравненията $a.x = b$ и $y.a = b$ имат единствени решения $x_o(a, b), y_o(a, b) \in Q$. Лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) с десен неутрален елемент e_r е непразно множество \mathcal{L} с бинарна операция $\mathcal{L} \times \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}$, $(a, b) \mapsto a \oplus b$, така че за произволни $a, b \in \mathcal{L}$ уравнението $a \oplus x = b$ има единствено решение $x_o(a, b) \in \mathcal{L}$ и $a \oplus e_r = a$ за $\forall a \in \mathcal{L}$. За произволна група G и нейна подгрупа H , лявото хомогенно пространство на G относно H е множеството $G/H = \{gH \mid g \in G\}$ на левите съседни класове на G относно H . В [Sabini] Сабинин казва, че подмножество $Q \subset G$ е трансверзала на G/H , ако Q пресича всеки съседен клас gH в единствен елемент $q(gH)$ и множеството $QH := \{qh \mid q \in Q, h \in H\}$ покрива G . Той доказва, че груповата операция на G индуцира естествена структура на лява квази-група с десен неутрален елемент $q(H)$ върху произволна трансверзала Q на G/H . Сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ на естествената проекция $\pi : G \rightarrow G/H$, $\pi(a) = aH$ за $\forall a \in G$ е изображение, изпълняващо условието $\pi\sigma = \text{Id}_{G/H}$. Първият параграф на втора глава установява, че сеченията $\sigma : G/H \rightarrow G$ на $\pi : G \rightarrow G/H$ са във взаимно еднозначно съответствие с трансверзалите $\sigma(G/H)$ на G/H . В резултат се получава, че произволно сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ на $\pi : G \rightarrow G/H$ задава бинарна операция

$$\oplus_{\sigma} : G/H \times G/H \longrightarrow G/H,$$

$$aH \oplus_{\sigma} bH := \pi(\sigma(aH)\sigma(bH)) = \sigma(aH)bH \quad \text{за } \forall aH, bH \in G/H,$$

относно която G/H е лява квази-група с десен неутрален елемент H . В третия параграф на втора глава даваме опростено доказателство на реализацията на произволна лява квази-група с десен неутрален елемент $(\mathcal{L}, \oplus, e_r)$ във вида $(G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}, H_{\mathcal{L}})$ за подгрупата $G_{\mathcal{L}}$ на симетричната група $\text{Sym}(\mathcal{L})$ на \mathcal{L} , породена от левите \oplus -транслации,

стабилизатора $H_{\mathcal{L}} = \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$ на e_r в нея и подходящо сечение $\sigma_{\mathcal{L}} : G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}} \rightarrow G_{\mathcal{L}}$ на $\pi : G_{\mathcal{L}} \rightarrow G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}$. Този факт е установен в монографията на Сабинин [Sabinin], използвайки трансверзали на леви хомогенни пространства вместо техни сечения. В случая $(\mathcal{L}, \oplus, e_r) = (G/H, \oplus_{\sigma}, H)$ доказваме, че подгрупата $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ на G , породена от образа $\sigma(G/H)$ на сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ действа транзитивно върху G/H , а групата $G_{\mathcal{L}}$ е образът на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ под действие на хомоморфизма $\Lambda : G \rightarrow \text{Sym}(G/H)$, отговарящ на действието $G \times G/H \rightarrow G/H$, $(a, bH) \mapsto abH$ на G върху G/H чрез леви трансляции относно груповата операция в G . В този параграф въвеждаме понятието лява квази-подгрупа (\mathcal{L}_1, \oplus) на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) като непразно подмножество $\mathcal{L}_1 \subseteq \mathcal{L}$, което е затворено относно \oplus и решаването на уравненията $a \oplus x = b$ за всички $a, b \in \mathcal{L}_1$. Доказваме, че реализацията $(G_{\mathcal{L}_1}/H_{\mathcal{L}_1}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}_1}})$ на лява квази-подгрупа (\mathcal{L}_1, \oplus) на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) е ограничението на реализацията $(G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$ на (\mathcal{L}, \oplus) . Основният резултат на втора глава установява, че вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е напълно геодезична тогава и само тогава, когато съществува аналитично сечение $\sigma : S = G_{\mathbb{R}}/K \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ на $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$ с $\sigma(\delta) = \sigma(K) = e \in G_{\mathbb{R}}$, така че $(\pi(U), \oplus_{\sigma})$ е лява квази-подгрупа на (S, \oplus_{σ}) .

Последната, трета глава изучава Loos-симетричните подпространства и въвежда Loos-ермитовите симетрични пространства. След определяне на понятието Loos-симетрично пространство (S, \cdot) проверяваме, че геодезичните изометрии $s_x : S \rightarrow S$ върху Риманово симетрично пространство S с изолирани фиксирани точки $x \in S$ задават Loos-симетрична квази-група (S, \cdot) относно операцията $x \cdot y := s_x(y)$. Напомняме идеята за доказателство на резултата на Loos, установяващ Римановата симетричност на многообразие S с Loos-симетрична структура (S, \cdot) . Нашите разглеждания се ограничават до Риманови симетрични пространства от некомпактен тип и съответните им Loos-симетрични структури (S, \cdot) от некомпактен тип, в които за всяко $a \in S$ уравнението $a \cdot x = x$ имат глабално (а не само локално) единствено решение $x = a$. Трета глава установява, че $U \subset D = G_{\mathbb{R}}/V$ е напълно геодезична вариация на структура на Hodge тогава и само тогава, когато проекцията $\pi(U)$ на U в Риманово симетрично пространство $S = G_{\mathbb{R}}/K$ с $K \supseteq V$ е Loos-симетрично подпространство на (S, \cdot) от некомпактен тип. В последния, трети параграф на трета глава въвеждаме Loos-ермитова структура $(S, *)$ върху ермитово симетрично пространство $S = G/K$ от некомпактен тип. По-точно, за произволни точки $x, y \in S$ определяме $x * y := j_x(y)$ като образа на y под действие на холоморфната изометрия $j_x : S \rightarrow S$ с единствена фиксирана точка x , чийто диференциал $(dj_x)_x = J_x$ в x съвпада с комплексната структура $J_x : T_x^{\mathbb{R}}S \rightarrow T_x^{\mathbb{R}}S$. Проверяваме, че единствените Риманови многообразия, върху които съществува Loos-ермитова симетрична структура $(S, *)$ от некомпактен тип са ермитовите симетрични пространства S от некомпактен тип. Забелязваме, че всяко Loos-ермитово симетрично пространство $(S, *)$ от некомпактен тип определя Loos-симетрично пространство $(S, *^2)$ от некомпактен тип с относително операцията $x *^2 y := x * (x * y)$. В резултат получаваме, че вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е напълно геодезична точно когато съществува Loos-ермитова симетрична структура $(\pi(U), *)$ върху дифеоморфния образ $\pi(U)$ на U , така че $(\pi(U), \cdot)$ с $x \cdot y := x * (x * y)$ е Loos-симетрично подпространство на Loos-симетричното пространство (S, \cdot) от некомпактен тип.

Глава 2

Напълно геодезични вариации на структури на Hodge

2.1 Предварителни сведения за Риманови многообразия

Да напомним, че топологично пространство X е Хаусдорфово, ако за всеки две различни точки $p, q \in X$ съществуват отворени подмножества $U_p \subset X$ и $U_q \subset X$ с празно сечение $U_p \cap U_q = \emptyset$.

Определение 1. Хаусдорфово топологично пространство X е m -мерно многообразие над полето $k = \mathbb{R}$ или $k = \mathbb{C}$, ако съществува отворено покритие $X = \cup_{\alpha \in A} U_\alpha$ и хомеоморфизми $\varphi_\alpha : U_\alpha \rightarrow \varphi_\alpha(U_\alpha)$ върху отворени подмножества $\varphi_\alpha(U_\alpha) \subseteq k^m$, така че за произволни $\alpha, \beta \in A$ с $U_\alpha \cap U_\beta \neq \emptyset$ композициите

$$\varphi_\beta \varphi_\alpha^{-1} : \varphi_\alpha(U_\alpha \cap U_\beta) \longrightarrow \varphi_\beta(U_\alpha \cap U_\beta)$$

са диференцируеми изображения.

Допирателното пространство $T_p^{\mathbb{R}}M$ към многообразие M в точка $p \in M$ може да се определи като \mathbb{R} -линейното пространство на диференциранията на гладките локални функции върху околност на p . Произволни координати x_1, \dots, x_m върху k^m задават гладки координати $x_1 \varphi_\alpha, \dots, x_n \varphi_\alpha$ върху $U_\alpha \ni p$. С известна неточност, ще бележим тези координати с x_1, \dots, x_m . Всеки избор на локални координати в околност на точка p отговаря на избор на базис $\left(\frac{\partial}{\partial x_1}\right)_p, \dots, \left(\frac{\partial}{\partial x_n}\right)_p$ на допирателното пространство $T_p^{\mathbb{R}}M$ към M в p .

Скаларно произведение в m -мерно линейно пространство \mathbb{R}^m над \mathbb{R} е симетрична билинейна форма

$$\langle \cdot, \cdot \rangle : \mathbb{R}^m \times \mathbb{R}^m \longrightarrow \mathbb{R}$$

с $\langle v, v \rangle > 0$ за $\forall v \in \mathbb{R}^m \setminus \{0^m\}$. Спрямо ортонормиран базис на \mathbb{R}^m , скаларното произведение на два вектора $u, v \in \mathbb{R}^m$ се задава като

$$\langle u, v \rangle = u_1 v_1 + u_2 v_2 + \dots + u_m v_m.$$

Неотрицателния корен квадратен $\sqrt{\langle v, v \rangle} = \sqrt{\sum_{i=1}^n v_i^2}$ на вектор $v \in \mathbb{R}^n$ се нарича норма на вектора v .

Определение 2. Гладко n -мерно многообразие X над \mathbb{R} се нарича Риманово, ако в допирателното пространство $T_x^{\mathbb{R}}X$ към X в произволна точка $x \in X$ е зададено скалярно произведение на вектори

$$g_x(\cdot, \cdot) : T_x^{\mathbb{R}}X \times T_x^{\mathbb{R}}X \longrightarrow \mathbb{R},$$

което зависи гладко от x .

По определение, гладкостта на $g_x(\cdot, \cdot)$ означава, че за произволни гладки векторни полета U и V върху X , съответствието $x \mapsto g_x(U(x), V(x))$ е гладка функция на x . Семейството $g = \{g_x(\cdot, \cdot)\}_{x \in X}$ от гладки скалярни произведения се нарича метрика върху X . Метриката определя норма $\|u\|_x := \sqrt{g_x(u, u)}$ на допирателен вектор $u \in T_x^{\mathbb{R}}X$. Дължината на гладка крива $\gamma : [0, t] \rightarrow X$ се задава като интеграла

$$L(\gamma) := \int_0^t \left\| \frac{d\gamma}{dt}(s) \right\| ds$$

на нормата на допирателните вектори. Съответствието

$$d : X \times X \longrightarrow \mathbb{R}^{\geq 0},$$

$$d(x, y) = \inf \{L(\gamma) \mid \gamma(0) = x, \gamma(1) = y\},$$

съпоставящо на точки $x, y \in X$ минималната дължина на гладка крива върху X от x до y е метрика върху Римановото многообразие X . По определение, метриката е симетрична функция $d(x, y) = d(y, x)$ за $\forall x, y \in X$, която изпълнява неравенството на триъгълника $d(x, z) \leq d(x, y) + d(y, z)$ за произволни три точки $x, y, z \in X$ и се анулира само за равни аргументи, т.е. $d(x, y) \geq 0$ за $\forall x, y \in X$ с $d(x, y) = 0$ точно когато $x = y$. Топологично пространство X с метрика $d : X \times X \rightarrow \mathbb{R}^{\geq 0}$ се нарича метрично пространство.

Редица от точки $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}$ в метрично пространство (X, d) е фундаментална, ако

$$\lim_{m \rightarrow \infty} \lim_{n \rightarrow \infty} d(x_m, x_n) = 0.$$

Редицата $\{x_n\}_{n=1}^{\infty} \subset X$ е сходяща, ако съществува точка $x \in X$, така че

$$\lim_{n \rightarrow \infty} d(x_n, x) = 0.$$

Ясно е, че всяка сходяща редица в метрично пространство (X, d) е фундаментална. Ако всяка фундаментална редица в (X, d) е сходяща метричното пространство (X, d) се нарича пълно.

Определение 3. Риманово многообразие (X, g) е пълно, ако X е пълно относно метриката $d : X \times X \rightarrow \mathbb{R}^{\geq 0}$, индуцирана от g .

Нека $\mathcal{V}(X)$ е пространството на гладките векторни полета върху многообразие X . Непосредствено се вижда, че $\mathcal{V}(X)$ е модул над пръстена $C^\infty(X)$ на гладките функции $X \rightarrow \mathbb{R}$ върху X . Афинна свързаност върху X е \mathbb{R} -линейно изображение

$$\begin{aligned}\nabla : \mathcal{V}(x) \times \mathcal{V}(X) &\longrightarrow \mathcal{V}(X), \\ \nabla(U, V) &\mapsto \nabla_U(V)\end{aligned}$$

със свойствата

$$\nabla_{fU}(V) = f\nabla_U(V) \quad \text{и} \quad \nabla_U(fV) = U(f)V + f\nabla_U(V) \quad \text{за} \quad \forall U, V \in \mathcal{V}(X), \quad \forall f \in C^\infty(X).$$

Нека x_1, \dots, x_m са гладки локални координати върху гладко многообразие X над \mathbb{R} . Фиксираме базиса $\frac{\partial}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial}{\partial x_m}$ от гладки векторни полета и въвеждаме символите на Christoffel $\Gamma_{ij}^k \in C^\infty(X)$ чрез равенствата

$$\nabla_{\frac{\partial}{\partial x_i}} \left(\frac{\partial}{\partial x_j} \right) = \sum_{k=1}^m \Gamma_{ij}^k \frac{\partial}{\partial x_k}.$$

Скобката на Lie $[U, V]$ на гладки векторни полета U и V върху многообразие X е гладкото векторно поле върху X , което действа върху гладка функция $f \in C^\infty(X)$ по пръвилото

$$[U, V](f) = U(V(f)) - V(U(f)).$$

Афинна свързаност ∇ е симетрична, ако $\nabla_U(V) - \nabla_V(U) = [U, V]$ за произволни гладки векторни полета U и V . Афинна свързаност ∇ е съгласувана с Риманова метрика g върху многообразие X , ако за произволни гладки векторни полета U, V, W е в сила равенството

$$Wg(U, V) = g(\nabla_W(U), V) + g(U, \nabla_W(V)).$$

Може да се докаже, че върху произволно Риманово многообразие (X, g) съществува единствена симетрична афинна свързаност ∇ , съгласувана с g . Тази свързаност носи името на Levi-Civita. Нека $(g^{kl})_{k,l=1}^m$ е обратната матрица на $(g_{ij} := g(\frac{\partial}{\partial x_i}, \frac{\partial}{\partial x_j}))_{i,j=1}^m$, т.е.

$$\sum_{j=1}^m g^{ij} g_{jk} = \delta_j^i = \begin{cases} 1 & \text{за } 1 \leq i = j \leq m, \\ 0 & \text{за } 1 \leq i \neq j \leq m. \end{cases}$$

Символите на Christoffel на свързаността на Levi-Civita са

$$\Gamma_{ij}^l = \frac{1}{2} \sum_{k=1}^m g^{kl} \left[\frac{\partial}{\partial x_j} g \left(\frac{\partial}{\partial x_i}, \frac{\partial}{\partial x_k} \right) + \frac{\partial}{\partial x_i} g \left(\frac{\partial}{\partial x_j}, \frac{\partial}{\partial x_k} \right) - \frac{\partial}{\partial x_k} g \left(\frac{\partial}{\partial x_i}, \frac{\partial}{\partial x_j} \right) \right]$$

за $\forall 1 \leq i, j, l \leq m$. Ако не е казано противното, геодезичните и експоненциалните изображения върху Риманово многообразие (X, g) се подразбират, че са относно свързаността на Levi-Civita.

Гладка крива $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow X$ е геодезична, ако допирателните вектори $\frac{d\gamma}{dt} \in T_{\gamma(t)}^{\mathbb{R}} X$ към γ се пренасят успоредно по протежение на γ . Последното означава, че $\gamma(t)$ изпълнява диференциалното уравнение

$$\nabla_{\frac{d\gamma(t)}{dt}} \left(\frac{d\gamma(t)}{dt} \right) = 0.$$

Ако $\gamma_i(t) := x_i \circ \gamma(t) : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ са координатните функции върху γ , то

$$\frac{d\gamma(t)}{dt} = \sum_{i=1}^m \frac{d\gamma_i(t)}{dt} \left(\frac{\partial}{\partial x_i} \right)$$

и диференциалното уравнение на геодезичната γ приема вида

$$\begin{aligned} 0 &= \nabla_{\frac{d\gamma(t)}{dt}} \left(\frac{d\gamma(t)}{dt} \right) = \sum_{i=1}^m \frac{d\gamma_i(t)}{dt} \nabla_{\frac{\partial}{\partial x_i}} \left(\sum_{j=1}^m \frac{d\gamma_j(t)}{dt} \frac{\partial}{\partial x_j} \right) = \\ &= \sum_{i=1}^m \frac{d\gamma_i(t)}{dt} \sum_{j=1}^m \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\frac{d\gamma_j(t)}{dt} \right) \left(\frac{\partial}{\partial x_j} \right) + \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^m \frac{d\gamma_i(t)}{dt} \frac{d\gamma_j(t)}{dt} \sum_{k=1}^m \Gamma_{ij}^k \left(\frac{\partial}{\partial x_k} \right) = \\ &= \sum_{k=1}^m \sum_{i=1}^m \frac{d^2 \gamma_k(t)}{dt^2} \left(\frac{\partial}{\partial x_k} \right) + \sum_{k=1}^m \left(\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^m \Gamma_{ij}^k \frac{d\gamma_i(t)}{dt} \frac{d\gamma_j(t)}{dt} \right) \frac{\partial}{\partial x_k}. \end{aligned}$$

Горното диференциално уравнение е равносилно на анулирането на коефициентите на гладките векторни полета $\frac{\partial}{\partial x_k}$ за $\forall 1 \leq k \leq m$ и се свежда до системата от обикновени диференциални уравнения

$$\frac{d^2 \gamma_k(t)}{dt^2} + \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^m \Gamma_{ij}^k \frac{d\gamma_i(t)}{dt} \frac{d\gamma_j(t)}{dt} = 0 \quad \text{за } \forall 1 \leq k \leq m.$$

Разглежданите диференциални уравнения са от втори ред, така че техните решения се определят еднозначно от началната точка $\gamma(0) = 0^m \in \mathbb{R}^m$ и началния допирателен вектор $\left. \frac{d\gamma(t)}{dt} \right|_{t=0} = v \in \mathbb{R}^m$.

Определение 4. За произволна точка $x \in X$ и произволен допирателен вектор $v \in T_x^{\mathbb{R}} X$ към X в x с достатъчно малка дължина, означаваме с $\gamma_x^v : \mathbb{R} \rightarrow X$ геодезичната в X с начални условия

$$\gamma_x^v(0) = x, \quad \left. \frac{d\gamma_x^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v.$$

Експоненциалното изображение $\exp_x : U'_{0^m} \rightarrow U_x$ от околност $U'_{0^m} \subset T_x^{\mathbb{R}} X$ на нулевия допирателен вектор в околност $U_x \subset X$ на x се определя като стойността

$$\exp_x(v) := \gamma_x^v(1)$$

на геодезичната $\gamma_x^v : \mathbb{R} \rightarrow X$ в $t = 1$. Върху произволно многообразие X с афинна свързаност, геодезичните изпълняват равенството

$$\gamma_o^v(st) = \gamma_o^{sv}(t)$$

за $\forall o \in X$, $\forall v \in T_o^{\mathbb{R}}M$ и за всички $s, t \in \mathbb{R}$, за които $\gamma_o^{sv}(t)$ е определено. Причина за това е, че кривата $t \mapsto \gamma_o^v(st)$ изпълнява диференциалното уравнение на геодезична върху X и има начални условия $\gamma_o^v(st)|_{t=0} = o$, $\left. \frac{\gamma_o^v(st)}{st} \right|_{t=0} = sv$.

За достатъчно близки точки $x, y \in X$ върху многообразие X с афинна свързаност ∇ съществува единствена геодезична $\gamma : [0, 1] \rightarrow X$ с $\gamma_{x,y}(0) = x$ и $\gamma_{x,y}(1) = y$. Следващата теорема на Норф-Риноу характеризира пълните Риманови многообразия.

Теорема 5. (Норф-Риноу) Следните условия са еквивалентни за Риманово многообразие (X, g) :

- (i) (X, g) е пълно, т.е. X е пълно метрично пространство относно индуцираното от g разстояние $d : X \times X \rightarrow \mathbb{R}^{\geq 0}$;
- (ii) съществува точка $x \in X$, в която експоненциалното изображение

$$\exp_x : T_x^{\mathbb{R}}X \longrightarrow X$$

е определено върху цялото допирателно пространство $T_x^{\mathbb{R}}X$ към X в x ;

- (iii) във всяка точка $x \in X$ експоненциалното изображение $\exp_x : T_x^{\mathbb{R}}X \rightarrow X$ е определено върху цялото допирателно пространство $T_x^{\mathbb{R}}X$ към X в x .

Ако (X, g) е пълно Риманово многообразие, то произволни две точки $x, y \in X$ могат да се свържат чрез геодезична отсечка с дължина $d(x, y)$.

Кривината на афинна свързаност ∇ се определя като

$$R(U, V) := \nabla_U \nabla_V - \nabla_V \nabla_U - \nabla_{[U, V]}$$

за произволни гледки векторни полета U и V . Ако $U(x), V(x)$ е ортонормиранана система вектори от $T_x^{\mathbb{R}}X$ относно $g_x : T_x^{\mathbb{R}}X \times T_x^{\mathbb{R}}X \rightarrow \mathbb{R}$, то реалното число

$$K_x(U(x), V(x)) := g_x((R(U, V)V)(x), U(x))$$

се нарича секционна кривина на 2-мерното подпространство на $T_x^{\mathbb{R}}X$, породено от векторите $U(x)$ и $V(x)$.

Определение 6. Гладко изображение $\pi : T \rightarrow X$ на многообразия се нарича *неразклонено покритие*, ако всяка точка $x \in X$ има околност $U \subseteq X$, чийто праобраз $\pi^{-1}(U) = \cup_{\alpha} U_{\alpha}$ е непресичащо се обединение на отворени подмножества $U_{\alpha} \subset T$, върху които $\pi : U_{\alpha} \rightarrow U$ е дифеоморфизъм.

С известна неточност казваме също, че дефиниционната област T на π е *неразклонено покритие* на X .

Всяко неразклонено покритие $\pi : T \rightarrow X$ е сюрективно изображение на многообразия с една и съща размерност $\dim_{\mathbb{R}} T = \dim_{\mathbb{R}} X$.

Нека $\gamma_x(t)$ е крива върху X през x . За всяка точка $a \in \pi^{-1}(x)$ "над" x съществува единствена крива $\gamma_a^*(t)$ върху покритието T през a , такава че $\pi(\gamma_a^*(t)) = \gamma_x(t)$. Кривата $\gamma_a^*(t)$ се нарича *повдигане* на $\gamma_x(t)$ през a .

Многообразието T е *едносвързано*, ако всяка затворена крива върху T може да се свие в точка чрез непрекъсната деформация. Покритието $U_X : \tilde{X} \rightarrow X$ е универсално,

ако \tilde{X} е едносвързано многообразие. Ако $\psi : T_1 \rightarrow \tilde{X}$ е неразклонено покритие на едносвързано многообразие \tilde{X} , то T_1 е едносвързано и ψ е дифеоморфизъм. Затова всяко многообразие X има единствено с точност до дифеоморфизъм универсално покритие \tilde{X} . Универсалното покритие $U_X : \tilde{X} \rightarrow X$ се пропуска през произволно неразклонено покритие $\pi : T \rightarrow X$. По-точно, съществува неразклонено покритие $\varphi : \tilde{X} \rightarrow T$, затварящо комутативната диаграма

$$\begin{array}{ccc} \tilde{X} & \xrightarrow{\varphi} & T \\ & \searrow U_X & \downarrow \pi \\ & & X \end{array}$$

Всяко гладко изображение $f : M \rightarrow N$ на многообразия над \mathbb{R} индуцира \mathbb{R} -линейно изображение $(df)_p : T_p^{\mathbb{R}}M \rightarrow T_{f(p)}^{\mathbb{R}}N$ на съответните допирателни пространства, което се нарича диференциал на f в точката $p \in M$. Гладко изображение $f : (M, g) \rightarrow (N, h)$ на Риманови многообразия е локална изометрия, ако $g = f^*h$. Последното равенство означава, че за всяка точка $p \in M$ и за произволни векторни полета U и V върху M е изпълнено

$$g_p(U(p), V(p)) = h_{f(p)}((df)_p U(p), (df)_p V(p)).$$

Ако $f : (M, g) \rightarrow (N, h)$ е локална изометрия, то M и N имат една и съща свързаност на Levi-Civita и една и съща Риманова кривина.

Теорема 7. (Ambrose) *Ако $f : (M, g) \rightarrow (N, h)$ е локална изометрия и (M, g) е пълно Риманово многообразие, то f е неразклонено покритие и (N, h) е също пълно Риманово многообразие.*

Идея за доказателство: За всяка геодезична $\gamma : [a, b] \rightarrow N$ и всяка точка $p \in f^{-1}(\gamma(a))$ от слоя на f над $\gamma(a)$ съществува геодезична $\tilde{\gamma} : [a, b] \rightarrow M$ с начало $\tilde{\gamma}(a) = p$, така че $f\tilde{\gamma}(t) = \gamma(t)$ за $\forall t \in [a, b]$. По-точно, изометрията $(df)_p : T_p^{\mathbb{R}}M \rightarrow T_{\gamma(a)}^{\mathbb{R}}N$ е обратимо изображение и издърпва допирателния вектор $\frac{\gamma(t)}{dt}(a) = v \in T_{\gamma(a)}^{\mathbb{R}}N$ до еднозначно определен вектор $u = (df)_p^{-1}(v) \in T_p^{\mathbb{R}}M$ с $(df)_p(u) = v$. Тогава геодезичната $\tilde{\gamma} : [a, b] \rightarrow M$ с начални условия $\tilde{\gamma}(a) = p$ и $\left. \frac{\tilde{\gamma}(t)}{dt} \right|_{t=a} = u$ изпълнява обявените условия. Локалната изометрия $f : M \rightarrow N$ е локален дифеоморфизъм и отворено изображение. Затова $f(M)$ е отворено подмножество на N . Ако допуснем, че $f(M) \subsetneq N$, то съществува гранична точка $q \in \overline{f(M)} \setminus f(M)$. Избираме достатъчно малко $\delta > 0$, така че всяка точка от кълбото $B_\delta(q) := \{x \in N \mid d(x, q) < \delta\}$ се свързва с q чрез единствена геодезична с минимална дължина. Всяка точка $q \in B_\delta(q) \cap f(M)$ има праобраз $p \in M$, $f(p) = q$. Нека $\gamma : [0, 1] \rightarrow N$ е геодезичната с минимална дължина от $\gamma(0) = y$ до $\gamma(1) = q$. Съществува геодезична $\tilde{\gamma} : [0, 1] \rightarrow M$ с $\tilde{\gamma}(0) = p$ и $f\tilde{\gamma}(t) = \gamma(t)$ за $\forall t \in [0, 1]$. Тогава $f\tilde{\gamma}(1) = \gamma(1) = q \in f(M)$ противоречи на избора на q и доказва сюрективността на $f : M \rightarrow N$.

Римановото многообразие (N, h) е пълно, защото за всяка геодезична $\gamma : [a, b] \rightarrow N$ и всяка точка $p \in f^{-1}(\gamma(a))$ съществува геодезична $\tilde{\gamma} : [a, b] \rightarrow M$ с $\tilde{\gamma}(a) = p$ и

$f\tilde{\gamma}(t) = \gamma(t)$ за $\forall t \in [a, b]$. Съгласно пълнотата на (M, g) , геодезичната $\tilde{\gamma} : \mathbb{R} \rightarrow M$ е определена за $\forall t \in \mathbb{R}$. Следователно $\gamma(t) := f\tilde{\gamma}(t) : \mathbb{R} \rightarrow N$ е определена за $\forall t \in \mathbb{R}$ и (N, h) е пълно Риманово многообразие.

Нека $q \in N$ и $f^{-1}(q) = \{p_\alpha\}_{\alpha \in I}$ за някакво индексно множество I . Избираме достатъчно малко $\delta > 0$, така че всяка точка от отвореното кълбо

$$V := B_\delta(q) := \{x \in N \mid d(x, q) < \delta\}$$

да може да се свърже с q чрез единствена геодезична с минимална дължина. За всяко $\alpha \in I$ нека $U_\alpha := B_\delta(p_\alpha) := \{y \in M \mid d(y, p_\alpha) < \delta\}$ е отвореното кълбо с център p_α и радиус δ в M . Доказва се, че $f : U_\alpha \rightarrow V$ са дифеоморфизми за $\forall \alpha \in I$, $U_\alpha \cap U_\beta = \emptyset$ за $\forall \alpha \neq \beta$, $\alpha, \beta \in I$ и $f^{-1}(V) = \cup_{\alpha \in I} U_\alpha$. С това се установява, че $f : (M, g) \rightarrow (N, h)$ е неразклонено покритие и е в сила теоремата на Ambrose.

За да формулираме следващата Лема 8 трябва да въведем няколко определения. Нека $\gamma : [a, b] \rightarrow M$ е геодезична, а X е гладко векторно поле върху $\gamma([a, b])$. Ако допирателният вектор $\frac{d\gamma}{dt}$ към γ и векторното поле X изпълняват доференциалното уравнение

$$\nabla_{\frac{d\gamma}{dt}} \nabla_{\frac{d\gamma}{dt}} X + R\left(\frac{d\gamma}{dt}, X\right) \frac{d\gamma}{dt} = 0,$$

казваме, че X е Якобиево векторно поле по протежение на γ . За произволна геодезична $\gamma : [a, b] \rightarrow M$ и произволни допирателни вектори $u, v \in T_{\gamma(a)}^{\mathbb{R}} M$ може да се докаже, че съществува единствено Якобиево векторно поле V по протежение на γ с $V(\gamma(a)) = u$ и $\left(\nabla_{\frac{d\gamma}{dt}} V\right)(\gamma(a)) = v$. Точките $\gamma(a)$ и $\gamma(b)$ от Риманово многообразие M са спрегнати относно геодезична $\gamma : [a, b] \rightarrow M$, ако съществува нетъждествено нулево Якобиево векторно поле X по протежение на γ , което се анулира в $\gamma(a)$ и $\gamma(b)$, т.е. $X(\gamma(a)) = X(\gamma(b)) = 0$. Якобиево векторно поле X по протежение на геодезична γ е нормално, ако X е перпендикулярно на допирателното векторно поле $\frac{d\gamma(t)}{dt}$ към γ . Може да се докаже, че за произволно Якобиево векторно поле X по протежение на геодезична γ съществуват константи $a, b \in \mathbb{R}$, така че $X^\perp := X - a\frac{d\gamma(t)}{dt} - b\frac{d\gamma(t)}{dt}$ е нормално Якобиево векторно поле по протежение на γ .

Лема 8. Нека (M, g) е пълно Риманово многообразие с неположителни секционни квивини и $p \in M$ е точка от M . Тогава нито една точка $q \in M \setminus \{p\}$ не е спрегната с p по протежение на геодезична $\gamma : [a, b] \rightarrow M$ с $\gamma(a) = p$, $\gamma(b) = q$.

Доказателство. Нека $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow M$ е геодезична с начало $\gamma(0) = p$ и X е нормално Якобиево векторно поле по протежение на γ с $X(p) = 0$. Разглеждаме функцията $f(t) := g_{\gamma(t)}(X, X)$ с производни $f'(t) = 2g_{\gamma(t)}\left(\nabla_{\frac{d\gamma}{dt}}(X), X\right)$ и

$$f''(t) = 2g_{\gamma(t)}\left(\nabla_{\frac{d\gamma}{dt}} \nabla_{\frac{d\gamma}{dt}}(X), X\right) + 2\left\|\nabla_{\frac{d\gamma}{dt}}(X)\right\|^2 = -2R\left(\frac{d\gamma}{dt}, X\right) + 2\left\|\nabla_{\frac{d\gamma}{dt}}(X)\right\|^2 \geq 0.$$

Функцията $f(t)$ е ненамаляваща, съгласно $f'(0) = 0$ и $f'(t) \geq 0$ за $\forall t > 0$. Поради дискретността на множеството на нулите на Якобиево векторно поле, $f(t) > 0$ за

достатъчно малки $t > 0$. Следователно $f(t) > 0$ за $\forall t > 0$ и не съществува спрегнатата с p точка относно геодезичната γ .

□

Теорема 9. Нека (M, g) е пълно Риманово многообразие с неположителни секционни кривини. Тогава за всяка точка $p \in M$ експоненциалното изображение

$$\exp_p : T_p^{\mathbb{R}}M \longrightarrow M$$

е неразклонено покритие.

В частност, ако M е едносвързано, то $\exp_p : T_p^{\mathbb{R}}M \rightarrow M$ е дифеоморфизъм.

Идея за доказателство: Съгласно Лема 8, $\exp_p : T_p^{\mathbb{R}}M \rightarrow M$ е локален дифеоморфизъм. Нека $\tilde{g} := \exp_p^*(g)$ е издърпването на метриката g до метрика върху $T_p^{\mathbb{R}}M$, така че $\exp_p : (T_p^{\mathbb{R}}M, \tilde{g}) \rightarrow (M, g)$ е локална изометрия. Геодезичните върху $(T_p^{\mathbb{R}}M, \tilde{g})$ през началото $0 \in T_p^{\mathbb{R}}M$ са реалните прави през 0 и са определени за $\forall t \in \mathbb{R}$. Затова експоненциалното изображение $\exp_0 : T_0^{\mathbb{R}}(T_p^{\mathbb{R}}M) \rightarrow T_p^{\mathbb{R}}M$ е глобално определено и $(T_p^{\mathbb{R}}M, \tilde{g})$ е пълно Риманово многообразие по Теорема 5 на Норф-Риноу. Прилагаме Теорема 7 на Ambrose и получаваме, че $\exp_p : T_p^{\mathbb{R}}M \rightarrow M$ е нераклонено покритие.

Определение 10. Риманово многообразие S е Риманово симетрично пространство, ако за всяка точка $p \in S$ съществува глобална геодезична изометрия $s_p : S \rightarrow S$ с изолирана фиксирана точка p , чийто диференциал $(ds_p)_p : T_p^{\mathbb{R}}S \rightarrow T_p^{\mathbb{R}}S$ в p действа като умножение с $-1 \in \mathbb{R}$.

Теорема 11. Ако S е Риманово симетрично пространство, то свързаната компонента G на твърдественото изображение в групата на изометриите $I(S)$ на S има естествена структура на група на Lie, действаща транзитивно върху S и $S = G/K$ е хомогенно пространство.

Преди всичко, S е пълно Риманово многообразие. По-точно, за произволна локална геодезична $\gamma : [a, b] \rightarrow S$, геодезичната симетрия $s_{\gamma(a)} : S \rightarrow S$ задава продължение $s_{\gamma(a)}\gamma$ на γ , защото $s_{\gamma(a)}$ е изометрия. По този начин, всяка локална геодезична γ върху S се продължава до геодезична $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow S$ и S е пълно Риманово многообразие. Сега по Теорема 5 на Норф-Риноу, всеки две точки $p, q \in S$ могат да се свържат с геодезична $\gamma_{p,q} : \mathbb{R} \rightarrow S$, чиято отсечка от $\gamma_{p,q}(0) = p$ до $\gamma_{p,q}(1) = q$ е с минимална дължина $d(p, q)$. Ако $m := \gamma_{p,q}(\frac{1}{2})$ е средата на геодезичната отсечка с краища p и q , то $s_m(p) = q$ и всяка точка $q \in S$ е в орбитата на p под действие на групата на изометриите $I(S)$ на S . Оказва се, че свързаната компонента G на $I(S)$ също действа транзитивно върху S .

Риманово симетрично пространство $S = G/K$ е от некомпактен тип, ако групата G е некомпактна.

Римановите симетрични пространства $S = G/K$ от некомпактен тип имат неположителни секционни кривини и се свиват в точка чрез непрекъснатата трансформация. В частност, те са едносвързани и е в сила следното следствие от Теорема 9 на Cartan-Hadamard.

Следствие 12. В произволна точка $o = K \in S = G/K$ на Риманово симетрично пространство S от некомпактен тип, експоненциалното изображение

$$\exp_o : T_o^{\mathbb{R}} S \longrightarrow S$$

е глобален дифеоморфизъм.

2.2 Предварителни сведения за напълно геодезични подпространства на хомогенни пространства

За произволна точка p на Риманово многообразие (M, g) и за произволен допирателен вектор $v \in T_p^{\mathbb{R}} M$ да напомним, че $\gamma_p^v : \mathbb{R} \rightarrow M$ е M -геодезичната с начални условия

$$\gamma_p^v(0) = p, \quad \left. \frac{d\gamma_p^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v.$$

Нека N е подмногообразие на M , $p \in N$ е точка от N и $v \in T_p^{\mathbb{R}} N$ е допирателен вектор към N в p . Ограничението на метриката g на M върху N превръща N в Риманово многообразие. Геодезичните $\widetilde{\gamma}_p^v : \mathbb{R} \rightarrow N$ с минимална дължина относно свързаността на Levi-Civita на N ще наричаме накратко N -геодезични.

Определение 13. Нека (M, g) е Риманово многообразие, $N \subset M$ е подмногообразие и $p \in N$. Ако за всеки допирателен вектор $v \in T_p^{\mathbb{R}} N$ към N в p , M -геодезичната $\gamma_p^v : \mathbb{R} \rightarrow M$, допираща се до

$$\left. \frac{d\gamma_p^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v \quad \text{в} \quad \gamma_p^v(0) = p$$

съвпада с N -геодезичната $\widetilde{\gamma}_p^v : \mathbb{R} \rightarrow N$ с начални условия

$$\left. \frac{d\widetilde{\gamma}_p^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v, \quad \gamma_p^v(0) = p,$$

подмногообразието N е геодезично в p .

Подмногообразие N на Риманово многообразие (M, g) е напълно геодезично, ако N е геодезично във всяка своя точка $p \in N$.

Непосредствено се вижда, че ако M -геодезична γ_p^v взема стойности $\gamma_p^v : \mathbb{R} \rightarrow N$ в N , то тя е N -геодезична.

Лема 14. (Лема I.14.3, [Helgason]) Нека (M, g) е пълно Риманово многообразие, а $N \subset M$ е геодезично подмногообразие на M в точка $p \in N$. Тогава (N, g) е пълно Риманово многообразие.

Идея за доказателство: Нека \exp_p^M и \exp_p^N са експоненциалните изображения на M и N в точката p . Съгласно пълнотата на M , $\exp_p^M : T_p^{\mathbb{R}} M \rightarrow M$ е определено върху цялото допирателно пространство $T_p^{\mathbb{R}} M$ към M в p . Ограничението $\exp_p^M |_{T_p^{\mathbb{R}} N} = \exp_p^N$

на \exp_p^M върху реалното допирателно пространство към N в p съвпада с експоненциалното изображение на N в p . По Теорема 5 на Hopf-Rinow, N е пълно Риманово многообразие.

В останалата част на параграфа се концентрираме върху напълно геодезичните подмногообразия на хомогенни пространства G/H на реални линейни алгебрични групи G . Ако H е компактна подгрупа на G , то съществува Ad_H -инвариантна положително определена билинейна форма

$$\langle \cdot, \cdot \rangle : \mathfrak{g} \times \mathfrak{g} \longrightarrow \mathbb{R}$$

върху алгебрата на $\text{Lie } \mathfrak{g} = \text{Lie } G$. Ортогоналното допълнение \mathfrak{M} на $\text{Lie } H$ относно тази билинейна форма е Ad_H -инвариантно допълнение на $\text{Lie } H$ до $\mathfrak{g} = \mathfrak{M} \oplus \text{Lie } H$. Произволен вектор $X \in \mathfrak{g}$ има еднозначно определено разлагане $X = X_1 + X_0$ в сума на $X_1 \in \mathfrak{M}$ и $X_0 \in \text{Lie } H$. Сега \mathbb{R} -линейният изоморфизъм

$$\varphi : T_o^{\mathbb{R}}(G/H) = \text{Lie } G / \text{Lie } H \longrightarrow \mathfrak{M},$$

$$\varphi(X + \text{Lie } H) = \varphi(X_1 + X_0 + \text{Lie } H) = \varphi(X_1 + \text{Lie } H) = X_1$$

на допирателното пространство към G/H в началото $o = H \in G/H$ пренася Ad_H -инвариантната, положително определена билинейна форма $\langle \cdot, \cdot \rangle : \mathfrak{M} \times \mathfrak{M} \rightarrow \mathbb{R}$ върху $T_o^{\mathbb{R}}(G/H)$. Използвайки действието $G \times G/H \rightarrow G/H$, $(a, bH) \mapsto abH$ на G върху G/H чрез леви транслации, продължаваме $\langle \cdot, \cdot \rangle : T_o^{\mathbb{R}}(G/H) \times T_o^{\mathbb{R}}(G/H) \rightarrow \mathbb{R}$ до G -инвариантна Риманова метрика върху G/H и разглеждаме свързаността на Levi-Civita на G/H относно тази метрика. Отсега нататък ще казваме, че \mathfrak{M} е каноничното повдигане на $T_o^{\mathbb{R}}(G/H)$ до Ad_H -инвариантно подпространство на $\mathfrak{g} = \text{Lie } G$ и ще изучаваме напълно геодезичните подмногообразия $W \subset G/H$ относно свързаността на Levi-Civita на гореспоменатата ляво-инвариантна метрика върху G/H .

Произволна алгебра на $\text{Lie } \mathfrak{g}$ над полето $k = \mathbb{R}$ или $k = \mathbb{C}$ има присъединено представяне $\text{ad}_{\mathfrak{g}} : \mathfrak{g} \rightarrow \mathfrak{g}$, което за $X, Y \in \mathfrak{g}$ се определя чрез скобката на Lie $\text{ad}_X(Y) = [X, Y]$. Ако $\dim_k \mathfrak{g} = N$, то за $\forall X \in \mathfrak{g}$ можем да представим k -линейния оператор $\text{ad}_X : \mathfrak{g} \rightarrow \mathfrak{g}$ чрез матрица $\text{ad}_X \in M_{N \times N}(k)$. Линейните оператори в \mathfrak{g} се умножават чрез последователно прилагане. Формата на Killing на \mathfrak{g} се определя като следата

$$B : \mathfrak{g} \times \mathfrak{g} \longrightarrow k,$$

$$B(X, Y) = \text{Tr}(\text{ad}_X \text{ad}_Y)$$

на произведението $\text{ad}_X \text{ad}_Y$ на $\text{ad}_X, \text{ad}_Y \in M_{N \times N}(\mathbb{C})$.

Идеал I в алгебра на $\text{Lie } \mathfrak{g}$ над поле k е k -линейно подпространство, изпълняващо условието $[\mathfrak{g}, I] \subseteq I$, т.е. за произволни $X \in \mathfrak{g}$ и $Y \in I$ е в сила $[X, Y] \in I$. Алгебра на $\text{Lie } \mathfrak{g}$ е проста, ако единствените и идеали са 0 и \mathfrak{g} . Директна сума на прости алгебри на Lie се нарича полупроста алгебра на Lie . Доказано е, че алгебра на $\text{Lie } \mathfrak{g}$ е полупроста тогава и само тогава, когато нейната форма на Killing $B : \mathfrak{g} \times \mathfrak{g} \rightarrow k$ е неизродена. Това означава, че за $\forall X \in \mathfrak{g} \setminus \{0\}$ съществува $Y \in \mathfrak{g}$ с $B(X, Y) \neq 0$.

Ако G е група на Lie , то нейното допирателно пространство $T_e^{\mathbb{R}}G$ в неутралния елемент $e \in G_{\mathbb{R}}$ е изоморфно (като \mathbb{R} -линейно пространство) на алгебрата на Lie на ляво-инвариантните гладки векторни полета върху G . Това задава структура на алгебра

на Lie върху $T_e^{\mathbb{R}}G$. Отсега нататък ще означаваме $T_e^{\mathbb{R}}G$ с $\text{Lie}G$ и ще наричаме $\text{Lie}G$ алгебрата на Lie на G . Ако $S = G/K$ е Риманово симетрично пространство, то можем да изберем G така, че алгебрата на Lie $\mathfrak{g} := \text{Lie}G$ на G да е полупроста. Означаваме с $\mathfrak{k} := \text{Lie}K$ алгебрата на Lie на K и разглеждаме ортогоналното допълнение $\mathfrak{p} := \mathfrak{k}^{\perp}$ на \mathfrak{k} до \mathfrak{g} относно неизродената форма на Killing B на \mathfrak{g} . Допирателното пространство към S в началото $\delta = K \in G/K = S$ има естествен \mathbb{R} -линеен изоморфизъм

$$T_{\delta}^{\mathbb{R}}S = T_e^{\mathbb{R}}G/T_e^{\mathbb{R}}K = \text{Lie}G/\text{Lie}K \longrightarrow \mathfrak{p}$$

с \mathbb{R} -линейното подпространство \mathfrak{p} на \mathfrak{g} . Всеки елемент $Y \in \mathfrak{k}$ задава \mathbb{R} -линейно изображение $\text{ad}_Y : \mathfrak{p} \rightarrow \mathfrak{p}$, $\text{ad}_Y(X) = [Y, X]$ и всеки елемент $k_o \in K$ задава \mathbb{R} -линеен изоморфизъм $\text{Ad}_{k_o} : \mathfrak{p} \rightarrow \mathfrak{p}$, $\text{Ad}_{k_o}(X) = k_o X k_o^{-1}$ за $\forall X \in \mathfrak{p}$. С други думи, подпространството $\mathfrak{p} \subset \mathfrak{g}$ е инвариантно относно присъединеното представяне на $\mathfrak{k} = \text{Lie}K$ и присъединеното представяне на K . Отсега нататък, \mathfrak{p} се нарича стандартно повдигане на $T_{\delta}^{\mathbb{R}}S$ до \mathfrak{g} .

Определение 15. *Линейно подпространство \mathfrak{s} на алгебра на Lie \mathfrak{g} е тройна система на Lie, ако за произволни $X, Y, Z \in \mathfrak{s}$ е в сила $[X, [Y, Z]] \in \mathfrak{s}$.*

В монографията [Helgason] на Helgason се доказва, че подмногообразие W на Риманово симетрично пространство $S = G/K$ през началото $\delta = K \in W$ е напълно геодезично тогава и само тогава, когато допирателното пространство $T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \subset \mathfrak{p} \subset \mathfrak{g}$ към W в началото е тройна система на Lie. Този факт е необходим за изложението в четвъртия параграф на настоящата глава и затова даваме доказателството, разделяйки необходимостта и достатъчността в две отделни теореми. Причина за това е, че доказателството на достатъчността от [Helgason] установява по-общо твърдение, което ще използваме.

Теорема 16. (Theorem IV.7.2, [Helgason]) *Ако $W \subset S$ е напълно геодезично подмногообразие на Риманово симетрично пространство $S = G/K$, то допирателното пространство $T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ към W в началото $\delta \in W$ е тройна система на Lie.*

Доказателство. Подпространството $W \subset S$ е геодезично в началото $\delta \in W$, така че експоненциалното изображение $\exp_{\delta} : \mathfrak{p} = T_{\delta}^{\mathbb{R}}S \rightarrow S$ на S в $\delta = K$ се ограничава до експоненциалното изображение $\exp_{\delta}^W = \exp_{\delta} : T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \rightarrow W$ на W в δ . За произволен допирателен вектор $Y \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ и произволно реално число $t \in \mathbb{R}$, да разгледаме диференциала

$$(d \exp_{\delta})_{tY} : T_{tY}^{\mathbb{R}}(T_{\delta}^{\mathbb{R}}W) = T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \longrightarrow T_{\exp_{\delta}(tY)}^{\mathbb{R}}W.$$

Всеки вектор $X \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ се изобразява в допирателен вектор $(d \exp_{\delta})_{tY}(X) \in T_{\exp_{\delta}(tY)}^{\mathbb{R}}W$ към W в $\exp_{\delta}(tY) \in W$.

Да напомним, че действията на групата G върху множество Σ отговарят на хомоморфизмите на G в симетричната група $\text{Sym}(\Sigma)$ на Σ , която се състои от взаимно еднозначните изображения $\Sigma \rightarrow \Sigma$. В частност, G действа върху $S = G/K$ чрез леви транскации $gK \mapsto agK$ за $\forall a \in G$. Нека

$$\Lambda : G \longrightarrow \text{Sym}(G/K),$$

$$\Lambda(a)(gK) = agK \quad \text{за } \forall a \in G, \quad \forall gK \in G/K$$

е съответният хомоморфизъм и $\exp : \mathfrak{p} \rightarrow G$ е експоненциалното изображение на G .
Тогав

$$\exp_{\delta} = \pi_K \exp : \mathfrak{p} \longrightarrow S \quad \text{и}$$

$$\Lambda(\exp(tY))K = \exp(tY)K = \pi_K \exp(tY) = \exp_{\delta}(tY),$$

така че диференциалът на $\Lambda(\exp(tY))$ в началото е \mathbb{R} -линейно изображение

$$(d\Lambda(\exp(tY)))_{\delta} : T_{\delta}^{\mathbb{R}}S = \mathfrak{p} \longrightarrow T_{\exp_{\delta}(tY)}^{\mathbb{R}}S.$$

За произволни $X, Y \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}S$, да напомним, че $\text{ad}_Y(X) := [Y, X]$. Съгласно Теорема IV.4.1 от [Helgason], диференциалът на \exp_{δ} в $tY \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ е равен на

$$(d\exp_{\delta})_{tY} = (d\Lambda(\exp(tY)))_{\delta} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\text{ad}_{tY}^{2n}}{(2n+1)!}$$

и

$$(d\exp_{\delta})_{tY}(X) = (d\Lambda(\exp(tY)))_{\delta} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\text{ad}_{tY}^{2n}(X)}{(2n+1)!} \in T_{\exp_{\delta}(tY)}^{\mathbb{R}}W \quad \text{за } \forall X \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W.$$

Паралелно пренесеният вектор $(d\Lambda(\exp(tY)))_{\delta}$ относно свързаността на Levi-Civita на S е паралелно пренесен относно свързаността на Levi-Civita на напълно геодезичното подпространство W на S , така че

$$\Phi(X, Y) := \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\text{ad}_{tY}^{2n}(X)}{(2n+1)!} \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \quad \text{за } \forall X, Y \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W, \quad \forall t \in \mathbb{R}.$$

Сега от

$$\Phi(X, tY) = X + t^2 \frac{\text{ad}_Y^2(X)}{3!} + \sum_{n=2}^{\infty} t^{2n} \frac{\text{ad}_Y^{2n}(X)}{(2n+1)!} \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \quad \text{за } \forall t \in \mathbb{R}$$

следва, че

$$3 \left. \frac{d^2\Phi(X, tY)}{dt^2} \right|_{t=0} = \text{ad}_Y^2(X) \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W.$$

Да забележим, че

$$\text{ad}_{(Y+Z)}^2 = \text{ad}_Y^2 + \text{ad}_Z^2 + \text{ad}_Y \text{ad}_Z + \text{ad}_Z \text{ad}_Y.$$

По този начин, за произволни $X, Y, Z \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ имаме

$$\varphi(X, Y, Z) := \text{ad}_Y \text{ad}_Z(X) + \text{ad}_Z \text{ad}_Y(Z) = \text{ad}_{(Y+Z)}^2(X) - \text{ad}_Y^2(X) - \text{ad}_Z^2(X) \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W.$$

Събирайки почленно към тъждеството на Jacobi

$$0 = \text{ad}_Y \text{ad}_Z(X) + \text{ad}_Z \text{ad}_X(Y) + \text{ad}_X \text{ad}_Y(Z) = \text{ad}_Y \text{ad}_Z(X) - \text{ad}_Z \text{ad}_Y(X) + \text{ad}_X \text{ad}_Y(Z),$$

стигаме до извода, че

$$\varphi(X, Y, Z) = 2\text{ad}_Y\text{ad}_Z(X) + \text{ad}_X\text{ad}_Y(Z) = 2[Y, [Z, X]] + [X, [Y, Z]] \in T_o^{\mathbb{R}}W.$$

Разменяйки X с Y забелязваме, че

$$\varphi(Y, X, Z) = 2[X, [Z, Y]] + [Y, [X, Z]] = -2[X, [Y, Z]] - [Y, [Z, X]] \in T_o^{\mathbb{R}}W$$

за $\forall X, Y, Z \in T_o^{\mathbb{R}}W$. Сега

$$-\frac{1}{3}\varphi(X, Y, Z) - \frac{2}{3}\varphi(Y, X, Z) = [X, [Y, Z]] \in T_o^{\mathbb{R}}W \quad \text{за } \forall X, Y, Z \in T_o^{\mathbb{R}}W$$

и $T_o^{\mathbb{R}}W$ е тройна система на Lie на \mathfrak{p} . □

Доказателството на обратното твърдение на Теорема 16 от [Helgason] установява следната, малко по-обща

Теорема 17. (Theorem IV.7.2, [Helgason]) *Нека G е реална линейна алгебрична група, H е компактна подгрупа на G , а $\mathfrak{M} \subset \text{Lie}G$ е каноничното повдигане на $T_o^{\mathbb{R}}(G/H) = \text{Lie}G/\text{Lie}H$. Ако $\mathfrak{s} \subset \mathfrak{M}$ е тройна система на Lie с $[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}H$, то съществува подгрупа на Lie $G(\mathfrak{s})$ на G с алгебра на Lie $\text{Lie}G(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s} \oplus [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]$, така че еквиариантно вложеното подпространство $U(\mathfrak{s}) := G(\mathfrak{s})H/H$ на G/H е напълно геодезично подмножество на G/H с допирателно пространство $T_o^{\mathbb{R}}U(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s}$ в началото $o = H \in U(\mathfrak{s})$.*

Доказателство. За произволни $X, Y, Z, T \in \mathfrak{s}$, от тъждеството на Jacobi

$$[[X, Y], [Z, T]] + [Z, [T, [X, Y]]] + [T, [[X, Y], Z]] = 0$$

следва, че

$$[[X, Y], [Z, T]] = -[Z, [T, [X, Y]]] + [T, [Z, [X, Y]]] \in [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}],$$

съгласно $[T, [X, Y]], [Z, [X, Y]] \in \mathfrak{s}$ за тройната система на Lie $\mathfrak{s} \subset \mathfrak{M} \subset \mathfrak{g} := \text{Lie}G$. Следователно $[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}H$ е подалгебра на Lie на \mathfrak{g} и на $\text{Lie}H$. В резултат, \mathbb{R} -линейното подпространство $\mathfrak{g}(\mathfrak{s}) := \mathfrak{s} + [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]$ на \mathfrak{g} е подалгебра на Lie, защото

$$[\mathfrak{s} + [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}], \mathfrak{s} + [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]] \subseteq [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] + [\mathfrak{s}, [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]] + [[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}], [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]] \subseteq [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] + \mathfrak{s}.$$

От $\mathfrak{s} \cap [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \mathfrak{M} \cap \text{Lie}H = 0$ получаваме, че сумата $\mathfrak{g}(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s} \oplus [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]$ е директна. Нека $G(\mathfrak{s})$ е свързаната подгрупа на Lie на G с алгебра на Lie $\text{Lie}G(\mathfrak{s}) = \mathfrak{g}(\mathfrak{s})$. Тогава $G(\mathfrak{s}) \cap H$ е подгрупа на Lie на $G(\mathfrak{s})$ и $G(\mathfrak{s})$ -орбитата $U(\mathfrak{s})$ на началото $o = H \in G/H$ е еквиариантно вложено подпространство $U(\mathfrak{s}) := G(\mathfrak{s})H/H$ на G/H . Хомогенното пространство $G(\mathfrak{s})/G(\mathfrak{s}) \cap H$ има естествена структура на гладко многообразие, наследена от диференцируемата структура на групата на Lie $G(\mathfrak{s})$. Взаимно еднозначното изображение

$$\begin{aligned} \psi : U(\mathfrak{s}) = G(\mathfrak{s})H/H &\longrightarrow G(\mathfrak{s})/G(\mathfrak{s}) \cap H, \\ \psi(gH) &= g(G(\mathfrak{s}) \cap H) \quad \text{за } \forall g \in G(\mathfrak{s}) \end{aligned}$$

пренася тази структура върху $U(\mathfrak{s})$ и го превръща в подмногообразие на G/H . Да забележим, че допирателното пространство към подмногообразието

$$G(\mathfrak{s})H = \{gh \mid g \in G(\mathfrak{s}), h \in H\}$$

на G в неутралния елемент $e \in G(\mathfrak{s})H$ на G е

$$T_e^{\mathbb{R}}G(\mathfrak{s}) + T_e^{\mathbb{R}}H = \text{Lie}G(\mathfrak{s}) + \text{Lie}H = \mathfrak{g}(\mathfrak{s}) + \text{Lie}H = \mathfrak{s} + [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] + \text{Lie}H = \mathfrak{s} + \text{Lie}H,$$

съгласно предположението $[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}H$. Следователно допирателното пространство

$$T_o^{\mathbb{R}}U(\mathfrak{s}) \simeq T_e^{\mathbb{R}}(G(\mathfrak{s})H)/\text{Lie}H = \mathfrak{s} + \text{Lie}H/\text{Lie}H \simeq \mathfrak{s}$$

към $U(\mathfrak{s})$ в началото $o = H \in U(\mathfrak{s})$ има канонично повдигане $\mathfrak{s} \subset \mathfrak{M}$. За произволен допирателен вектор $v \in T_o^{\mathbb{R}}U(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s}$ към $U(\mathfrak{s})$ в $o \in U(\mathfrak{s})$ забелязваме, че G/H -геодезичната $\gamma_o^v : \mathbb{R} \rightarrow G/H$ с начални условия

$$\gamma_o^v(0) = o = H \quad \text{и} \quad \left. \frac{d\gamma_o^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v$$

се разлага в произведение $\gamma_o^v(t) = \pi_H \exp(tv)$ на експонентата на матрица $\exp : \mathfrak{g} \rightarrow G$ и проекцията $\pi_H : G \rightarrow G/H$, $\pi_H(a) = aH$ за $\forall a \in G$. Съгласно $v \in \mathfrak{s} \subset \mathfrak{g}(\mathfrak{s})$, имаме $\exp(tv) \in \exp \mathfrak{g}(\mathfrak{s}) = G(\mathfrak{s})$, така че

$$\gamma_o^v(t) = \pi_H \exp(tv) \in \pi_H G(\mathfrak{s}) = G(\mathfrak{s})H/H = U(\mathfrak{s}) \quad \text{за} \quad \forall t \in \mathbb{R}.$$

По този начин, образът на $\gamma_o^v : \mathbb{R} \rightarrow U(\mathfrak{s})$ се съдържа в $U(\mathfrak{s})$ и γ_o^v е $U(\mathfrak{s})$ -геодезична. Следователно, подпространството $U(\mathfrak{s}) \subseteq G/H$ е геодезично в $o \in U(\mathfrak{s})$ и $U(\mathfrak{s})$ е напълно геодезично подмногообразие на G/H , поради своята $G(\mathfrak{s})$ -хомогенност. \square

2.3 Предварителни сведения за вариации на структури на Hodge

Ще започнем с кратко изложение на някои факти за вариации на структури на Hodge, които са взети от обзора на Cattani [Cattani].

Нека $X \subset \mathbb{P}^N(\mathbb{C})$ е гладко проективно алгебрично многообразие.

Определение 18. Структура на Hodge с тегло n върху крайно породена абелева група е разлагане $H := H_{\mathbb{Z}} \otimes_{\mathbb{Z}} \mathbb{C} = \bigoplus_{p+q=n} H^{p,q}$ на нейната комплексификация в директна

сума на \mathbb{C} -линейни подпространства $H^{p,q}$ с комплексно спрегнати $\overline{H^{p,q}} = H^{q,p}$.

Определение 19. Поляризирана структура на Ходж наричаме структура на Ходж с неизродена билинейна форма $Q(u, v)$, изпълняваща билинейните съотношения на Hodge-Riemann:

- (i) $Q(u, v) = 0$, ако $u \in H^{p,q}$, $v \in H^{r,s}$ и $p \neq s$;
- (ii) $i^{p-q}Q(u, \bar{u}) \geq 0$ с равенство само при $u = 0$.

Ако $\dim_{\mathbb{C}} X = n$, разглеждаме структурата на Ходж върху кохомологиите на X от степен n .

Нека $[\omega] \in H^{1,1}(X, \mathbb{C}) \cap H^2(X, \mathbb{Z})$ е кохомологичният клас на Келеровата форма ω на метриката на Fubini-Study върху проективното пространство $\mathbb{P}^N(\mathbb{C})$, съдържащо X .

Определение 20. *Определяме примитивните кохомологии на X от степен $n = \dim_{\mathbb{C}} X$ като ядрото на външното произведение с $[\omega]$,*

$$H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{Q}) := \ker[\wedge[\omega] : H^n(X, \mathbb{Q}) \longrightarrow H^{n+2}(X, \mathbb{Q})].$$

Изборът на представители на Dolbeault на елементите на $H^n(X, \mathbb{C})$ задава разлагане на Hodge $H^n(X, \mathbb{C}) = \bigoplus_{p+q=n} H^{p,q}(X)$. Полагаме

$$H_{\text{pr}}^{p,q}(X) := H^{p,q}(X) \cap H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{C})$$

за $H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{C}) = H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{Q}) \otimes_{\mathbb{Q}} \mathbb{C}$, $p + q = n$. Определяме числата на Ходж

$$h^q(X) = h^{p,q}(X) := \dim H_{\text{pr}}^{p,q}(X).$$

Ако $F^p(X) = \bigoplus_{n-k \geq p} H^{n-k,k}(X)$, то разлаганията на Hodge на $H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{C})$ са във взаимно еднозначно съответствие с филтрациите

$$F^n \subset F^{n-1} \subset \dots \subset F^0,$$

изпълняващи условията

$$H^n(X, \mathbb{C}) = F^p(X) \oplus \overline{F^{n-p+1}(X)}, \quad H^{p,q}(X) = F^p(X) \cap \overline{F^{n-p}(X)}.$$

Означаваме $f^p(X) = \sum_{k=p}^n h^{n-k,k}(X)$. Първото билинейно съотношение на Hodge-Riemann $Q(H^{p,q}, H^{r,s}) = 0$ за $\forall(r, s) \neq (q, p)$ е еквивалентно на $Q(F^k, F^{n-k+1}) = 0$ за съответната филтрация на Hodge.

Решетката $H_{\mathbb{Z}} := H^n(X, \mathbb{Z}) \cap H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{Q})$ има неизродена билинейна форма на пресичане

$$Q : H_{\mathbb{Z}} \times H_{\mathbb{Z}} \longrightarrow \mathbb{Z},$$

определена по формулата

$$Q([\varphi], [\psi]) := \int_X \varphi \wedge \psi$$

за произволни n -форми φ и ψ , представящи кохомологичните класове $[\varphi], [\psi] \in H_{\mathbb{Z}}$ по теоремата на Dolbeault. Тук използваме теоремата на Stokes, съгласно която интегралът на точна форма върху многообразие X без граница се анулира, за да твърдим независимостта на Q от избора на диференциални форми φ, ψ , представящи съответните кохомологични класове.

Класифициращото пространство D на структурите на Hodge $\{H^{n-j,j}\}_{j=0}^n$ с фиксирана решетка $H_{\mathbb{Z}}$, поляризация Q и числа на Hodge $h^{n-j,j} := \dim_{\mathbb{C}} H^{n-j,j}$ се нарича област

на периоди. Непосредствено се вижда, че D е хомогенно пространство на реалната линейна алгебрична група $G_{\mathbb{R}} = \text{Aut}(H_{\mathbb{R}}, Q)$, $H_{\mathbb{R}} := H_{\mathbb{Z}} \otimes_{\mathbb{Z}} \mathbb{R}$. За нечетно тегло $n = 2m + 1$, поляризацията Q е косо-симетрична \mathbb{R} -билинейна форма и групата $G_{\mathbb{R}} = \text{Sp}(H_{\mathbb{R}}, Q)$ е симплектична. Ако теглото $n = 2m$ е четно, Q е симетрична (индефинитна) \mathbb{R} -билинейна форма и групата $G_{\mathbb{R}} = \text{SO}(H_{\mathbb{R}}, Q)$ е ортогонална. Изотропната група V на $D = G_{\mathbb{R}}/V$ или стабилизаторът на структурата на Hodge $\{H_o^{n-j,j}\}_{j=0}^n$, отговаряща на началото $o = V \in D$ е компактна подгрупа на $G_{\mathbb{R}}$. За произволна максимална компактна подгрупа K на $G_{\mathbb{R}}$, съдържаща V , съществува еднозначно определена проекция

$$\begin{aligned} \pi : D = G_{\mathbb{R}}/V &\longrightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S \\ \pi(aV) &= aK \quad \text{за } \forall aV \in D \end{aligned}$$

върху съответното Риманово симетрично пространство S от некомпактен тип с изотропна група K . Понеже S е пълно, свързано, едносвързано многообразие с неположителна секционна кривина, експоненциалното изображение $\text{exp}_o : T_o^{\mathbb{R}}S \rightarrow S$ в началото е глобален дифеоморфизъм по Теорема 9.

Множеството \check{D} на филтрациите на Hodge $F^{\bullet} = \{F^0 \supset F^1 \supset \dots \supset F^n\}$, на $F^0 = H_{\mathbb{C}} = H_{\mathbb{Z}} \otimes_{\mathbb{Z}} \mathbb{C}$, изпълняващи първото съотношение на Riemann-Hodge $Q(F^k, F^{n-k+1}) = 0$ е хомогенно пространство $\check{D} = G_{\mathbb{C}}/P_{\mathbb{C}}$ за комплексификацията

$$G_{\mathbb{C}} = \{g \in SL(H_{\mathbb{C}}) \mid Q(gu, gv) = Q(u, v)\}$$

на $G_{\mathbb{R}} = \text{Aut}(H_{\mathbb{R}}, Q)$. Изотропната подгрупа $P_{\mathbb{C}}$ е стабилизаторът на филтрацията $F_o^{\bullet} = \{F_o^0 \supset F_o^1 \supset \dots \supset F_o^n\}$, отговаряща на началото o . Комплексното многообразие \check{D} е проективно алгебрично, а оттам и компактно. При това, \check{D} съдържа областта на периодите D като отворено комплексно подмногообразие. Затова \check{D} се нарича компактно дуално на D . Алгебрата на Lie на $G_{\mathbb{C}}$ е

$$\mathfrak{g} = \text{Lie}G_{\mathbb{C}} = \{X \in \mathfrak{sl}(H_{\mathbb{C}}) \mid Q(Xu, v) = -Q(u, Xv) \quad \forall u, v \in H_{\mathbb{C}}\}.$$

Разлагането на Hodge $H_{\mathbb{C}} = \bigoplus_{j=0}^n H_o^{n-j,j}$ с тегло n в началото $o = P_{\mathbb{C}} \in G_{\mathbb{C}}/P_{\mathbb{C}} = \check{D}$ индуцира разлагане на Hodge

$$\mathfrak{g} = \bigoplus_{k \in \mathbb{Z}} \mathfrak{g}^{-k,k}, \quad \mathfrak{g}^{-k,k} := \{X \in \mathfrak{g} \mid X(H_o^{n-j,j}) \subseteq H_o^{n-j-k,j+k} \quad \text{за } \forall 0 \leq j \leq n\}$$

с тегло 0 върху алгебрата на Lie \mathfrak{g} на $G_{\mathbb{C}}$. За да обясним това, избираме такива базиси $\phi_{i,1}, \dots, \phi_{i,h^{n-i,i}}$ на $H_{pr}^{n-i,i}(X)$ за $0 \leq i \leq \lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor$, които изпълняват условията

$$Q(\phi_{i,j}, \overline{\phi_{i,k}}) = \delta_{j,k} = \begin{cases} 1 & \text{за } j = k, \\ 0 & \text{за } j \neq k. \end{cases}$$

Фиксираме базисите $\overline{\phi_{i,1}}, \dots, \overline{\phi_{i,h^{n-i,i}}}$ на $H_{pr}^{i,n-i}$ за $0 \leq i \leq \lfloor \frac{n}{2} \rfloor$. В случая $n = 2m + 1$, това задава базис на $H_{pr}^n(X, \mathbb{C})$. За $n = 2m$ и $h^{m,m} = 2q$ избираме базис $\phi_{m,1}, \dots, \phi_{m,q}$ на максимално Q -изотропно подпространство на $H^{m,m}$ с $Q(\phi_{m,j}, \overline{\phi_{m,k}}) = \delta_{j,k}$ и допълваме до базис на $H^{m,m}(X)$ чрез комплексно спрегнатите $\overline{\phi_{m,1}}, \dots, \overline{\phi_{m,q}}$. Ако $n = 2m$

и числото на Hodge $h^{m,m} = 2q + 1$ е нечетно, то избираме вектор $\phi_{m,2q+1} \in N^{m,m}$ с $\overline{\phi_{m,2q+1}} = \phi_{m,2q+1}$ и $Q(\phi_{m,2q+1}, \overline{\phi_{m,2q+1}}) = 1$. Ортогоналното допълнение V на $\phi_{m,2q+1}$ до $H^{m,m}$ относно Q е с размерност $2q$. Избираме базис $\phi_{m,1}, \dots, \phi_{m,q}$ на максимално Q -изотропно подпространство на V с $Q(\phi_{m,j}, \overline{\phi_{m,k}}) = \delta_{jk}$ и допълваме до базис на V с $\overline{\phi_{m,1}}, \dots, \overline{\phi_{m,q}}$. Това дава базис $\phi_{m,1}, \dots, \phi_{m,q}, \overline{\phi_{m,1}}, \dots, \overline{\phi_{m,q}}, \phi_{m,2q+1}$ на $H^{m,m}$. Във всички случаи матриците $M_{N \times N}(\mathbb{C})$ с $N = \sum_{i=0}^n h^{n-i,i}$ се разбиват на блокове по следния начин

$$\begin{pmatrix} A_{0,0} & A_{0,1} & \dots & A_{0,n-1} & A_{0,n} \\ A_{1,0} & A_{1,1} & \dots & A_{1,n-1} & A_{1,n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ A_{n-1,0} & A_{n-1,1} & \dots & A_{n-1,n-1} & A_{n-1,n} \\ A_{n,0} & A_{n,1} & \dots & A_{n,n-1} & A_{n,n} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \\ \\ \Phi_i \\ \\ \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A_{0,i} \Phi_i \\ A_{1,i} \Phi_i \\ \vdots \\ A_{n-1,i} \Phi_i \\ A_{n,i} \Phi_i \end{pmatrix}$$

С други думи, блокът $A_{j,i}$ трансформира $\Phi_i \in H_{\text{pr}}^{n-i,i}(X)$ в елемент на $H_{\text{pr}}^{n-j,j}(X)$. Ако всички ненулеви елементи на матрицата $A \in M_{N \times N}(\mathbb{C})$ се съдържат в (j,i) -тия блок и $k = i - j$, то A изобразява $H_{\text{pr}}^{n-i,i}(X)$ в $H_{\text{pr}}^{n-i+k,i-k}(X)$ и трансформира в 0 всички елементи на $H_{\text{pr}}^{n-s,s}(X)$ с $s \neq i$. За удобство полагаме $H_{\text{pr}}^{n-s,s}(X) = 0$ при $\forall s < 0$. Линейното пространство

$$M_{N \times N}^{k,-k}(\mathbb{C}) := \{A \in M_{N \times N}(\mathbb{C}) \mid AH_{\text{pr}}^{n-i,i}(X) = H_{\text{pr}}^{n-i+k,i-k}(X)\}$$

от линейни оператори в $H_{\text{pr}}^n(X, \mathbb{C})$ се състои от матриците с ненулеви елементи само в блоковете, намиращи се върху правата, успоредна на главния диагонал и отместена с k единици от него. При $k > 0$, отместването е нагоре, докато при $k < 0$ то е надолу. Ясно е, че всички $N \times N$ -матрици се разлагат в директна сума

$$M_{N \times N}(\mathbb{C}) = \bigoplus_{k=-n}^n M_{N \times N}^{k,-k}(\mathbb{C})$$

на такива подпространства. Непосредствено се проверява, че

$$[M_{N \times N}^{k,-k}(\mathbb{C}), M_{N \times N}^{j,-j}(\mathbb{C})] \subset M_{N \times N}^{k+j,-k-j}(\mathbb{C})$$

за скобката на Ли $[\ , \]$.

Твърдение 21. *Комплексната алгебра на Ли $\mathfrak{g} = \text{Lie}G_{\mathbb{C}}$ се разлага на директна сума*

$$\mathfrak{g} = \bigoplus_{k=-n}^n \mathfrak{g}^{k,-k}$$

на своите подпространства $\mathfrak{g}^{k,-k} := \mathfrak{g} \cap M_{N \times N}^{k,-k}(\mathbb{C})$.

Доказателство. Алгебрата на Ли \mathfrak{g} се съдържа в $\mathfrak{gl}(H_{\mathbb{C}}) = M_{N \times N}(\mathbb{C})$ и се състои от матриците $X \in M_{N \times N}(\mathbb{C})$, изпълняващи равенството $X^T Q + QX = 0$ за матрицата на поляризацията Q . Относно въведеното блочно разлагане имаме $Q_{i,j} = 0$ за индексите

$(i, j) \neq (k, n - k)$ извън вторичния диагонал. Блоковете върху вторичния диагонал са $Q_{k, n-k} = i^n (-1)^k I_{h^{n-k, k}}$, с изключение на $Q_{m, m}$ за четно тегло $n = 2m$. При четно число на Hodge $h^{m, m} = 2q$, централният блок е

$$Q_{m, m} = \begin{pmatrix} 0 & I_q \\ I_q & 0 \end{pmatrix},$$

докато за нечетно $h^{m, m} = 2q + 1$, централният блок е

$$Q_{m, m} = \begin{pmatrix} 0 & I_q & 0 \\ I_q & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Нека $X_{i, j}$ е (i, j) -тият блок на матрицата X с размери $h^{n-i, i} \times h^{n-j, j}$. Дефиниционното тъждество

$$\begin{pmatrix} X_{i, j}^T \end{pmatrix} \begin{pmatrix} Q_{i, n-i} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} Q_{n-i, i} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} X_{i, j} \end{pmatrix} = 0$$

на алгебрата на Ли \mathfrak{g} дава

$$X_{i, j}^T Q_{i, n-i} = -Q_{j, n-j} X_{n-j, n-i}.$$

Съгласно $k = j - i = (n - i) - (n - j)$, блоковете $X_{i, j}$ и $X_{n-j, n-i}$ се съдържат в едно и също подпространство $M_{N \times N}^{k, -k}(\mathbb{C})$ и матрицата $X = \sum_{k=-n}^n X^{(k)} \in \oplus_{k=-n}^n M_{N \times N}^{k, -k}(\mathbb{C})$ с компоненти $X^{(k)} \in M_{N \times N}^{k, -k}(\mathbb{C})$ се съдържа в \mathfrak{g} тогава и само тогава, когато $X^{(k)} \in \mathfrak{g} \cap M_{N \times N}^{k, -k}(\mathbb{C}) = \mathfrak{g}^{k, -k}$ за $\forall -n \leq k \leq n$. Това доказва, че директната сума $\oplus_{k=-n}^n \mathfrak{g}^{k, -k}$ изчерпва \mathfrak{g} . □

Подалгебрата на Lie на $P_{\mathbb{C}}$ е $\text{Lie} P_{\mathbb{C}} = \oplus_{k \leq 0} \mathfrak{g}^{-k, k}$ и холоморфното допирателно пространство

$$T_o^{1,0} D = T_o^{1,0} \check{D} = \text{Lie} G_{\mathbb{C}} / \text{Lie} P_{\mathbb{C}} \simeq \oplus_{k \geq 1} \mathfrak{g}^{-k, k}$$

към D и \check{D} в общото им начало има естествено отъждествяване с комплексно подпространство на \mathfrak{g} .

Нека $\varphi : \mathfrak{X} \rightarrow S$ е собствено сюрективно холоморфно изображение на комплексни многообразия, със сюрективен диференциал. Тогава всеки слой $X_s := \varphi^{-1}(s)$, $s \in S$ е компактно комплексно подмногообразие на \mathfrak{X} с размерност $\dim_{\mathbb{C}} X_s = \dim_{\mathbb{C}} \mathfrak{X} - \dim_{\mathbb{C}} S$.

Теорема 22. (Ehresmann) *Нека $\varphi : \mathfrak{X} \rightarrow S$ е собствено сюрективно холоморфно изображение на комплексни многообразия, със сюрективен диференциал. Ако S е свиваемо и $X_o := \varphi^{-1}(o)$ е слой над $o \in S$, то за всяка точка $o \in S$ съществува дифеоморфизъм $T : \mathfrak{X} \rightarrow X_o \times S$, затварящ комутативната диаграма*

$$\begin{array}{ccc} \mathfrak{X} & \xrightarrow{T} & X_o \times S \\ \varphi \downarrow & \searrow \text{pr}_2 & \\ S & & \end{array}$$

за проекцията $\text{pr}_2 : X_o \times S \rightarrow S$ върху втория множител.

От тази теорема следва, че слой $X_s = \varphi^{-1}(s)$ във всяка точка $s \in S$ е дифеоморфен на централния слой X_o .

Да обърнем внимание, че въпреки холоморфността на φ , локалната тривиализация на $\varphi : \mathfrak{X} \rightarrow S$ не е обезателно холоморфна. Voisin доказва в [Voisin], че слоевете на дифеоморфизма $T_o : \text{pr}_1 T : \mathfrak{X} \rightarrow X_o$ са комплексни подмногообразия $T_o^{-1}(x)$ на \mathfrak{X} за $\forall x \in X_o$. Подмногообразията $T_o^{-1}(x)$ зависят дифеоморфно, но не обезателно холоморфно от $x \in X_o$. Да забележим, че за достатъчно близки до $o \in S$ точки $s \in S$, комплексните подмногообразия $X_s := \varphi^{-1}(s)$ на \mathfrak{X} пресичат комплексните подмногообразия $T_o^{-1}(x)$ в единствени точки $T_o^{-1}(x) \cap X_s = \{y(x, s)\} \subset \mathfrak{X}$. При локална промяна на $s \in S$, точката $y(x, s) \in T_o^{-1}(x)$ се движи в комплексното многообразие $T_o^{-1}(x)$ и затова $y(x, s)$ зависи холоморфно от s . Комплексната структура върху X_o , индуцирана от комплексната структура на X_s чрез ограничението

$$T_o|_{X_s} : X_s = \coprod_{x \in X_o} \{y(x, s)\} \rightarrow X_o,$$

$$T_o(y(x, s)) = x$$

зависи холоморфно от s , защото $y(x, s)$ е холоморфна функция на s . Това дава възможност да разглеждаме S като холоморфно параметризиращо множество на комплексните структури, съгласувани с фиксираната гладка структура на X_o .

Холоморфните допирателни разслоения $T^{1,0}X_o$, $T^{1,0}\mathfrak{X}$ и холоморфното допирателно пространство $T_o^{1,0}S$ към S в $o \in S$ са свързани с точна редица

$$0 \longrightarrow T^{1,0}X_o \longrightarrow T^{1,0}\mathfrak{X}|_{X_o} \xrightarrow{d\varphi} X_o \times T_o^{1,0}S \longrightarrow 0, \quad (2.1)$$

защото за $\forall x \in X_o = \varphi^{-1}(o)$, ядрото на диференциала $(d\varphi)_x : T_x^{1,0}\mathfrak{X} \rightarrow T_o^{1,0}S$ е холоморфното допирателно пространство $T_x^{1,0}X_o$ към X_o в x . Късата точна редица (2.1) индуцира дълга точна кохомологична редица

$$\begin{aligned} 0 &\rightarrow H^0(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(T^{1,0}X_o)) \rightarrow H^0(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(T^{1,0}\mathfrak{X})) \rightarrow \\ &\rightarrow H^0(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(X_o \times T_o^{1,0}S)) \rightarrow H^1(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(T^{1,0}X_o)) \rightarrow H^1(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(T^{1,0}\mathfrak{X})) \rightarrow \dots \end{aligned}$$

Единствените глобални холоморфни функции върху компактното комплексно многообразие X_o са постоянните, така че

$$H^0(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(X_o \times T_o^{1,0}S)) \simeq T_o^{1,0}S.$$

По Теоремата на Dolbeault, съществува \mathbb{C} -линеен изоморфизъм

$$H^1(X_o, \mathcal{O}_{X_o}(T^{1,0}X_o)) \simeq H_{\bar{\partial}}^{0,1}(X_o, T^{1,0}X_o)$$

с пространството $H_{\bar{\partial}}^{0,1}(X_o, T^{1,0}X_o)$ на $\bar{\partial}$ -затворените $(0,1)$ -форми върху X_o със стойности от $T^{1,0}X_o$. Съответствието

$$\rho : T_o^{1,0}S \longrightarrow H_{\bar{\partial}}^{0,1}(X_o, T^{1,0}X_o)$$

се нарича изображение на Kodaira-Spencer на $\varphi : \mathfrak{X} \rightarrow S$ в $s = o \in S$.

За произволни хомогенни полиноми $f_1, \dots, f_m \in \mathbb{C}[x_0, \dots, x_N]$, множеството

$$Z(f_1, \dots, f_m) = \{a = [a_0 : \dots : a_N] \in \mathbb{P}^N(\mathbb{C}) \mid f_1(a) = \dots = f_m(a) = 0\}$$

на общите им нули в N -мерното проективно пространство $\mathbb{P}^N(\mathbb{C})$ се нарича проективно алгебрично многообразие. Квази-проективно многообразие е допълнение $Z \setminus Z_1$ на проективно алгебрично подмногообразие Z_1 към проективно алгебрично многообразие $Z \subset \mathbb{P}^N(\mathbb{C})$. Проективното пространство $\mathbb{P}^N(\mathbb{C})$ има канонична $\mathrm{PSL}(N, \mathbb{C})$ -инвариантна Келерова метрика, която носи името на Fubini-Study. Нека $\mathfrak{X} \subset \mathbb{P}^N(\mathbb{C})$ е гладко квази-проективно многообразие и $[\omega] \in H^{1,1}(X, \mathbb{C})$ е кохомологичният клас на ограничението на Келеровата форма ω на метриката Fubini-Study върху \mathfrak{X} . Ако $\varphi : \mathfrak{X} \rightarrow S$ е собствено, сюрективно, холоморфно изображение върху квази-проективно многообразие S със сюрективен диференциал във всяка точка, то слоевете $X_s := \varphi^{-1}(s)$ над всички точки $s \in S$ са проективни алгебрични многообразия $X_s \hookrightarrow \mathbb{P}^N(\mathbb{C})$. Ограниченията на $[\omega]$ върху X_s са поляризации на X_s . Ако $n := \dim_{\mathbb{C}} X_s$, то кохомологиите на X_s с цели, а оттам и рационални коефициенти не зависят от $s \in S$. Примитивните кохомологии

$$H_{\mathrm{pr}}^n(X_s, \mathbb{Q}) := \ker[\wedge[\omega] : H^n(X_s, \mathbb{Q}) \longrightarrow H^{n+2}(X_s, \mathbb{Q})]$$

съвпадат с $H_{\mathrm{pr}}^n(X_o, \mathbb{Q})$, $o \in S$. В резултат получаваме фиксирана решетка $H_{\mathbb{Z}} := H^n(X_o, \mathbb{Z}) \cap H_{\mathrm{pr}}^n(X_o, \mathbb{Q})$ на $H_{\mathrm{pr}}^n(X_s, \mathbb{C})$ за $\forall s \in S$. Формата на пресичане

$$Q : H_{\mathbb{Z}} \times H_{\mathbb{Z}} \longrightarrow \mathbb{Z},$$

$$Q([\omega_1], [\omega_2]) = \sqrt{-1}^{n(n-1)} \int_{X_s} \omega_1 \wedge \omega_2 \quad \text{за } \forall [\omega_1], [\omega_2] \in H_{\mathbb{Z}}$$

е определена над \mathbb{Z} и не зависи от $s \in S$, защото се индуцира от Келеровия клас $[\omega]$ на метриката на Fubini-Study върху $\mathbb{P}^N(\mathbb{C}) \supset \mathfrak{X}$. Теоремата на Dolbeault за представяне на кохомологичните класове върху комплексно многообразие чрез диференциални (p, q) -форми задава разлагане на Hodge

$$H_{\mathrm{pr}}^n(X_s, \mathbb{C}) = \bigoplus_{j=0}^n H^{n-j, j}(X_s) \quad \text{за } \forall s \in S.$$

Доказва се, че числата на Hodge $h^{n-j,j} := \dim_{\mathbb{C}} H^{n-j,j}(X_s)$ са едни и същи за всички $s \in S$. Примитивните кохомологии върху всяко $X_s = \varphi^{-1}(s)$ изпълняват двете билинейни съотношения на Hodge-Riemann. По този начин, вариацията на комплексната структура върху фиксирано гладко многообразие X_o с $\dim_{\mathbb{R}} X_o = 2n$, зададено с квази-проективна фамилия $\varphi : \mathcal{X} \rightarrow S$ от проективни алгебрични многообразия $X_s = \varphi^{-1}(s)$ съответства на вариация $H_{\text{prim}}^n(X_s, \mathbb{C}) = \bigoplus_{j=0}^n H^{n-j,j}(X_s)$ на структурата на Hodge върху $H_{\text{prim}}^n(X_s, \mathbb{C})$ с фиксирана решетка $H_{\mathbb{Z}}$, поляризация Q и числа на Hodge $h^{n-j,j}$, $0 \leq j \leq n$. С други думи, за достатъчно малка гладка свиваема околност S_o на $s_o \in S$ върху S , получаваме изображение на периадите

$$\Psi : S_o \longrightarrow D$$

в класифициращото пространство D на структурите на Hodge с тегло n и фиксирани параметри $H_{\mathbb{Z}}$, Q , $\{h^{n-j,j}\}_{j=0}^n$. Да изберем началото на D в точката $\Psi(s_o) = o = V \in G_{\mathbb{R}}/V = D$. Доказано е, че диференциалът

$$(d\Psi)_{s_o} : T_{s_o}^{1,0} S_o \longrightarrow T_o^{\mathbb{C}} D$$

на Ψ в началото $s_o \in S_o$ съвпада с изображението на Kodaira-Spencer

$$\rho : T_{s_o}^{1,0} S_o \longrightarrow H_{\bar{\partial}}^{0,1}(X_{s_o}, \mathcal{O}_{X_{s_o}}(T^{1,0} X_{s_o})).$$

Следователно

$$(d\Psi)_{s_o}(T_{s_o}^{1,0} S_o) \subseteq \mathfrak{g}^{-1,1} = \{X \in \text{Lie} G_{\mathbb{C}} \mid X(H^{n-j,j}) \subseteq H^{n-j-k,j+k}, \forall j\} \subset \bigoplus_{k \geq 1} \mathfrak{g}^{-k,k} = T^{1,0} D$$

и изображението $\Psi : S_o \rightarrow D$ е холоморфно. Подпространството $\mathfrak{g}^{-1,1} \subset T_o^{1,0} D$ се нарича хоризонтално, както и ляво-инвариантното подразслоение $T^h D$ на холоморфното допирателно разслоение $T^{1,0} D$, породено от $\mathfrak{g}^{-1,1}$. Изложените разглеждания установяват, че образът $U := \Psi(S_o) \subset D$ на локално изображение на периодите $\Psi : S_o \rightarrow D$ е комплексно подмногообразие на D , което се допира до $T^h D$. Обобщавайки свойствата на изображението на периодите, Griffiths въвужда понятието вариация на структура на Hodge като комплексно подмногообразие $U \subset D$, което се допира до хоризонталното разпределение $T^h D \subset T^{1,0} D$.

За описание на напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U \subset D$ ще използваме следната

Лема 23. Ако $U \subset D = G_{\mathbb{R}}/V$ е вариация на структура на Hodge през началото $o = V \in U \subset D$, то холоморфното допирателно пространство $\mathfrak{A} := T_o^{1,0} U \subset T_o^{1,0} D \subset \text{Lie} G_{\mathbb{R}} \otimes_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = \mathfrak{g}$ към U в началото е абелева подалгебра на Lie на комплексификацията \mathfrak{g} на $\text{Lie} G_{\mathbb{R}}$.

По същество, за произволни $u, v \in \mathfrak{A} := T_o^{1,0} U \subseteq \mathfrak{g}^{-1,1} \subset \mathfrak{g}$ да разгледаме ляво-инвариантните холоморфни векторни полета U, V върху $G_{\mathbb{C}}$, получени от u, v . Подразслоението $T^{1,0} U \subset T^h D|_U$ на хоризонталното разпределение $T^h D \subset T^{1,0} D$ е интегрируемо, а оттам и затворено относно скобката на Lie . В частност, $[U, V] \in T^{1,0} U$. Алгебрата на $\text{Lie} \mathfrak{g}$ е изоморфна на алгебрата на Lie на ляво-инвариантните векторни полета върху $G_{\mathbb{C}}$, така че $[u, v] \in T_o^{1,0} U \subseteq \mathfrak{g}^{-1,1}$. От $u, v \in \mathfrak{g}^{-1,1}$ следва $[u, v] \in [\mathfrak{g}^{-1,1}, \mathfrak{g}^{-1,1}] \subseteq \mathfrak{g}^{-2,2}$, откъдето $[u, v] \in \mathfrak{g}^{-1,1} \cap \mathfrak{g}^{-2,2} = 0$ и $\mathfrak{A} = T_o^{1,0} U \subset \mathfrak{g}$ е абелева подалгебра на $\text{Lie} G_{\mathbb{C}} = \mathfrak{g} = \text{Lie} G_{\mathbb{R}} \otimes_{\mathbb{R}} \mathbb{C}$.

2.4 Пълна геодезичност на вариации на структури на Hodge

За изучаване на напълно геодезичните вариации на структури на Hodge $U \subset D$ ни е нужна следната

Лема 24. *Ако U_1 и U_2 са геодезични в точка $o \in U_1 \cap U_2$ подмногообразия на пълно Риманово многообразие M със съвпадащи допирателни пространства $T_o^{\mathbb{R}}U_1 = T_o^{\mathbb{R}}U_2$ в тази точка, то $U_1 = U_2$ съвпадат.*

Доказателство. Съгласно Лема 14, от пълнотата на M следва пълнотата на подмногообразието U_1 на M , което е геодезично в $o \in U_1$. В резултат, за всяка точка $p \in U_1$ съществува U_1 -геодезична $\gamma_{o,p} : \mathbb{R} \rightarrow U_1$ с $\gamma_{o,p}(0) = o$, $\gamma_{o,p}(1) = p$. От същата Лема 14, U_1 -геодезичната $\gamma_{o,p} : \mathbb{R} \rightarrow U_1 \subset M$ е M -геодезична. Понеже U_2 е геодезично в $o \in U_2$, тази гладка крива е U_2 -геодезична $\gamma_{o,p} : \mathbb{R} \rightarrow U_2$. В частност, $\gamma_{o,p}(1) = p \in U_2$ и $U_1 \subseteq U_2$. Разменяйки U_1 с U_2 получаваме $U_2 \subseteq U_1$ и $U_1 = U_2$. \square

Твърдение 25. *Нека $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е област на периоди с проекция*

$$\pi : D = G_{\mathbb{R}}/V \longrightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$$

върху Риманово симетрично пространство S от некомпактен тип, $U \subset D$ е напълно геодезична вариация на структура на Hodge, а $W = \pi(U)$. Да означим с \mathfrak{p} каноничното повдигане на $T_o^{\mathbb{R}}S$, $\delta = K \in G_{\mathbb{R}}/K$ до $\mathfrak{g}_o = \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$, което е ортогонално на $\text{Lie}K$ относно формата на Killing и да отъждествим $T_o^{\mathbb{R}}W$ с неговия образ в \mathfrak{p} . Тогава съществува подгрупа на $\text{Lie}G(U)$ на $G_{\mathbb{R}}$ с алгебра на $\text{Lie}G(U) = T_o^{\mathbb{R}}W \oplus [T_o^{\mathbb{R}}W, T_o^{\mathbb{R}}W]$, така че $U = G(U)V/V$ е еквивариантно вложено в D ермитово симетрично пространство от некомпактен тип.

Доказателство. Първо ще проверим, че образът $W := \pi(U)$ на напълно геодезична вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е напълно геодезично подмногообразие на Римановото симетрично пространство S . Избираме начало $o \in \pi^{-1}(\delta) \subset U$ на D . Достатъчно е да проверим, че $W \subset S$ е геодезично в $\delta \in W$, за да твърдим, че $W \subset S$ е напълно геодезично подпространство. Да означим $\mathfrak{g}_o := \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$ и да напомним, че $\mathfrak{g} := \text{Lie}G_{\mathbb{C}} = \mathfrak{g}_o \otimes_{\mathbb{R}} \mathbb{C}$ има разлагане на Hodge $\mathfrak{g} = \bigoplus_{k \in \mathbb{Z}} \mathfrak{g}^{-k,k}$ с тегло 0 чрез \mathbb{C} -линейни подпространства

$$\mathfrak{g}^{-k,k} := \{X \in \mathfrak{g} \mid X(H^{n-j,j}) \subseteq H^{n-j-k,j+k} \text{ за } \forall j\}.$$

Отъждествяваме $T_o^{\mathbb{R}}D = (\bigoplus_{k \neq 1} \mathfrak{g}^{-k,k}) \cap \mathfrak{g}_o$ и $T_o^{\mathbb{R}}S = (\bigoplus_{k \in \mathbb{Z}} \mathfrak{g}^{-2k-1,2k+1}) \cap \mathfrak{g}_o$ с \mathbb{R} -линейни подпространства на \mathfrak{g}_o и забелязваме, че диференциалът

$$(d\pi)_o : T_o^{\mathbb{R}}D \longrightarrow T_o^{\mathbb{R}}W$$

е \mathbb{R} -линейна проекция с ядро $\ker(d\pi)_o := (\bigoplus_{k \neq 0} \mathfrak{g}^{-2k,2k}) \cap \mathfrak{g}_o$. Холморфното допирателно пространство $T_o^{1,0}U$ към U в $o \in U$ е хоризонтално, т.е. $T_o^{1,0}U \subseteq \mathfrak{g}^{-1,1}$. Следователно реалното допирателно пространство $T_o^{\mathbb{R}}U \subseteq (\mathfrak{g}^{-1,1} \oplus \mathfrak{g}^{1,-1}) \cap \mathfrak{g}_o$ има нулево

сечение $T_o^{\mathbb{R}}U \cap \ker(d\pi)_o = 0$ с ядрото на $(d\pi)_o$ и ограничението $(d\pi)_o : T_o^{\mathbb{R}}U \rightarrow T_o^{\mathbb{R}}W$ е \mathbb{R} -линеен изоморфизъм. При направения избор на повдигания на $T_o^{\mathbb{R}}U$ и $T_o^{\mathbb{R}}W$ до \mathbb{R} -линейни подпространства на \mathfrak{g}_o имаме съвпадение $T_o^{\mathbb{R}}U = T_o^{\mathbb{R}}W$. За произволен допирателен вектор $v \in T_o^{\mathbb{R}}U = T_o^{\mathbb{R}}W$, образът на D -геодезичната $\gamma_o^v : \mathbb{R} \rightarrow D$ с начални условия

$$\gamma_o^v(0) = o, \quad \left. \frac{d\gamma_o^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v$$

се съдържа в U , съгласно геодезичността на $U \subset D$ в $o \in U$. Да напомним разлагането $\gamma_o^v(t) = \pi_V \exp(tv)$ като композиция на експонентата на матрица $\exp : \mathfrak{g}_o \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ и проекцията $\pi_V : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/V = D$. Аналогично, S -геодезичната $\widetilde{\gamma}_o^v : \mathbb{R} \rightarrow S$ с

$$\widetilde{\gamma}_o^v(0) = \check{o}, \quad \left. \frac{d\widetilde{\gamma}_o^v(t)}{st} \right|_{t=0} = v$$

се представя като $\widetilde{\gamma}_o^v(t) = \pi_K \exp(tv)$ чрез експонентата на матрица и проекцията $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$, $\pi_K(a) = aK$. Пропускаме $\pi_K = \pi\pi_V$ през π_V и забелязваме, че S -геодезичната

$$\widetilde{\gamma}_o^v(t) = \pi\pi_V(\exp(tv)) = \pi\gamma_o^v(t)$$

е образът на D -геодезичната под действие на π . Сега от $\gamma_o^v(t) \in U$ следва $\widetilde{\gamma}_o^v(t)\pi(U) = W$ за $\forall t \in \mathbb{R}$ и това доказва геодезичността на $W \subset S$ в $\check{o} \in W$.

По Теорема 16, реалното допирателно пространство $T_o^{\mathbb{R}}W = T_o^{\mathbb{R}}U \subseteq \mathfrak{g}_o$ е тройна система на Lie. Да забележим, че хомогенното пространство $D = G_{\mathbb{R}}/V$ на реалната линейна алгебрична група $G_{\mathbb{R}}$ има компактна изотропна група V . Подпространството $\mathfrak{s} := T_o^{\mathbb{R}}U$ на реалното допирателно пространство $\mathfrak{M} := T_o^{\mathbb{R}}D = (\bigoplus_{k \neq 0} \mathfrak{g}^{-k,k}) \cap \mathfrak{g}_o$ е тройна система на Lie. Твърдим, че $[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}V$. За целта използваме, че холоморфното допирателно пространство $\mathfrak{A} := T_o^{1,0}U \subseteq T_o^{1,0}D = \bigoplus_{k \geq 1} \mathfrak{g}^{-k,k}$ в началото е абелева подалгебра на Lie на $\mathfrak{g} := \text{Lie}G_{\mathbb{C}}$, съгласно Лема 23. Произволен базис X_1, \dots, X_N на \mathfrak{A} над \mathbb{C} дава базис $\{X_j \oplus \overline{X_j}, \sqrt{-1}(X_j - \overline{X_j}) \mid 1 \leq j \leq N\}$ на реалното допирателно пространство $\mathfrak{s} = T_o^{\mathbb{R}}U = (\mathfrak{A} \oplus \overline{\mathfrak{A}}) \cap \mathfrak{g}_o$. Непосредствено се вижда, че

$$[X_i + \overline{X_i}, X_j + \overline{X_j}] = [X_i, \overline{X_j}] + [\overline{X_i}, X_j] \in \mathfrak{g}^{0,0},$$

$$[X_i + \overline{X_i}, \sqrt{-1}(X_j - \overline{X_j})] = -\sqrt{-1}[X_i, \overline{X_j}] + \sqrt{-1}[\overline{X_i}, X_j] \in \mathfrak{g}^{0,0} \quad \text{и}$$

$$[\sqrt{-1}(X_i - \overline{X_i}), \sqrt{-1}(X_j - \overline{X_j})] = [X_i, \overline{X_j}] + [\overline{X_i}, X_j] \in \mathfrak{g}^{0,0} \quad \text{за } \forall 1 \leq i, j \leq N,$$

съгласно $[X_i, X_j] = 0$, $[\overline{X_i}, \overline{X_j}] = [\overline{X_i}, X_j] = 0$. Това доказва, че $[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \mathfrak{g}^{0,0} \cap \mathfrak{g}_o = \text{Lie}V$ и позволява прилагането на Теорема 17 към тройната система на Lie \mathfrak{s} . В резултат получаваме съществуването на свързана подгрупа на Lie $G(U)$ на $G_{\mathbb{R}}$ с алгебра на Lie $\text{Lie}G(U) = \mathfrak{s} \oplus [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]$, така че еквиариантно вложеното подпространство $U(\mathfrak{s}) := G(U)V/V$ на $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е напълно геодезично подмногообразие на D с допирателно пространство $T_o^{\mathbb{R}}U(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s} = T_o^{\mathbb{R}}U$ в началото $o = V \in U(\mathfrak{s})$. Съгласно Лема 24, съвпадението на реалните допирателни пространства $T_o^{\mathbb{R}}U(\mathfrak{s}) = T_o^{\mathbb{R}}U$ на геодезичните в $o \in U(\mathfrak{s}) \cap U$ подмногообразия $U(\mathfrak{s})$ и U на пълното Риманово многообразие $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е достатъчно за съвпадението $U = U(\mathfrak{s})$. Предположенията на Теорема 17 са изпълнени за реалната линейна алгебрична група $G_{\mathbb{R}}$, нейната максимална

компактна подгрупа K , повдигането \mathfrak{p} на $T_o^{\mathbb{R}}(G_{\mathbb{R}}/K) = \text{Lie}G_{\mathbb{R}}/\text{Lie}K$ до \mathbb{R} -линейно подпространство $\mathfrak{p} \subset \mathfrak{g}_o = \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$ и тройната система на Lie

$$\mathfrak{s} = T_o^{\mathbb{R}}U = T_o^{\mathbb{R}}W \subseteq (\mathfrak{g}^{-1,1} \oplus \mathfrak{g}^{1,-1}) \cap \mathfrak{g}_o \subseteq \left(\bigoplus_{k \in \mathbb{Z}} \mathfrak{g}^{-2k-1, 2k+1} \right) \cap \mathfrak{g}_o = \mathfrak{p}$$

с $[\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}V \subseteq \text{Lie}K$. Свързаната подгрупа на Lie на $G_{\mathbb{R}}$ с алгебра на $\text{Lie} \mathfrak{s} \oplus [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]$ е $G(U)$, така че по Теорема 17 имаме еквиариантно вложено, напълно геодезично подпространство $W(\mathfrak{s}) := G(U)K/K$ на $S = G_{\mathbb{R}}/K$ с допирателно пространство $T_o^{\mathbb{R}}W(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s} = T_o^{\mathbb{R}}W$. Прилагаме Лема 24 към пълното Риманово многообразие $S = G_{\mathbb{R}}/K$ и геодезичните в $\check{o} \in W \cap W(\mathfrak{s})$ подмногообразия W и $W(\mathfrak{s})$ с $T_o^{\mathbb{R}}W = T_o^{\mathbb{R}}W(\mathfrak{s})$ и получаваме съвпадението $W = W(\mathfrak{s})$. Да забележим, че

$$\text{Lie}(G(U) \cap K) = \text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}K = \text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}V = \text{Lie}(G(U) \cap K).$$

Включването $\text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}V \subseteq \text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}K$ е непосредствено следствие от $\text{Lie}V \subseteq \text{Lie}K$. Ако $X = X_1 + X_0 \in \text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}K = (\mathfrak{s} \oplus [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}]) \cap \text{Lie}K$ с $X_1 \in \mathfrak{s} \subseteq \mathfrak{p}$ и $X_0 \in [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}V \subseteq \text{Lie}K$, то $X_1 \in \text{Lie}K$ и $X_1 = 0$, съгласно $\mathfrak{p} \cap \text{Lie}K = 0$. Средователно $\text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}K \subseteq [\mathfrak{s}, \mathfrak{s}] \subseteq \text{Lie}V$ и $\text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}K = \text{Lie}G(U) \cap \text{Lie}V$. От съвпадението на алгебрите на Lie $\text{Lie}(G(U) \cap V) = \text{Lie}(G(U) \cap K)$ следва съвпадението $G(U) \cap V = G(U) \cap K$ на съответните свързани групи на Lie . В резултат получаваме комутативна диаграма

$$\begin{array}{ccc} U = G(U)V/V & \xrightarrow{\pi} & G(U)K/K = W \\ \downarrow \varphi_1 & & \downarrow \varphi_2 \\ G(U)/G(U) \cap V & \xrightarrow{\text{Id}} & G(U)/G(U) \cap K \end{array}$$

с канонични изоморфизми φ_1, φ_2 , която доказва глобалната дифеоморфност на проекцията $\pi : U \rightarrow W = \pi(U)$.

От Теорема IV.7.2, [Helgason], напълно геодезичното, еквиариантно вложено хомогенно подпространство $W = G(U)K/K$ на Римановото симетрично пространство $S = G_{\mathbb{R}}/K$ е Риманово симетрично пространство, щом $T_o^{\mathbb{R}}W \subset \mathfrak{p}$ тройна система на Lie . За пълнотата на изложението даваме подробно доказателство на този факт. Да напомним, че експоненциалното изображение $\exp_o : \mathfrak{p} \rightarrow S$ на Римановото симетрично пространство $S = G_{\mathbb{R}}/K$ от некомпактен тип е глобален дифеоморфизъм, съгласно Следствие 12. Инволютивната изометрия на S , фиксираща началото, се индуцира от умножението с $(-1) \in \mathbb{R}$ върху допирателното пространство $T_o^{\mathbb{R}}S = \mathfrak{p}$ може да се представи във вида

$$s_o : S \longrightarrow S,$$

$$s_o(x) = s_o(\exp_o \exp_o^{-1}(x)) = \exp_o(-\exp_o^{-1}(x)) \quad \text{за } \forall x \in S.$$

Дифеоморфизмът s_o е изометрия на S и принадлежи на $G_{\mathbb{R}}$. Той отговаря на аналитичния автоморфизъм

$$\sigma : G_{\mathbb{R}} \longrightarrow G_{\mathbb{R}},$$

$$\sigma(g) := s_{\delta} g s_{\delta} \quad \text{за } \forall g \in G_{\mathbb{R}}$$

от ред 2. Множеството $\text{Fix}(\sigma) := \{g \in G_{\mathbb{R}} \mid \sigma(g) = g\}$ на фиксираните точки съдържа K и свързаната компонента на единицата $\text{Fix}(\sigma)_o$ на $\text{Fix}(\sigma)$ се съдържа в K . Диференциалът

$$(d\sigma)_e : T_e^{\mathbb{R}} G_{\mathbb{R}} = \text{Lie} G_{\mathbb{R}} = \mathfrak{g}_o \longrightarrow \mathfrak{g}_o$$

на σ в неутралния елемент $e \in G_{\mathbb{R}}$ е инволюцията на Cartan на \mathfrak{g}_o с

$$\text{Lie} K = \{X \in \mathfrak{g}_o \mid (d\sigma)_e(X) = X\}, \quad \mathfrak{p} = \{Y \in \mathfrak{g}_o \mid (d\sigma)_e(Y) = -Y\}.$$

Вземайки предвид $T_{\delta}^{\mathbb{R}} W \subseteq \mathfrak{p}$, $[T_{\delta}^{\mathbb{R}} W, T_{\delta}^{\mathbb{R}} W] \subseteq \text{Lie} K$, забелязваме, че

$$(d\sigma)_e|_{T_{\delta}^{\mathbb{R}} W} = -\text{Id}_{T_{\delta}^{\mathbb{R}} W}, \quad (d\sigma)_e|_{[T_{\delta}^{\mathbb{R}} W, T_{\delta}^{\mathbb{R}} W]} = \text{Id}_{[T_{\delta}^{\mathbb{R}} W, T_{\delta}^{\mathbb{R}} W]}$$

и стигаме до извода, че $T_{\delta}^{\mathbb{R}} W$ и $[T_{\delta}^{\mathbb{R}} W, T_{\delta}^{\mathbb{R}} W]$ са $(d\sigma)_e$ -инвариантни. Следователно, алгебрата на $\text{Lie } \mathfrak{g}(U) := \text{Lie} G(U)$ е $(d\sigma)_e$ -инвариантна. Аналитичният автоморфизъм $\sigma : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ на $G_{\mathbb{R}}$ трансформира подгрупата на $\text{Lie } G(U) \leq G$ в подгрупа на $\text{Lie } \sigma(G(U))$. Алгебрата на Lie на $\sigma(G(U))$ е

$$\text{Lie} \sigma(G(U)) = (d\sigma)_e(\text{Lie} G(U)) = (d\sigma)_e(\mathfrak{g}(U)) = \mathfrak{g}(U),$$

така че $\sigma(G(U)) = G(U)$ и $\sigma : G(U) \rightarrow G(U)$ е аналитична инволюция на $G(U)$. Множеството на фиксираните точки на σ върху $G(U)$ е $\text{Fix}_{G(U)}(\sigma) = \text{Fix}(\sigma) \cap G(U)$ и неговата свързана компонента на единицата е $\text{Fix}_{G(U)}(\sigma)_o = \text{Fix}(\sigma)_o \cap G(U)$. Следователно, от $\text{Fix}(\sigma)_o \subseteq K \subseteq \text{Fix}(\sigma)$ следва $\text{Fix}_{G(U)}(\sigma)_o \subseteq G(U) \cap K \subseteq \text{Fix}_{G(U)}(\sigma)$. Още повече, образът $\text{Ad}_{G_{\mathbb{R}}}(K)$ а K под действие на присъединеното представяне $\text{Ad} : G_{\mathbb{R}} \rightarrow \text{Aut}(G_{\mathbb{R}})$ е компактна група, така че затворената подгрупа $\text{Ad}_{G_{\mathbb{R}}}(G(U) \cap K)$ на $\text{Ad}_{G_{\mathbb{R}}}(K)$ е също компактна група. Да забележим, че групата $G(U)$ е инвариантна под действие на спряганя с $g \in G(U) \cap K$ и ограничението

$$\text{Ad}_{G_{\mathbb{R}}}(G(U) \cap K)|_{G(U)} = \text{Ad}_{G(U)}(G(U) \cap K)$$

съвпада с образа на $G(U) \cap K$ под действие на присъединеното представяне $\text{Ad} : G(U) \rightarrow \text{Aut}(G(U))$. Подмножеството

$$\text{Aut}_{G(U)}(G_{\mathbb{R}}) := \{\varphi \in \text{Aut}(G_{\mathbb{R}}) \mid \varphi G(U) = G(U)\}$$

на групата на автоморфизмите на $G_{\mathbb{R}}$, запазващи $G(U)$ е подгрупа и ограничението

$$\rho : \text{Aut}_{G(U)}(G_{\mathbb{R}}) \longrightarrow \text{Aut}(G(U)),$$

$$\rho(\varphi) := \varphi|_{G(U)}$$

е хомоморфизъм на групи. Образът $\rho(\text{Ad}_{G_{\mathbb{R}}}(G(U) \cap K)) = \text{Ad}_{G(U)}(G(U) \cap K)$ на компакната група $G(U) \cap K$ е компактна група и $W = G(U)K/K$ е Риманово симетрично пространство. Понеже алгебрата на $\text{Lie } \mathfrak{g}(U) = T_{\delta}^{\mathbb{R}} W \oplus [T_{\delta}^{\mathbb{R}} W, T_{\delta}^{\mathbb{R}} W]$ има ненулево некомпактно подпространство $\mathfrak{p} \cap \mathfrak{g}(U) = T_{\delta}^{\mathbb{R}} W$ на $\mathfrak{g}_o = \text{Lie} G_{\mathbb{R}}$, подгрупата $G(U)$ на $G_{\mathbb{R}}$,

действаща транзитивно върху W е некомпактна и Римановото симетрично пространство W е от некомпактен тип.

Дифеоморфизмът $\pi : U \rightarrow W$ задава структура на Риманово симетрично пространство от некомпактен тип върху U . За да докажем, че U е ермитово симетрично пространство, достатъчно е да проверим, че инволютивната изометрия $s_o : U \rightarrow U$, фиксираща началото $o \in U$ е холоморфна. С тази цел да напомним, че диференциалът $(ds_o)_o = -\text{Id}_{T_o^{\mathbb{R}}U} : T_o^{\mathbb{R}}U \rightarrow T_o^{\mathbb{R}}U$ действа като умножение с $-1 \in \mathbb{R}$. Нека $\mathfrak{A} := T_o^{1,0}U$ е холоморфното допирателно пространство към U в началото, а $T_o^{0,1}U$ е анти-холоморфното допирателно пространство. Холоморфността на s_o се свежда към инвариантност $(ds_o)_o(T_o^{1,0}U) \subseteq T_o^{1,0}U$, $(ds_o)_o(T_o^{0,1}U) \subseteq T_o^{0,1}U$ на $T_o^{1,0}U$ и $T_o^{0,1}U$ под действие на диференциала $(ds_o)_o$. За да докажем това да изберем базис X_1, \dots, X_N на \mathfrak{A} над \mathbb{C} . Тогава $\{X_j + \overline{X_j}, \sqrt{-1}(X_j - \overline{X_j}) \mid 1 \leq j \leq N\}$ е базис на $T_o^{\mathbb{R}}U$ над \mathbb{R} . В резултат, от

$$(ds_o)_o(X_j + \overline{X_j}) = -X_j - \overline{X_j}, \quad (ds_o)_o(\sqrt{-1}(X_j - \overline{X_j})) = -\sqrt{-1}(X_j - \overline{X_j}) \quad \text{за } \forall 1 \leq j \leq N \quad (2.2)$$

следва

$$(ds_o)_o(X_j - \overline{X_j}) = -X_j + \overline{X_j}, \quad (2.3)$$

след продължение на диференциала $(ds_o)_o : T_o^{\mathbb{R}}U \rightarrow T_o^{\mathbb{R}}U$ до \mathbb{C} -линейно изображение $(ds_o)_o : T_o^{\mathbb{C}}U \rightarrow T_o^{\mathbb{C}}U$ на $T_o^{\mathbb{C}}U = T_o^{\mathbb{R}}U \otimes_{\mathbb{R}} \mathbb{C}$. След събиране и изваждане на (2.2) и (2.3) получаваме, че $(ds_o)_o(X_j) = -X_j$, $(ds_o)_o(\overline{X_j}) = -\overline{X_j}$ за всички $1 \leq j \leq N$. Следователно $(ds_o)_o : T_o^{\mathbb{C}}U \rightarrow T_o^{\mathbb{C}}U$ се ограничава до умножение с $-1 \in \mathbb{R}$ върху $T_o^{1,0}U = \text{Span}_{\mathbb{C}}(X_j \mid 1 \leq j \leq N)$ и $T_o^{0,1}U = \text{Span}_{\mathbb{C}}(\overline{X_j} \mid 1 \leq j \leq N)$. В частност, $(ds_o)_o(T_o^{1,0}U) \subseteq T_o^{1,0}U$, $(ds_o)_o(T_o^{0,1}U) \subseteq T_o^{0,1}U$ и инволюцията $s_o : U \rightarrow U$ е холоморфна. Горните разглеждания са приложими към всяка точка $o \in U$ и доказват, че Римановото симетрично пространство U е ермитово симетрично. \square

Следствие 26. *Нека D е област на периоди с проекция $\pi : D = G_{\mathbb{R}}/V \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$ върху Риманово симетрично пространство S от некомпактен тип, а $U \subset D$ е вариация на структура на Ходже. В такъв случай, U е напълно геодезично подпространство на D тогава и само тогава, когато $W = \pi(U)$ е напълно геодезично подпространство на S . Ако това условие е изпълнено, то ограничението $\pi : U \rightarrow W$ на π върху U е глобален дифеоморфизъм с W .*

Доказателство. От доказателството на Твърдение 25 знаем, че ако U е напълно геодезично подмножество на D , то $W = \pi(U)$ е напълно геодезично подмножество на S . Още повече, проверихме, че проекцията $\pi : D \rightarrow S$ се ограничава до глобален дифеоморфизъм върху напълно геодезична вариация на структура на Ходже $U \subset D$. Обратно, да предположим, че $W = \pi(U)$ е напълно геодезично подпространство на S през началото $\delta = K \in W$. В доказателството на Твърдение 25 установихме съпадението $T_o^{\mathbb{R}}U = T_o^{\mathbb{R}}W$ на реалните допирателни пространства след каноничното им повдигане до подпространства на $\mathfrak{g}_o = \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$. Съгласно Теорема 16, $\mathfrak{s} := T_o^{\mathbb{R}}U = T_o^{\mathbb{R}}W$ е тройна система на Lie . В доказателството на Твърдение 25

проверихме, че $[T_o^{\mathbb{R}}U, T_o^{\mathbb{R}}U] \subseteq \text{Lie}V$, защото холоморфното допирателно пространство $T_o^{1,0}U \subset \mathfrak{g}^{-1,1}$ е абелева подалгебра на Lie на $\mathfrak{g} = \text{Lie}G_{\mathbb{C}}$. Прилагаме Теорема 17 към $D = G_{\mathbb{R}}/V$ и получаваме съществуването на подгрупа на $\text{Lie } G(W)$ на $G_{\mathbb{R}}$ с алгебра на $\text{Lie } \text{Lie}G(W) = T_o^{\mathbb{R}}W \oplus [T_o^{\mathbb{R}}W, T_o^{\mathbb{R}}W]$, така че еквивариантно вложеното подпространство $U(\mathfrak{s}) := G(W)V/V$ на $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е напълно геодезично подмногообразие на D с допирателно пространство $T_o^{\mathbb{R}}U(\mathfrak{s}) = \mathfrak{s} = T_o^{\mathbb{R}}U$. Вземайки предвид

$$\text{Lie}G(W) \cap \text{Lie}K = [T_o^{\mathbb{R}}W, T_o^{\mathbb{R}}W] = [T_o^{\mathbb{R}}U, T_o^{\mathbb{R}}U] \subseteq \text{Lie}V,$$

получаваме съвпаденията $\text{Lie}(G(W) \cap K) = \text{Lie}(G(W) \cap V)$ и $G(W) \cap K = G(W) \cap V$. От наличието на комутативна диаграма

$$\begin{array}{ccc} G(W)V/V & \xrightarrow{\pi} & G(W)K/K \\ \downarrow \Phi & & \downarrow \Phi_o \\ G(W)/G(W) \cap V & \xrightarrow{\text{Id}} & G(W)/G(W) \cap K \end{array}$$

с изоморфизми Φ и Φ_o следва, че $\pi : G(W)V/V \rightarrow G(W)K/K = W$ е изоморфизъм. Следователно $\pi^{-1}(W) = G(W)V/V$ е коректно определено подпространство на D , съдържащо U и $\pi^{-1}\pi : U \rightarrow \pi^{-1}(W) = G(W)V/V$ е сюрективно изображение. Оттук получаваме съвпадението $U = G(W)V/V$. Благодарение на хомогенността на U относно действието на $G(W)$, достъчно е да проверим геодезичността на $U \subset D$ в $o \in U$, за да получим пълната геодезичност на U в D . За произволен допирателен вектор $v \in T_o^{\mathbb{R}}U = T_o^{\mathbb{R}}W \subset \mathfrak{g}(W)$, D -геодезичната $\gamma_o^v : \mathbb{R} \rightarrow D$ с $\gamma_o^v(0) = o$, $\left. \frac{d\gamma_o^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v$ и $\gamma_o^v(t) = \pi_V \exp(tv)$, където $\exp : \mathfrak{g}_o \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ е експонентата на матрица. Сера от $\exp(tv) \in \exp \mathfrak{g}(W) = G(W)$ следва $\gamma_o^v(t) \in \pi_V G(W) = G(W)V/V = U$ за $\forall t \in \mathbb{R}$ и $U \subset D$ е геодезично в $o \in U$.

□

Глава 3

Леви квази-групови структури върху вариации на структури на Hodge

3.1 Предварителни сведения

Непразно множество G с бинарна операция

$$G \times G \longrightarrow G$$

е група, ако изпълнява следните три свойства:

- (i) асоциативност: $\forall a, b, c \in G \ (ab)c = a(bc)$;
- (ii) съществува неутрален елемент $e = e_G \in G$, така че $ae_G = e_Ga = a$ за $\forall a \in G$;
- (iii) произволен елемент $a \in G$ има обратен $a^{-1} \in G$, така че $aa^{-1} = a^{-1}a = e_G$.

Следващото твърдение характеризира групите измежду множествата с асоциативна бинарна операция.

Твърдение 27. *Нека G е непразно множество с асоциативна бинарна операция*

$$G \times G \rightarrow G.$$

В такъв случай, G е група тогава и само тогава, когато за произволни $a, b \in G$ уравненията $ax = b$ и $ya = b$ имат единствени решения x_o , съответно y_o от G .

Доказателство. Ако G е група, то $a^{-1}b \in G$ е решение на $ax = b$. За произволно друго решение $x_o \in G$ на това уравнение, лявото почленно умножение на $ax_o = b$ с a^{-1} дава $x_o = a^{-1}b$, така че решението $a^{-1}b$ е единствено. Аналогично се доказва, че $ba^{-1} \in G$ е решение на $ya = b$ и всяко друго решение $y_o \in G$ на $ya = b$ съвпада с ba^{-1} . Да предположим, че за произволни $a, b \in G$ уравненията $ax = b$ и $ya = b$ имат единствени решения $x_o, y_o \in G$. Тогава за произволни $u, v_1, v_2 \in G$, от $uv_1 = uv_2$ следва $v_1 = v_2$, защото $v_1 \in G$ и $v_2 \in G$ са решения на уравнението $ix = uv_1$. Аналогично, от

$v_1u = v_2u$ за $u, v_1, v_2 \in G$ следва $v_1 = v_2$. С други думи, можем да съкращаваме леви или десни общи множители на думи от G .

За всеки елемент $a \in G$ разглеждаме единственото решение $r_a \in G$ на $ax = a$. От $ar_a = a$ става ясно, че r_a е десен неутрален елемент на a . Аналогично, произволен елемент $b \in G$ има ляв неутрален елемент $l_b \in G$, така че $l_bb = b$. Елементът l_b е единственото решение на $yb = b$ от G . Умножавайки почленно $ar_a = a$ и $l_bb = b$ получаваме

$$ar_al_bb = ab.$$

Лявото съкращение на a в това равенство дава

$$r_al_bb = b. \quad (3.1)$$

От $l_bb = b$ следва $l_b^2b = l_bb = b$ след почленно ляво умножение с l_b . Заместваме в (3.1) и получаваме

$$r_al_bb = l_b^2b.$$

Сега можем да съкратим отдясно l_bb и да изведем

$$\forall a, b \in G \quad r_a = l_b.$$

По този начин, всички десни неутрални елементи r_a съвпадат с всички леви неутрални елементи l_b и представляват единствен универсален неутрален елемент $e_G \in G$ с $ae_G = a$ и $e_Gb = b$ за $\forall a, b \in G$.

За всяко $a \in G$, единственото решение $a_r \in G$ на $ax = e_G$ е десен обратен на a . Аналогично, единственото решение $a_l \in G$ на $ya = e_G$ е ляв обратен елемент на a . Използвайки асоциативността на дадената бинарна операция, извеждаме

$$a_r = e_G a_r = (a_l a) a_r = a_l (a a_r) = a_l e_G = a_l.$$

Това доказва, че всеки елемент $a \in G$ има обратен елемент $a^{-1} := a_r = a_l \in G$, така че $aa^{-1} = a^{-1}a = e_G$. Следователно G е група относно разглежданата операция. \square

Определение 28. (Moufang - 1935) *Непразно множество Q с бинарна операция*

$$Q \times Q \longrightarrow Q,$$

$$(a, b) \mapsto a.b$$

е квази-група, ако за произволни $a, b \in Q$ уравненията $a.x = b$, $y.a = b$ имат единствени решения x_o , съответно, y_o от Q .

Определение 29. *Непразното множество \mathcal{L} с бинарна операция $\oplus : \mathcal{L} \times \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}$ е лява квази група, ако за произволни $a, b \in G$ уравнението $ax = b$ има единствено решение $x_o \in G$.*

Казваме, че $e_r \in \mathcal{L}$ е десен неутрален елемент на лявата квази-група (\mathcal{L}, \oplus) , ако $a \oplus e_r = a$ за всички $a \in \mathcal{L}$.

Нека G е група, а H е подгрупа на G . Множеството $\{gH \mid g \in G\}$ на левите съседни класове на G относно H ще наричаме ляво хомогенно пространство на G относно H . В своята монография [Sabinin], Сабинин казва, че подмножество Q на G е трансверзала на G/H , ако за $\forall g \in G$ съществува единствен елемент $q(g) \in Q$ с $gH \cap Q = \{q(g)\}$ и $QH = G$ за

$$QH := \{qh \mid q \in Q, h \in H\}.$$

Лема 30. (Сабинин - Твърдение 2.16, Твърдение 2.17 [Sabinin]) *Ако Q е трансверзала на ляво хомогенно пространство G/H на група G относно подгрупа H , то всеки елемент $g \in G$ има единствено разлагане $g = q(g)h(g)$ в произведение на $q(g) \in Q$ и $h(g) \in H$. В резултат получаваме взаимно еднозначно изображение*

$$\begin{aligned} \varphi &= (\varphi_1, \varphi_2) : G \rightarrow Q \times H, \\ \varphi(g) &= (\varphi_1(g), \varphi_2(g)) := (q(g), h(g)), \quad \forall g \in G \end{aligned} \tag{3.2}$$

в директното произведение на Q с H . Операцията

$$\Delta : Q \times Q \longrightarrow Q,$$

$$q_1 \Delta q_2 := \varphi_1(q_1 q_2) \quad \text{за} \quad \forall q_1, q_2 \in Q,$$

индуцирана от груповата операция в G и проекцията $\varphi_1 : G \rightarrow Q$ задава структурата на лява квази-група с десен неутрален елемент $\varphi_1(e_G)$ върху Q , където e_G е неутралният елемент на G .

Доказателство. За всяко $g \in G$ съществува $q(g) \in Q$, така че $gH \cap Q = \{q(g)\}$. Ако $q(g) = gh_o$ за някое $h_o \in H$, то $g = q(g)h_o^{-1}$, така че съществува представяне $g = q(g)h(g)$ с $q(g) \in Q$ и $h(g) := h_o^{-1} \in H$. Ако $q(g)h(g) = q'h'$ са две такива представяния, то $q(g) = q'h'h(g)^{-1} \in q'H \cap Q$ и $q' \in q'H \cap Q$. По предположение, $q'H \cap Q$ се състои от единствен елемент, така че $q' = q(g)$ и $h' = h(g)$. С това доказахме, че произволен елемент $g \in G$ има единствено представяне $g = q(g)h(g)$ с $q(g) \in Q$, $h(g) \in H$ и изображението (3.2) е коректно зададено. Непосредствено се вижда, че

$$Q \times H \longrightarrow G,$$

$$(q, h) \mapsto qh$$

е обратно на φ и φ е взаимно еднозначно.

За произволни $a, b \in Q$ трябва да проверим, че уравнението $\varphi_1(ax) = b$ има единствено решение $x_o \in Q$. Равенството $\varphi_1(ax) = b$ е равносилно на $ax = bh$ за някое $h \in H$. Съгласно определението за трансверзала Q на G/H , съществува единствено $x = a^{-1}bh \in a^{-1}bH \cap Q$. Произволен елемент $q \in Q$ се представя като произведение $q = qe_G$ на $q \in Q$ и неутралния елемент e_G на G , който принадлежи на всяка подгрупа H . В резултат,

$$\begin{aligned} (\varphi_1(q), \varphi_2(q)) &= \varphi(q) = \varphi(qe_G) = (q, e_G), \\ q \Delta \varphi_1(e_G) &= \varphi_1(qe_G) = \varphi_1(q) = q \end{aligned}$$

и $\varphi_1(e_G)$ е десен неутрален елемент на (Q, Δ) .

□

Нека G е група, H е подгрупа на G и $\pi : G \rightarrow G/H$, $\pi(a) = aH$ за $\forall a \in G$ е естествената проекция на G върху лявото хомогенно пространство G/H на G относно H . Изображение $\sigma : G/H \rightarrow G$ е сечение на π , ако $\pi\sigma = \text{Id}_{G/H}$. Съгласно $aH = \pi\sigma(aH) = \sigma(aH)H$, сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ на $\pi : G \rightarrow G/H$ е изображение, което избира представител на всеки ляв съседен клас на G относно H .

Лема 31. *Нека S е непразно множество с бинална операция*

$$\natural : S \times S \longrightarrow S,$$

а $\psi : S' \rightarrow S$ е изоморфизъм на множества. Тогава съществува еднозначно определена бинарна операция

$$\begin{aligned} \sharp : S' \times S' &\longrightarrow S', \\ s'_1 \sharp s'_2 &:= \psi^{-1}(\psi(s'_1)\psi(s'_2)) \quad \text{за } \forall s'_1, s'_2 \in S', \end{aligned}$$

която превръща

$$\psi : (S', \sharp) \longrightarrow (S, \natural)$$

в изоморфизъм на алгебрични структури.

Доказателство. Взаимната еднозначност на $\psi : S' \rightarrow S$ гарантира коректността на определението на операцията \sharp . Достатъчно е да забележим, че

$$\psi(s'_1 \sharp s'_2) = \psi(s'_1)\natural\psi(s'_2),$$

за да получим, че $\psi : (S', \sharp) \rightarrow (S, \natural)$ е хомоморфизъм, оттам и изоморфизъм на разглежданите алгебрични структури. □

Следващата лема формулира Твърдение 2.16 и Твърдение 2.17 от [Sabinin] на езика на сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ на $\pi : G \rightarrow G/H$.

Лема 32. *Нека G е група, H е подгрупа на G , $\pi : G \rightarrow G/H$, $\pi(a) = aH$ за $\forall a \in G$ е естествената проекция на G върху лявото хомогенно пространство G/H на G относно H , а $\sigma : G/H \rightarrow G$ е сечение на π . Тогава:*

- (i) *образът $\sigma(G/H)$ е трансверзала на G/H ;*
- (ii) *всяка трансверзала Q на G/H задава взаимно еднозначно изображение*

$$\tau : G/H \longrightarrow Q,$$

$$\tau(gH) := q(g) = \varphi_1(g) \quad \text{за } gH \cap Q = \{q(g)\}. \quad g \in G$$

с $\pi\tau = \text{Id}_{G/H}$, т.е. сечение $\tau : G/H \rightarrow G$ на $\pi : G \rightarrow G/H$;

(iii) *бинарната операция*

$$\oplus_\sigma : G/H \times G/H \longrightarrow G/H,$$

$$aH \oplus_\sigma bH := \pi(\sigma(aH)\sigma(bH)) = \sigma(aH)bH \quad \text{за } \forall aH, bH \in G/H$$

задава структура на лява квази-група $(G/H, \oplus_\sigma)$ върху G/H с десен неутрален елемент H .

Доказателство. (i) За $\forall g \in G$ съществува $\sigma(gH) \in gH \cap \sigma(G/H)$. Ако $g_o \in gH \cap \sigma(G/H)$, то съществува $a \in G$ с $\sigma(aH) = g_o$. В резултат,

$$aH = \pi\sigma(aH) = \sigma(aH)H = g_oH = gH$$

и $g_o = \sigma(aH) = \sigma(gH)$, така че $gH \cap \sigma(G/H) = \{\sigma(gH)\}$ се състои от единствен елемент. Произведението $\sigma(G/H)H := \{\sigma(aH)h \mid a \in G, h \in H\}$ покрива цялата група G , защото за $\forall g \in G$ е изпълнено $\sigma(gH) = \pi\sigma(gH) = H$ и $g = \sigma(gH)h \in \sigma(G/H)H$ за някое $h \in H$. Това доказва, че $Q \subseteq G$ е трансверзала на G/H .

(ii) Ако Q е трансверзала на G/H , то за $\forall gH \in G/H$ съществува единствен елемент $q(g) \in Q$ с $gH \cap Q = \{q(g)\}$. Това задава коректно определено изображение

$$\tau : G/H \longrightarrow Q,$$

$$\tau(gH) := q(g) = \varphi_1(g) \quad \text{за } \forall g \in G.$$

За произволен елемент $q \in Q$ е изпълнено $q \in qH \cap Q$, откъдето $\tau(qH) = q$ и изображението τ е сюрективно. За инективността на τ да разгледаме леви съседни класове $aH, bH \in G/H$ с $aH \cap Q = \{a_o\}$, $bH \cap Q = \{b_o\}$. Предположението $a_o = \tau(aH) = \tau(bH) = b_o$ води до $a_o \in bH \cap Q$, откъдето $aH = a_oH = bH$. Това доказва взаимната еднозначност на $\tau : G/H \rightarrow Q$. Непосредствено се вижда, че от $gH \cap Q = \{q(g)\}$ следва $\pi\tau(gH) = \tau(gH)H = q(g)H = gH$ за $\forall g \in G$.

(iii) Образът $\sigma(G/H)$ на произволно сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ на $\pi : G \rightarrow G/H$ е трансверзала на G/H , съгласно (i). Прилагаме Лема 30 на Сабинин и получаваме, че $(\sigma(G/H), \Delta)$ с $\sigma(aH)\Delta\sigma(bH) := \varphi_1(\sigma(aH)\sigma(bH))$ за $\forall aH, bH \in G/H$ е лява квази-група с десен неутрален елемент $\varphi_1(e_G)$ за проекцията $\varphi_1 : G \rightarrow \sigma(G/H)$ върху трансверзалата $\sigma(G/H)$ на G/H . Сечението

$$\tau : G/H \longrightarrow \sigma(G/H),$$

$$\tau(gH) := q(g) \quad \text{с } gH \cap \sigma(G/H) = \{q(g)\},$$

отговарящо на трансверзалата $\sigma(G/H)$ на G/H съвпада със $\sigma : G/H \rightarrow \sigma(G/H)$, защото $\sigma(gH) \in gH \cap \sigma(G/H) = \{q(g)\}$. Условието $\pi\sigma = \text{Id}_{G/H}$ гарантира взаимната еднозначност на изображението $\sigma : G/H \rightarrow \sigma(G/H)$ и разкрива, че обратното изображение $\sigma^{-1} = \pi : \sigma(G/H) \rightarrow G/H$ съвпада с ограничението $\pi|_{\sigma(G/H)}$ на проекцията $\pi : G \rightarrow G/H$ върху $\sigma(G/H)$. Прилагаме Лема 31 и получаваме изоморфизма

$$\sigma : (G/H, \oplus_\sigma) \longrightarrow (\sigma(G/H), \Delta)$$

на леви квази-групи с десен неутрален елемент $\sigma^{-1}\varphi_1(e_G) = \varphi_1(e_G)H \in G/H$, съответно $\varphi_1(e_G) \in \sigma(G/H)$. По определение,

$$\begin{aligned} aH \oplus_\sigma bH &:= \sigma^{-1}|_{\sigma(G/H)}\varphi_1(\sigma(aH)\sigma(bH)) = \pi|_{\sigma(G/H)}\varphi_1(\sigma(aH)\sigma(bH)) = \\ &\pi(\sigma(aH)\sigma(bH)) = \sigma(aH)\sigma(bH)H = \sigma(aH)bH \quad \text{за } \forall aH, bH \in G/H, \end{aligned}$$

защото от $\pi\sigma = \text{Id}_{G/H}$ следва $\sigma^{-1}|_{\sigma(G/H)} = \pi|_{\sigma(G/H)}$ и $\pi\varphi_1(g) = \varphi_1(g)H = q(g)H = q(g)h(g)H = gH = \pi(g)$ за $\forall g \in G$. От $\varphi_1(e_G) = \sigma(e_GH) = \sigma(H) \in H \cap \sigma(G/H)$

следва, че $\sigma^{-1}\varphi_1(e_G) = \pi\varphi_1(e_G) = \varphi_1(e_G)H = \sigma(H)H = H$. Това извежда доказваното твърдение (iii) от Лема 30 на Сабинин.

Ето и пряко доказателство на (iii), без използване на Лема 30. За произволни $aH, bH \in G/H$, да забележим, че $\sigma(aH)^{-1}bH$ е решение на уравнението $aH \oplus_\sigma x = bH$ от G/H . Ако $bH = aH \oplus_\sigma cH = \sigma(aH)cH$, то $\sigma(aH)^{-1}bH = cH$, така че $\sigma(aH)^{-1}bH$ е единственото решение на $aH \oplus_\sigma x = bH$ от G/H .

Непосредствено се вижда, че $aH \oplus_\sigma H = \sigma(aH)H = aH$ за $\forall aH \in G/H$.

□

Ако сечение $\sigma : G/H \rightarrow G$ изобразява подгрупата H на G в неутралния елемент $e \in G$, то H се явява и ляв неутрален елемент на G/H , както се вижда от

$$H \oplus_\sigma (aH) = \sigma(H)(aH) = e(aH) = ah \quad \forall a \in G.$$

Ако H не е нормална подгрупа на G , то в общия случай, $(G/H, \oplus_\sigma)$ не е група. Например нека S_3 е симетричната група от степен 3, $H = \langle (1, 2) \rangle$ да е цикличната група от ред 2, породена от транспозицията $(1, 2)$. Тогава пространството на левите съседни класове на S_3 , по подгрупата H е

$$S_3/H = \{H, (1, 3)H = (1, 2, 3)H, (2, 3)H = (1, 3, 2)H\}.$$

Да разгледаме сеченията $\sigma : S_3/H \rightarrow \{\varepsilon, (1, 3), (2, 3)\}$ and $\tau : S_3/H \rightarrow \{\varepsilon, (1, 2, 3), (1, 3, 2)\}$. Със $\sigma(H) = \tau(H) = \varepsilon$ подгрупата $H < S_3$ е двустранен неутрален елемент на $(S_3/H, \oplus_\sigma)$ and $(S_3/H, \oplus_\tau)$. Ако $(S_3/H, \oplus_\sigma)$ беше група, то умножавайки отлясно

$$((1, 3)H) \oplus_\sigma ((2, 3)H) = \sigma((1, 3)H)(2, 3)H = (1, 3)(2, 3)H = (1, 3, 2)H = (2, 3)H$$

с $((2, 3)H)^{-1}$ получаваме $(1, 3)H = H$. Противоречието доказва, че $(S_3/H, \oplus_\sigma)$ не е група. Директна проверка на аксиомите показва, че $(S_3/H, \oplus_\tau)$ е група, защото $\tau(S_3/H) = \{\varepsilon, (1, 2, 3), (1, 3, 2)\} = A_3$ е алтернативната група от степен 3.

3.2 Всяка лява квази-група с десен неутрален елемент възниква от сечение на ляво хомогенно пространство

Сабинин показва в [Sabinin], че всяка лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) с десен неутрален елемент $e_r \in \mathcal{L}$ се получава от лява квази-група (Q, Δ) с десен неутрален елемент $\varphi_1(e_G)$ за трансверзала Q на ляво хомогенно пространство G/H на група G спрямо подгрупа H . Той описва клас от подгрупи H на стабилизатора $\text{Stab}_{\text{Sym}(\mathcal{L})}(e_r)$ на e_r в симетричната група $\text{Sym}(\mathcal{L})$ of \mathcal{L} , които се продължават до групи $\mathcal{L} \times H$, съдържащи се в директното произведение на \mathcal{L} и H и предоставят естествени трансверзали Q на $\mathcal{L} \times H/H$ изоморфни на (\mathcal{L}, \oplus) относно операцията Δ . Сабинин нарича тези групи H left transassociants of $(\mathcal{L}, \oplus, e_r)$, а ние ще ги наричаме ляво-свързани с $(\mathcal{L}, \oplus, e_r)$ групи H . За да ги дефинираме, нека обърнем внимание, че \oplus -транслациите

$$L_a : \mathcal{L} \longrightarrow \mathcal{L},$$

$$L_a(x) := a \oplus x \quad \forall x \in \mathcal{L}$$

са биективни изображения, когато за всеки $a, b \in \mathcal{L}$, уравнението $a \oplus x = b$ притежава единствено решение $x_o \in \mathcal{L}$ т.е. (\mathcal{L}, \oplus) е лява квази-група. Това ни дава изображение

$$L : \mathcal{L} \longrightarrow \text{Sym}(\mathcal{L}),$$

$$a \mapsto L_a$$

на \mathcal{L} в нейната симетрична група $\text{Sym}(\mathcal{L})$. Да означим с $\mathcal{A}_{\mathcal{L}}$ подгрупата на $\text{Sym}(\mathcal{L})$, породена от $L_{a \oplus b}^{-1} L_a L_b$ за всички $a, b \in \mathcal{L}$ и да забележим, че $\mathcal{A}_{\mathcal{L}} = \{\text{Id}_{\mathcal{L}}\}$ тогава и само тогава когато бинарната операция $\oplus : \mathcal{L} \times \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}$ е асоциативна. Да разгледаме също изображението

$$m : \mathcal{L} \times \text{Sym}(\mathcal{L}) \longrightarrow \text{Sym}(\mathcal{L}),$$

$$m(a, \rho) := L_{\rho(a)}^{-1} \rho L_a \rho^{-1} \quad \forall a \in \mathcal{L}, \quad \forall \rho \in \text{Sym}(\mathcal{L}).$$

Твърдим, че $\rho \in \text{Sym}(\mathcal{L})$ е хомоморфизъм на (\mathcal{L}, \oplus) , точно когато $m(\mathcal{L}, \rho) = \{\text{Id}_{\mathcal{L}}\}$. Наистина, $\rho L_a \rho^{-1} = L_{\rho(a)}$ за всяко $a \in \mathcal{L}$ е еквивалентно с

$$\rho(a \oplus b) = \rho L_a(b) = \rho L_a \rho^{-1}(\rho(b)) = L_{\rho(a)}(\rho(b)) = \rho(a) \oplus \rho(b) \quad \forall b \in \mathcal{L}.$$

Подгрупа $H \leq \text{Stab}_{\text{Sym}(\mathcal{L})}(e_r)$ е ляво-свързана с (\mathcal{L}, \oplus) ако $\mathcal{A}_{\mathcal{L}} \leq H$ и $m(\mathcal{L}, H) \subseteq H$ (виж Определение 2.1 от [Sabinin]). Според Твърдение 2.10 от монографията на Сабинин [Sabinin], директното произведение $\mathcal{L} \times H$ на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) с десен неутрален елемент $e_r \in \mathcal{L}$ с ляво-свързаната с \mathcal{L} подгрупа $H \leq \text{Sym}(\mathcal{L})$ е група относно операцията

$$(a, \rho) \circ (b, \tau) := (a \oplus \rho(b), L_{a \oplus \rho(b)}^{-1} L_a \rho L_b \tau)$$

с неутрален елемент $(e_r, L_{e_r}^{-1})$. Освен това,

$$i : H \longrightarrow \mathcal{L} \times H,$$

$$i(\rho) := (e_r, L_{e_r}^{-1} \rho) \quad \forall \rho \in H$$

е инективен хомоморфизъм на групи. Каноничното влагане

$$j : \mathcal{L} \longrightarrow \mathcal{L} \times H,$$

$$\forall a \in \mathcal{L}, \quad j(a) := (a, \text{Id}_{\mathcal{L}})$$

предоставя сечение $j(\mathcal{L})$ на лявото хомогенно пространство $\mathcal{L} \times H / i(\mathcal{L})$ (виж Твърдение 2.11 [Sabinin]). Да припомним, че групата \mathfrak{G} има ефективно действие върху множество M , ако за всяко $g \in \mathfrak{G} \setminus \{e_{\mathfrak{G}}\}$ съществува $x \in M$, за което $gx \neq x$. С други думи, единственият елемент $g \in \mathfrak{G}$, който индуцира идентитета $g = \text{Id}_M : M \rightarrow M$, $gx = x$ за всяко $x \in M$, е неутралният елемент $e_{\mathfrak{G}}$ of \mathfrak{G} . Според Твърдение 2.13 [Sabinin], групата $\mathcal{L} \times H$ действа транзитивно върху \mathcal{L} по правилото

$$(\mathcal{L} \times H) \times \mathcal{L} \longrightarrow \mathcal{L},$$

$$(a, \rho)(b) := L_a(\rho(b)) = a \oplus \rho(b) \quad \text{for } \forall a, b \in \mathcal{L}, \quad \forall \rho \in H$$

и лявата квази-група $(j(\mathcal{L}), \Delta)$ с десен неутрален елемент $j\varphi_1(e_r, L_{e_r}^{-1}) = (e_r, \text{Id}_{\mathcal{L}})$ е изоморфна на лявата квази-група (\mathcal{L}, \oplus) с десен неутрален елемент $e_r \in \mathcal{L}$. В частност, минималната ляво-свързана с $(\mathcal{L}, \oplus, e_r)$ група $\mathcal{A}_{\mathcal{L}}$ дава подгрупата $(\mathcal{L} \times \mathcal{A}_{\mathcal{L}}, \circ) = G_{\mathcal{L}}$ на $\text{Sym}(\mathcal{L})$, породена от $L_a \in \text{Sym}(\mathcal{L})$ чрез горната конструкция. Освен това, $L_a^{-1} \in \text{Sym}(\mathcal{L})$ за $\forall a \in \mathcal{L}$. Сечението $(j(\mathcal{L}), \Delta, (e_r, \text{Id}_{\mathcal{L}}))$ на $G_{\mathcal{L}}/i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}})$ е изоморфно на $(\mathcal{L}, \oplus, e_r)$ като лява квази-група с десен неутрален елемент.

Ясно е, че групата $G_{\mathcal{L}} = \langle L_a, L_a^{-1} \mid a \in \mathcal{L} \rangle$ се поражда от $\{L_a \mid a \in \mathcal{L}\}$. Да забележим, че $(a, \rho) \in (\mathcal{L} \times \mathcal{A}_{\mathcal{L}}, \circ) = G_{\mathcal{L}}$ оставя e_r на място, тогава и само тогава когато

$$e_r = (a, \rho)(e_r) = a \oplus \rho(e_r) = a \oplus e_r = a,$$

заради това, че $\mathcal{A}_{\mathcal{L}} \leq \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$. И следователно, $\text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r) = \mathcal{A}_{\mathcal{L}}$. Тъй като $j(a) \circ i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}}) = (a, \mathcal{A}_{\mathcal{L}})$ за всяко $a \in \mathcal{L}$, сечението

$$[j(a) \circ i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}})] \cap j(\mathcal{L}) = (a, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}) \cap (\mathcal{L}, \text{Id}_{\mathcal{L}}) = \{(a, \text{Id}_{\mathcal{L}})\},$$

а сечението

$$\sigma_{\mathcal{L}} : G_{\mathcal{L}}/i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}}) \longrightarrow j(\mathcal{L}) \subset G_{\mathcal{L}},$$

асоциирано със сечението $j(\mathcal{L})$ на $G_{\mathcal{L}}/i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}})$ действа чрез

$$\sigma_{\mathcal{L}}(a, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}) := (a, \text{Id}_{\mathcal{L}}) = j(a) \quad \text{for } \forall a \in \mathcal{L}.$$

Директно приложение на Лема 32 дава, че лявата квази-група $(j(\mathcal{L}), \Delta)$ е изоморфна на $(G_{\mathcal{L}}/i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}}), \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$, където имаме

$$(a, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}) \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}(b, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}) := (a, \text{Id}_{\mathcal{L}}) \circ (b, \text{Id}_{\mathcal{L}}) \circ (e_r, L_{e_r}^{-1} \mathcal{A}_{\mathcal{L}}) = (a \oplus b, \mathcal{A}_{\mathcal{L}})$$

за всеки $(a, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}), (b, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}) \in G_{\mathcal{L}}/i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}})$, заради $L_{a \oplus b}^{-1} L_a L_b \mathcal{A}_{\mathcal{L}} = \mathcal{A}_{\mathcal{L}}$. Комбинирайки с Твърдение 2.13 от [Sabinin] виждаме, че лявата квази-група $(\mathcal{L}, \Delta, e_r)$ с десен неутрален елемент е изоморфна на $(G_{\mathcal{L}}/i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}}), \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}, i(\mathcal{A}_{\mathcal{L}}) = (e_r, \mathcal{A}_{\mathcal{L}}))$. Нашите разглеждания са по-слаби от тези на Sabinin в [Sabinin]. Следващото твърдение 33 ги доказва директно.

Твърдение 33. (следва от Твърдение 2.10, Твърдение 2.11 и Твърдение 2.13 от [Sabinin]) *Нека (\mathcal{L}, \oplus) е лява квази-група с десен неутрален елемент e_r . Тогава изображението $L : \mathcal{L} \rightarrow \text{Sym}(\mathcal{L})$, $a \mapsto L_a$, където $L_a(x) = a \oplus x$ за всяко $x \in \mathcal{L}$, е инективно и подгрупата $G_{\mathcal{L}}$ of $\text{Sym}(\mathcal{L})$, породена от $L(\mathcal{L})$ е изоморфна на $L(\mathcal{L}) \times H_{\mathcal{L}}$ като множество за стабилизатора $H_{\mathcal{L}} := \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$ на десния неутрален елемент e_r на \mathcal{L} в $G_{\mathcal{L}}$. Естествената проекция $\pi : G_{\mathcal{L}} \rightarrow G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}$ върху множеството от левите съседни класове на $G_{\mathcal{L}}$ по $H_{\mathcal{L}}$ има сечение*

$$\sigma_{\mathcal{L}} : G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}} \longrightarrow G_{\mathcal{L}},$$

$$\sigma_{\mathcal{L}}(L_a H_{\mathcal{L}}) = L_a \quad \text{for } \forall a \in \mathcal{L},$$

такова че

$$\begin{aligned}\pi L : (\mathcal{L}, \oplus) &\longrightarrow (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}), \\ \pi L(a) &= L_a H_{\mathcal{L}} \quad \text{for } \forall a \in \mathcal{L}\end{aligned}$$

е изоморфизъм на леви квази-групи с десни неутрални елементи $e_r \in \mathcal{L}$, съответно $\pi L(e_r) = H_{\mathcal{L}}$.

Доказателство. Ако допуснем, че $L_a \equiv L_b : \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}$, то имаме

$$a = a \oplus e_r = L_a(e_r) = L_b(e_r) = b \oplus e_r = b,$$

и следователно съответствието

$$\begin{aligned}L : \mathcal{L} &\longrightarrow L(\mathcal{L}) \subset \text{Sym}(\mathcal{L}), \\ a &\mapsto L_a : \mathcal{L} \longrightarrow \mathcal{L}, \\ L_a(x) &= a \oplus x \quad \text{for } \forall x \in \mathcal{L}\end{aligned}$$

е инективно.

Ако $G_{\mathcal{L}}$ е подгрупата на $\text{Sym}(\mathcal{L})$, породена от $\{L_a \in \text{Sym}(\mathcal{L}) \mid a \in \mathcal{L}\}$, то стабилизаторът $H_{\mathcal{L}} := \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$ на десния неутрален елемент e_r на \mathcal{L} в $G_{\mathcal{L}}$ е подгрупа на $G_{\mathcal{L}}$ и на $\text{Sym}(\mathcal{L})$. Твърдим, че

$$G_{\mathcal{L}} = L(\mathcal{L})H_{\mathcal{L}} := \{L_a h \mid a \in \mathcal{L}, h \in H_{\mathcal{L}}\}.$$

Включването $L(\mathcal{L})H_{\mathcal{L}} \subseteq G_{\mathcal{L}}$ следва от $L(\mathcal{L}) \subseteq G_{\mathcal{L}}$, $H_{\mathcal{L}} \subseteq G_{\mathcal{L}}$, както и от факта че $G_{\mathcal{L}}$ е затворено спрямо груповата операция. За да видим и обратното включване, да забележим, че всяко $X \in G_{\mathcal{L}}$ изобразява неутралния елемент $e_r \in \mathcal{L}$ в някой елемент $X(e_r) = a \in \mathcal{L}$. По определение имаме $L_a(e_r) = a \oplus e_r = a$ и виждаме веднага, че $X(e_r) = L_a(e_r)$, където $L_a^{-1}X(e_r) = e_r$. По този начин получаваме $L_a^{-1}X \in H_{\mathcal{L}}$ и $X \in L_a H_{\mathcal{L}} \subset L(\mathcal{L})H_{\mathcal{L}}$, от което следва включването $G_{\mathcal{L}} \subseteq L(\mathcal{L})H_{\mathcal{L}}$ и равенството $G_{\mathcal{L}} = L(\mathcal{L})H_{\mathcal{L}}$.

Освен твърдим, че $G_{\mathcal{L}} = L(\mathcal{L})H_{\mathcal{L}}$ е изоморфно като множество на директното произведение $L(\mathcal{L}) \times H_{\mathcal{L}}$ на $L(\mathcal{L})$ и $H_{\mathcal{L}}$. С други думи, всеки елемент $L_a h \in G_{\mathcal{L}}$ има еднозначно определени множители $a \in \mathcal{L}$ и $h \in H_{\mathcal{L}}$. Наистина, ако $L_a h = L_b h'$ за някои $a, b \in \mathcal{L}$, $h, h' \in H_{\mathcal{L}}$, то $L_b^{-1}L_a = h'h^{-1} \in H_{\mathcal{L}} = \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$ и $L_b^{-1}L_a(e_r) = L_b^{-1}(a \oplus e_r) = L_b^{-1}(a) = e_r$. Оттук следва, че

$$b = b \oplus e_r = L_b(e_r) = L_b L_b^{-1}(a) = a$$

и $h'h^{-1} = \text{Id}_{\mathcal{L}}$, или $h' = h$. С това получаваме, че изображението

$$\begin{aligned}G_{\mathcal{L}} &\longrightarrow L(\mathcal{L}) \times H_{\mathcal{L}}, \\ L_a h &\mapsto (L_a, h)\end{aligned}$$

е биекция, и съществува коректно определено изображение

$$\sigma_{\mathcal{L}} : G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}} \longrightarrow G_{\mathcal{L}},$$

$$\sigma_{\mathcal{L}}(L_a H_{\mathcal{L}}) = L_a \quad \text{за } \forall a \in \mathcal{L}.$$

Нека $\pi : G_{\mathcal{L}} \rightarrow G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}$, $\pi(L_a h) = L_a H_{\mathcal{L}}$ е проекцията на групата $G_{\mathcal{L}}$ върху множеството $G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}$ от леви съседни класове на $G_{\mathcal{L}}$ по $H_{\mathcal{L}}$. Тогава $\pi\sigma_{\mathcal{L}}(L_a H_{\mathcal{L}}) = \pi(L_a) = L_a H_{\mathcal{L}}$, така че $\pi\sigma_{\mathcal{L}} = \text{Id}_{G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}}$ и $\sigma_{\mathcal{L}}$ е сечение на π . Структурата на лявата квази-група с десен неутрален елемент $H_{\mathcal{L}}$, индуцирана от $\sigma_{\mathcal{L}}$ е

$$\oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}} : (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}) \times (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}) \longrightarrow (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}),$$

$$(L_a H_{\mathcal{L}}) \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}} (L_b H_{\mathcal{L}}) = \pi(\sigma_{\mathcal{L}}(L_a H_{\mathcal{L}})\sigma_{\mathcal{L}}(L_b H_{\mathcal{L}})) = \pi(L_a L_b) = L_a L_b H_{\mathcal{L}}.$$

Изображението

$$\pi L : \mathcal{L} \longrightarrow G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}},$$

$$\forall a \in \mathcal{L} \quad \pi L(a) = L_a H_{\mathcal{L}}$$

очевидно е сюрективно. Допускането, че $L_a H_{\mathcal{L}} = \pi(a) = \pi L(b) = L_b H_{\mathcal{L}}$, води до $L_b^{-1} L_a \in H_{\mathcal{L}} = \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$, и в крайна сметка $a = b$. Това доказва сюрективността и от там биективността на πL . Твърдим, че πL е хомоморфизъм на леви квази-групи $\pi : (\mathcal{L}, \oplus) \longrightarrow (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$. За да го докажем, трябва да проверим равенството между $\pi L(a \oplus b) = L_{a \oplus b} H_{\mathcal{L}}$ и $\pi L(a) \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}} \pi L(b) = (L_a H_{\mathcal{L}}) \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}} (L_b H_{\mathcal{L}}) = L_a L_b H_{\mathcal{L}}$ за всички $a, b \in \mathcal{L}$. То е изпълнено, тогава и само тогава когато $L_{a \oplus b}^{-1} L_a L_b \in H_{\mathcal{L}} = \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r)$ и се свежда до $L_{a \oplus b}^{-1} L_a L_b(e_r) = e_r$. Заради биективността на $L_{a \oplus b}$, то следва от $L_a L_b(e_r) = L_a(b \oplus e_r) = L_a(b) = a \oplus b = (a \oplus b) \oplus e_r = L_{a \oplus b}(e_r)$. Накрая да отбележим, че от

$$\pi L(a) = \pi L(a \oplus e_r) = \pi L(a) \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}} \pi L(e_r)$$

следва, че $\pi L(e_r)$ е десният неутрален елемент на $(G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$. Вземайки предвид единствеността на десния неутрален елемент $H_{\mathcal{L}}$ на $(G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$, получаваме, че $\pi L(e_r) = H_{\mathcal{L}}$. □

Нека G be a group, H е подгрупа на G и $\sigma : G/H \rightarrow G$ е сечение на естествената проекция $\pi_H : G \rightarrow G/H$, $\pi_H(a) = aH$ на G върху лявото хомогенно пространство G/H . Като директно следствие от Твърдение 33 имаме изоморфизъм

$$\pi_{H_{\mathcal{L}}} L : (G/H, \oplus_{\sigma}) \longrightarrow (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}),$$

$$\pi_{H_{\mathcal{L}}} L(aH) = L_{aH} H_{\mathcal{L}} \quad \text{for } \forall aH \in G/H$$

на леви квази-групи с десни неутрални елементи H , съответно $H_{\mathcal{L}} := \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(H)$. По определение, левите \oplus_{σ} -транслации

$$L_{aH} : G/H \longrightarrow G/H,$$

$$L_{aH}(bH) = aH \oplus_{\sigma} bH = \sigma(aH)bH \quad \text{за } \forall bH \in G/H,$$

с aH се свеждат до леви умножения с $\sigma(aH)$ относно груповата операция в G . За да формулираме по-точно, да означим с

$$\Lambda : G \longrightarrow \text{Sym}(G/H),$$

$$\begin{aligned}\Lambda(a) : G/H &\longrightarrow G/H, \\ \Lambda(a)(bH) &= abH \quad \text{for } \forall a \in G, \forall bH \in G/H\end{aligned}$$

груповия хомоморфизъм, отговарящ на действието

$$\begin{aligned}G \times G/H &\longrightarrow G/H, \\ \forall g \in G, \forall bH \in G/H \quad (g, bH) &\mapsto gbH\end{aligned}\tag{3.3}$$

на G върху G/H чрез леви трансляции относно груповата операция в G . Тогава $L_{aH} = \Lambda\sigma(aH)$ за всяко $aH \in G/H$ позволява да разлагането на изображението L в композиция

$$L = \Lambda\sigma : G/H \longrightarrow \text{Sym}(G/H).$$

Изоморфизмът

$$\pi_{H_{\mathcal{L}}}L = \pi_{H_{\mathcal{L}}}\Lambda\sigma : (G/H, \oplus_{\sigma}) \longrightarrow (G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$$

се пропуска през сечението $\sigma : G/H \rightarrow \sigma(G/H) \subseteq G$. Нека $\widetilde{G}_{\mathcal{L}} := \langle \sigma(G/H) \rangle \leq G$ е подгрупата на G , породена от образа $\sigma(G/H)$ на σ . Следващото Следствие 34 доказва, че $G/H = \widetilde{G}_{\mathcal{L}}/\widetilde{H}_{\mathcal{L}}$ е ляво хомогенно пространство на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ и групите $G_{\mathcal{L}}$, съответно, $H_{\mathcal{L}}$, са образите на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$, съответно, $\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$ под действие на представянето Λ .

Следствие 34. Нека G е група, H е подгрупа на G , $\sigma : G/H \rightarrow G$ е сечение на $\pi : G \rightarrow G/H$, $\pi(a) = aH$ за $aH \in G/H$ и $(\mathcal{L}, \oplus) := (G/H, \oplus_{\sigma})$ е лявата квази-група с десен неутрален елемент $H \in G/H$, индуцирана от σ , т.е.,

$$aH \oplus_{\sigma} bH = \sigma(aH)bH \quad \text{за } \forall aH, bH \in G/H.$$

Да означим с $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ подгрупата на G , породена от образа $\sigma(G/H)$ на сечението σ , а с $G_{\mathcal{L}}$ - подгрупата $\text{Sym}(G/H)$, породена от левите \oplus_{σ} -транслации

$$\forall aH, bH \in G/H \quad L_{aH} : G/H \longrightarrow G/H, \quad L_{aH}(bH) = aH \oplus_{\sigma} bH = \sigma(aH)bH.$$

Тогава:

- (i) $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ действа транзитивно върху G/H чрез леви трансляции относно груповата операция на G и $G/H = \widetilde{G}_{\mathcal{L}}/\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$;
- (ii) групата $G_{\mathcal{L}} = \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}})$ е Λ -образът на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$;
- (iii) подгрупата $H_{\mathcal{L}} := \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(H)$ на $G_{\mathcal{L}}$ е Λ -образът $\Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H)$ на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$.

Доказателство. (i) Действието

$$\begin{aligned}G \times G/H &\longrightarrow G/H, \\ (a, bH) &\mapsto abH \quad \text{for } \forall a \in G, \forall bH \in G/H\end{aligned}$$

на G върху G/H се ограничава до действие

$$\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \times G/H \longrightarrow G/H,$$

$$(a, bH) \mapsto abH \quad \text{for } \forall a \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}}, \quad \forall bH \in G/H$$

на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ върху G/H . За произволно $gH \in G/H$ имаме $\sigma(gH) \in \sigma(G/H) \subset \widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ и $gH = \sigma(gH)H$, така че цялото ляво хомогенно пространство G/H се съдържа в $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ -орбитата на $H \in G/H$. Следователно $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ -действието върху G/H е транзитивно. Стабилизаторът на H в $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ е

$$\text{Stab}_{\widetilde{G}_{\mathcal{L}}}(H) := \{a \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \mid aH = H\} = \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$$

и G/H може да се отъждестви с лявото хомогенно пространство $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}/\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$.

(ii) Да забележим, че

$$\widetilde{G}_{\mathcal{L}} := \{\sigma(a_k H)^{\varepsilon_k} \dots \sigma(a_1 H)^{\varepsilon_1} \mid k \in \mathbb{Z}^{\geq 0}, \varepsilon_i = \pm 1, a_i \in G\}$$

и

$$G_{\mathcal{L}} := \{L_{a_k H}^{\varepsilon_k} \dots L_{a_1 H}^{\varepsilon_1} \mid k \in \mathbb{Z}^{\geq 0}, \varepsilon_i = \pm 1, a_i \in G\}.$$

Твърдим, че е в сила равенството

$$\Lambda(\sigma(a_k H)^{\varepsilon_k} \dots \sigma(a_1 H)^{\varepsilon_1}) = L_{a_k H}^{\varepsilon_k} \dots L_{a_1 H}^{\varepsilon_1} \quad (3.4)$$

на елементи на $\text{Sym}(G/H)$. За $k = 1$, имаме директно

$$L_{a_1 H}(bH) = a_1 H \oplus_{\sigma} bH = \sigma(a_1 H)bH = \Lambda(\sigma(a_1 H))bH \quad \text{за всяко } bH \in G/H,$$

което дава $L_{a_1 H} = \Lambda(\sigma(a_1 H))$. Освен това,

$$\begin{aligned} L_{a_1 H} \Lambda(\sigma(a_1 H)^{-1})(bH) &= L_{a_1 H}(\sigma(a_1 H)^{-1}bH) = a_1 H \oplus_{\sigma} (\sigma(a_1 H)^{-1}bH) = \\ &= \sigma(a_1 H)[\sigma(a_1 H)^{-1}bH] = bH \quad \text{for } \forall bH \in G/H \end{aligned}$$

показва, че $L_{a_1 H} \Lambda(\sigma(a_1 H)^{-1}) = \text{Id}_{G/H}$, където $\Lambda(\sigma(a_1 H)^{-1}) = L_{a_1 H}^{-1}$. Това доказва твърдението за $k = 1$. За произволно $k \in \mathbb{N}$, ще използваме, че $\Lambda : \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \rightarrow \text{Sym}(G/H)$ е хомоморфизъм на групи, за да получим

$$\Lambda(\sigma(a_k H)^{\varepsilon_k} \dots \sigma(a_1 H)^{\varepsilon_1}) = \Lambda(\sigma(a_k H)^{\varepsilon_k}) \dots \Lambda(\sigma(a_1 H)^{\varepsilon_1}) = L_{a_k H}^{\varepsilon_k} \dots L_{a_1 H}^{\varepsilon_1},$$

и да докажем (3.4). Тъй като всеки елемент на $G_{\mathcal{L}}$ е от вида $L_{a_k H}^{\varepsilon_k} \dots L_{a_1 H}^{\varepsilon_1}$ за някои $k \in \mathbb{Z}^{\geq 0}$, $\varepsilon_i = \pm 1$, $a_i \in G$, това доказва сюрективността на груповия хомоморфизъм $\Lambda : \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \rightarrow G_{\mathcal{L}}$, което е еквивалентно на $\Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}}) = G_{\mathcal{L}}$.

(iii) Да забележим, че $G_{\mathcal{L}} = \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}})$ е подгрупа на $\Lambda(G) \leq \text{Sym}(G/H)$, така че

$$H_{\mathcal{L}} := \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(H) = G_{\mathcal{L}} \cap \text{Stab}_{\Lambda(G)}(H).$$

Но $\Lambda(a)H = aH = H$ за $a \in G$ е изпълнено тогава и само тогава, когато $a \in H$ и $\text{Stab}_{\Lambda(G)}(H) = \Lambda(H)$. Остава да се провери само, че

$$G_{\mathcal{L}} \cap \Lambda(H) = \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H).$$

От една страна, $\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$ е подгрупа на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ и H , така че $\Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H)$ е подгрупа на $\Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}}) = G_{\mathcal{L}}$ и $\Lambda(H)$. Това доказва включването $\Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H) \subseteq G_{\mathcal{L}} \cap \Lambda(H)$. За произволни $a, b \in G$ имаме $\Lambda(a^{-1}b) = \Lambda(a)^{-1}\Lambda(b)$, тъй като $\Lambda : G \rightarrow \text{Sym}(G/H)$ е хомоморфизъм на групи. Допускането $\Lambda(a) = \Lambda(h)$ за някои $a \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ и $h \in H$, води до

$$\text{Id}_{G/H} = \Lambda(a)^{-1}\Lambda(h) = \Lambda(a^{-1}h).$$

Следователно

$$\begin{aligned} a^{-1}h \in \ker \Lambda &:= \{g \in G \mid \forall bH \in G/H \quad \Lambda(g)bH = gbH = bH\} = \\ &= \{g \in G \mid \forall b \in G \quad b^{-1}gb \in H\} = \\ &= \{g \in G \mid \forall b \in G \quad g \in bHb^{-1}\} = \bigcap_{b \in G} (bHb^{-1}) =: N(H), \end{aligned}$$

за максималната нормална подгрупа $N(H)$ на G , съдържаща се в H и $a \in N(H)h \subset H$. По този начин установихме $a \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$ и $G_{\mathcal{L}} \cap \Lambda(H) = \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}}) \cap \Lambda(H) \subseteq \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H)$. От тук следва, че $G_{\mathcal{L}} \cap \Lambda(H) = \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H)$ и $H_{\mathcal{L}} = G_{\mathcal{L}} \cap \Lambda(H) = \Lambda(\widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H)$. \square

3.3 Леви квази-подгрупи

За да определим лява квази-подгрупа (\mathcal{L}_1, \oplus) на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) , да напомним, че непразно подмножество H на група G е подгрупа, точно когато за произволни елементи $h_1, h_2 \in H$ е вярно, че $h_1h_2, h_1^{-1}h_2 \in H$. По аналогия с тази ситуация даваме следното

Определение 35. *Непразно подмножество \mathcal{L}_1 на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) е лява квази-подгрупа на (\mathcal{L}, \oplus) , ако за всички $a, b \in \mathcal{L}_1$ е в сила $a \oplus b, x_o(a, b) \in \mathcal{L}_1$, където $x_o(a, b)$ е единственото решение на $a \oplus x = b$ от \mathcal{L} .*

Ясно е, че всяка лява квази-подгрупа \mathcal{L}_1 на лява квази-група (\mathcal{L}, \oplus) сама по себе си е лява квази-група с наследената операция $\oplus : \mathcal{L}_1 \times \mathcal{L}_1 \rightarrow \mathcal{L}_1$. Още повече, ако e_r е десният неутрален елемент на (\mathcal{L}, \oplus) , то $e_r \in \mathcal{L}_1$ и e_r е десният неутрален елемент на (\mathcal{L}_1, \oplus) . Това се вижда лесно, тъй като за всяко $a \in \mathcal{L}_1$ уравнението $a \oplus x = a$ има единствено решение в \mathcal{L}_1 , което е точно единственото решение в \mathcal{L} . Понеже $e_r \in \mathcal{L}$ е решение на $a \oplus x = a$, ясно е, че $e_r \in \mathcal{L}_1$ и $a \oplus e_r = a$ за всяко $a \in \mathcal{L}_1$.

Следствие 36. (i) *Нека (\mathcal{L}, \oplus) е лява квази-група с десен неутрален елемент и (\mathcal{L}_1, \oplus) е лява квази-подгрупа на (\mathcal{L}, \oplus) . Тогава групата $G_{\mathcal{L}_1} = \langle L(\mathcal{L}_1) \rangle \leq \text{Sym}(\mathcal{L}_1)$ е подгрупа на $G_{\mathcal{L}} = \langle L(\mathcal{L}) \rangle \leq \text{Sym}(\mathcal{L})$, $H_{\mathcal{L}_1} = H_{\mathcal{L}} \cap G_{\mathcal{L}_1}$, $G_{\mathcal{L}_1}/H_{\mathcal{L}_1}$ е подмножество на $G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}$, сечението $\sigma_{\mathcal{L}_1} = \sigma_{\mathcal{L}}|_{G_{\mathcal{L}_1}/H_{\mathcal{L}_1}} : G_{\mathcal{L}_1}/H_{\mathcal{L}_1} \rightarrow G_{\mathcal{L}_1}$ е ограничение на сечението $\sigma_{\mathcal{L}} : G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}} \rightarrow G_{\mathcal{L}}$. И в следствие операциите $\oplus_{\sigma_{\mathcal{L}_1}} = \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}|_{\mathcal{L}_1}$ съвпадат върху \mathcal{L}_1 и $(G_{\mathcal{L}_1}/H_{\mathcal{L}_1}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}_1}})$ е лява квази-подгрупа на $(G_{\mathcal{L}}/H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}})$ с десен неутрален елемент $H_{\mathcal{L}}$.*

(ii) *Нека G е група, H е подгрупа на G , $\sigma : G/H \rightarrow G$ е сечение на $\pi : G \rightarrow G/H$, $(G/H, \oplus_{\sigma})$ е лявата квази-група с десен неутрален елемент H , индуцирана от σ , а*

$(\mathcal{L}_1, \oplus_\sigma)$ е лява квази-подгрупа $(G/H, \oplus_\sigma)$. Тогава подгрупата $\widetilde{G}_{\mathcal{L}_1} = \langle \sigma(\mathcal{L}_1) \rangle$ на G , породена от $\sigma(\mathcal{L}_1) \subset G$ действа транзитивно върху $\mathcal{L}_1 \simeq \widetilde{G}_{\mathcal{L}_1} / \widetilde{G}_{\mathcal{L}_1} \cap H$ и съществува комутативна диаграма

$$\begin{array}{ccc} (\mathcal{L}_1, \oplus_\sigma, \widetilde{G}_{\mathcal{L}_1} \cap H) & \xrightarrow{\pi_{H_{\mathcal{L}_1}} \Lambda \sigma} & (G_{\mathcal{L}_1} / H_{\mathcal{L}_1}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}_1}}, H_{\mathcal{L}_1}) \\ \downarrow & & \downarrow \\ (G/H, \oplus_\sigma, H) & \xrightarrow{\pi_{H_{\mathcal{L}}} \Lambda \sigma} & (G_{\mathcal{L}} / H_{\mathcal{L}}, \oplus_{\sigma_{\mathcal{L}}}, H_{\mathcal{L}}) \end{array}$$

от инективни хомоморфизми на леви квази-групи с десен неутрален елемент. Още повече, хоризонталните хомоморфизми са сюрективни, сюрективни, а оттам и изоморфизми. ($C \wedge : G \rightarrow \text{Sym}(G/H)$ сме означили хомоморфизма, отговарящ на действието $(a, bH) \mapsto abH$ на G върху G/H чрез леви трансляции относно груповата операция.)

Доказателство. (i) Тъй като \mathcal{L}_1 е подмножество на \mathcal{L} , произволно биективно изображение $\varphi_1 : \mathcal{L}_1 \rightarrow \mathcal{L}_1$ се продължава до биективно изображение $\varphi : \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}$, което съвпада с идентитета върху допълнението $\mathcal{L} \setminus \mathcal{L}_1$. Това ни позволява да разглеждаме множеството

$$L(\mathcal{L}_1) := \{L_a : \mathcal{L}_1 \rightarrow \mathcal{L}_1 \mid a \in \mathcal{L}_1\} \subset \text{Sym}(\mathcal{L}_1)$$

като подмножество на $L(\mathcal{L}) := \{L_b : \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L} \mid b \in \mathcal{L}\} \subset \text{Sym}(\mathcal{L})$ и групата $G_{\mathcal{L}_1} = \langle L(\mathcal{L}_1) \rangle$, като подгрупа на $G_{\mathcal{L}} = \langle L(\mathcal{L}) \rangle$. По определение,

$$H_{\mathcal{L}_1} := \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}_1}}(e_r) = \text{Stab}_{G_{\mathcal{L}}}(e_r) \cap G_{\mathcal{L}_1} = H_{\mathcal{L}} \cap G_{\mathcal{L}_1}.$$

Да отбележим също, че

$$\begin{aligned} \psi : G_{\mathcal{L}_1} / H_{\mathcal{L}_1} &\longrightarrow G_{\mathcal{L}} / H_{\mathcal{L}}, \\ \psi : (aH_{\mathcal{L}_1}) &= aH_{\mathcal{L}} \end{aligned}$$

е коректно определено и инективно за всяко $a \in G_{\mathcal{L}_1}$, тъй като $aH_{\mathcal{L}_1} = bH_{\mathcal{L}_1}$ за произволни $a, b \in G_{\mathcal{L}_1}$ е еквивалентно на $a^{-1}b \in H_{\mathcal{L}_1} = G_{\mathcal{L}_1} \cap H_{\mathcal{L}}$. Това е изпълнено тогава и само тогава, когато $a^{-1}b \in H_{\mathcal{L}}$, от което следва, че $aH_{\mathcal{L}} = bH_{\mathcal{L}}$. Вземайки предвид изображението ψ , разглеждаме $G_{\mathcal{L}_1} / H_{\mathcal{L}_1}$ като подмножество на $G_{\mathcal{L}} / H_{\mathcal{L}}$. Сечението

$$\begin{aligned} \sigma_{\mathcal{L}_1} : G_{\mathcal{L}_1} / H_{\mathcal{L}_1} &\longrightarrow G_{\mathcal{L}_1}, \\ \forall a \in \mathcal{L}_1, \quad \sigma_{\mathcal{L}_1}(L_a H_{\mathcal{L}_1}) &= L_a \end{aligned}$$

е ограничението на

$$\begin{aligned} \sigma_{\mathcal{L}} : G_{\mathcal{L}} / H_{\mathcal{L}} &\longrightarrow G_{\mathcal{L}}, \\ \forall b \in \mathcal{L}, \quad \sigma_{\mathcal{L}}(L_b H_{\mathcal{L}}) &= L_b \end{aligned}$$

с гореспоменатото влагане на $G_{\mathcal{L}_1}$ в $G_{\mathcal{L}}$. Следователно $\sigma_{\mathcal{L}_1} = \sigma_{\mathcal{L}}|_{G_{\mathcal{L}_1} / H_{\mathcal{L}_1}}$.

(ii) Да отбележим, че за всички $aH, bH \in \mathcal{L}_1$, имаме $aH \oplus_\sigma bH = \sigma(aH)bH$ и единственото решение $\sigma(aH)^{-1}bH \in G/H$ на $aH \oplus_\sigma x = bH$ принадлежи на лявата квази-подгрупа (\mathcal{L}_1, \oplus) . Произволен елемент $g \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}_1}$ е от вида $g = \sigma(a_k H)^{\varepsilon_k} \dots \sigma(a_1 H)^{\varepsilon_1}$ за някои $k \in \mathbb{Z}^{\geq 0}$, $\varepsilon_i = \pm 1$, $a_i H \in \mathcal{L}_1$. Така за всяко $bH \in \mathcal{L}_1$ имаме, че $gbH \in \mathcal{L}_1$ и

$$\begin{aligned} \widetilde{G}_{\mathcal{L}_1} \times \mathcal{L}_1 &\rightarrow \mathcal{L}_1, \\ (g, bH) &\mapsto gbH \end{aligned}$$

е действие на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ върху \mathcal{L}_1 . Неутралният елемент H на $(G/H, \oplus_\sigma)$ принадлежи на лявата квази-подгрупа \mathcal{L}_1 и произволно $aH \in \mathcal{L}_1$ принадлежи на $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ -орбитата на H в \mathcal{L}_1 , тъй като $aH = \sigma(aH)H$ за $\sigma(aH) \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}}$. С други думи, $\widetilde{G}_{\mathcal{L}}$ действа транзитивно върху \mathcal{L}_1 със $\text{Stab}_{\widetilde{G}_{\mathcal{L}}}(H) := \{g \in \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \mid gH = H\} = \widetilde{G}_{\mathcal{L}} \cap H$ и $\mathcal{L}_1 \simeq \widetilde{G}_{\mathcal{L}_1}/\widetilde{G}_{\mathcal{L}_1} \cap H$. Комутативната диаграма е директно следствие от Следствие 34 и Лема 36 (i). \square

Теорема 37. Нека $\pi : D = G_{\mathbb{R}}/V \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$ е проекция на област на периоди D върху Риманово симетрично пространство S от некомпактен тип, а $U \subset D$ е вариация на структура на Hodge през началото $o \in D$ със затворен образ $W := \pi(U)$ в S . В такъв случай, U е напълно геодезично подпространство на D тогава и само тогава, когато съществува аналитично сечение $\sigma : S \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ на $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$ с $\sigma(\delta) = \sigma(K) = e \in G_{\mathbb{R}}$, така че (W, \oplus_σ) е лява квази-подгрупа на лявата квази-група (S, \oplus_σ) , индуцирана от σ .

Доказателство. Нека \mathfrak{p}_o е Killing ортогоналното допълнение на алгебрата на Lie $\mathfrak{t}_o := \text{Lie}K$ до алгебрата на Lie $\mathfrak{g}_o := \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$,

$$\exp : \mathfrak{p}_o \longrightarrow \exp(\mathfrak{p}_o) \subset G_{\mathbb{R}}$$

е ограничението на експоненциалното изображение $\exp : \mathfrak{g}_o \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ върху \mathfrak{p}_o , а

$$\exp_\delta = \pi_K \exp : T_\delta^{\mathbb{R}} S = \mathfrak{p}_o \longrightarrow \exp_\delta(\mathfrak{p}_o) = S$$

е експоненциалното изображение на $S = G_{\mathbb{R}}/K$ в началото $\delta \in S$. Тогава \exp_δ и \exp са дифеоморфизми върху своите образи и

$$\sigma := \exp \exp_\delta^{-1} : S \longrightarrow \exp(\mathfrak{p}_o) \subset G_{\mathbb{R}}$$

е аналитично сечение на $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$ с $\sigma(\delta) = \exp(0) = e \in G_{\mathbb{R}}$.

Ако $U \subset D$ е напълно геодезична вариация на структура на Hodge, то $W = \pi(U)$ е напълно геодезично подпространство на S по Следствие 26. Прилагаме Теорема 17 и получаваме съществуването на подгрупа на Lie $G(W)$ на $G_{\mathbb{R}}$ с $\text{Lie}G(W) = T_\delta^{\mathbb{R}} W \oplus [T_\delta^{\mathbb{R}} W, T_\delta^{\mathbb{R}} W]$, така че $W = G(W)K/K$ е еквиариантно вложено в $S = G_{\mathbb{R}}/K$ Риманово симетрично подпространство от некомпактен тип. Аналитичното сечение $\sigma = \exp \exp_\delta^{-1} : S \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ се ограничава до аналитично сечение $\sigma : W \rightarrow G(W)$, защото $\exp_\delta^{-1}(W) = T_\delta^{\mathbb{R}} W$ и $\exp(T_\delta^{\mathbb{R}} W) \subset \text{Lie}G(W) = G(W)$. Да забележим, че $\exp_\delta : T_\delta^{\mathbb{R}} S = \mathfrak{p}_o \rightarrow S$ се ограничава до дифеоморфизъм $\exp_\delta : T_\delta^{\mathbb{R}} W \rightarrow W$, така че за

всяка точка $p \in W$ съществува еднозначно определен допирателен вектор $\alpha \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ с $\exp_{\delta}(\alpha) = p$. За произволни $\exp_{\delta}(\alpha), \exp_{\delta}(\beta)$ с $\alpha, \beta \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$ да отбележим, че

$$\exp_{\delta}(\alpha) \oplus_{\sigma} \exp_{\delta}(\beta) = \sigma(\exp_{\delta}(\alpha)) \exp_{\delta}(\beta) = \exp(\alpha) \exp_{\delta}(\beta) \in G(W)K/K = W,$$

защото $\exp(\alpha) \in G(W)$ и $\exp_{\delta}(\beta) \in G(W)K/K = W$. Аналогично, за $\exp_{\delta}(\alpha), \exp_{\delta}(\beta) \in W$ с $\alpha, \beta \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W$, елементът $\exp(\alpha) \in G(W)$ принадлежи на групата $G(W)$, заедно със своя обратен $\exp(\alpha)^{-1} \in G(W)$, така че $x_o := \exp(\alpha)^{-1} \exp_{\delta}(\beta) \in W$. Съгласно

$$\exp_{\delta}(\alpha) \oplus_{\sigma} x_o = \exp(\alpha)x_o = \exp_{\delta}(\beta),$$

x_o е решение на $\exp_{\delta}(\alpha) \oplus_{\sigma} x = \exp_{\delta}(\beta)$. Това уравнение има единствено решение в лявата квази-група (S, \oplus_{σ}) и това решение x_o принадлежи на W . Следователно (W, \oplus_{σ}) е лява квази-подгрупа на (S, \oplus_{σ}) .

Обратно, за предположим, че $\sigma : S = G_{\mathbb{R}}/K \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ е аналитично сечение на $\pi_K : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/K = S$ с $\sigma(\delta) = \sigma(K) = e \in G_{\mathbb{R}}$. Такова сечение винаги съществува, защото например $\sigma := \exp \exp_{\delta}^{-1} : S \rightarrow \sigma(S) \subset G_{\mathbb{R}}$ е такова сечение. Да допуснем, че (W, \oplus_{σ}) е лява квази-подгрупа на (S, \oplus_{σ}) . Съгласно Лема 36 (ii), $W = \widetilde{G}_o K/K \simeq \widetilde{G}_o / \widetilde{G}_o \cap K$ е ляво хомогенно пространство на подгрупата \widetilde{G}_o на $G_{\mathbb{R}}$, породена от $\sigma(W)$. Да забележим, че $\sigma(W) \subset G_{\mathbb{R}}$ е затворено подмножество, защото W е затворено подмножество на S и дифеоморфизмът $\sigma : W \rightarrow \sigma(W)$ е затворено изображение. Понеже $\widetilde{G}_o \cap K$ е компактна подгрупа на $G_{\mathbb{R}}$, произведението

$$\sigma(W)(\widetilde{G}_o \cap K) := \{\sigma(p)k \mid p \in W, k \in \widetilde{G}_o \cap K\}$$

е затворено подмножество на $G_{\mathbb{R}}$. Достатъчно е да докажем съпадението на множества $\widetilde{G}_o = \sigma(W)(\widetilde{G}_o \cap K)$, за да получим, че \widetilde{G}_o е затворена, а оттам и подгрупа на Lie на $G_{\mathbb{R}}$. Включването $\sigma(W)(\widetilde{G}_o \cap K) \subseteq \widetilde{G}_o$ е ясно. За обратното включване да забележим, че за всяко $a \in \widetilde{G}_o$ е в сила $\pi_K(a) = aK = \sigma(aK)K \in \widetilde{G}_o K/K = W$. Следователно $a = \sigma(aK)k_o$ за някое $k_o = \sigma(aK)^{-1}a \in \widetilde{G}_o \cap K$ и $\widetilde{G}_o \subseteq \sigma(W)(\widetilde{G}_o \cap K)$. По този начин, $\widetilde{G}_o = \sigma(W)(\widetilde{G}_o \cap K)$ е затворена, а оттам и подгрупа на Lie на $G_{\mathbb{R}}$ и $W = \widetilde{G}_o K/K$ е еквиариантно вложено реално аналитично хомогенно подпространство на $S = G_{\mathbb{R}}/K$. Следващата Лема 38 доказва, че W е напълно геодезично подпространство на S . Прилагаме Следствие 26 и получаваме, че U е напълно геодезично подпространство на D . □

Лема 38. Нека $S = G/K$ е Риманово симетрично пространство от некомпактен тип, а $\sigma : S \rightarrow G$ е аналитично сечение на $\pi_K : G \rightarrow G/K$, $\pi_K(g) = gK$ с $\sigma(\delta) = e \in G_{\mathbb{R}}$ за началото $\delta = K \in G/K$. Да предположим, че $W = G(W)K/K$ е еквиариантно вложено реално аналитично хомогенно подпространство на S през δ за подгрупата на Lie $G(W) = \sigma(W)[G(W) \cap K]$ на G . Тогавя W е напълно геодезично подпространство на S .

Доказателство. Благодарение на хомогенността на W , достатъчно е да проверим, че W е геодезично в $\delta \in W$, за да твърдим, че W е напълно геодезично подмножество

на S . За тази цел да забележим, че σ е дифеоморфизъм $\sigma : S \rightarrow \sigma(S)$ върху образа си и индуцира \mathbb{R} -линеен изоморфизъм $(d\sigma)_{\check{o}} : T_{\check{o}}^{\mathbb{R}}S \rightarrow T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S)$ върху подпространството $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S)$ на $T_e^{\mathbb{R}}G = \text{Lie}G$. За трансверзалата $\sigma(S)$ на G/K имаме $\sigma(S) \cap K = \{\sigma(K) = e\}$ и $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \cap T_e^{\mathbb{R}}K = T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \cap \text{Lie}K = \{0\}$. Следователно $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \oplus \text{Lie}K = \text{Lie}G$ и можем да представим фактор-пространството $T_{\check{o}}^{\mathbb{R}}S \simeq \text{Lie}G/\text{Lie}K$ чрез $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S)$. Ако $\sigma(aK) \in \sigma(W) \cap [G(W) \cap K]$ за някое $aK \in W$, то $\sigma(aK) \in K$, така че $aK = \sigma(aK)K = K$ и $\sigma(aK) = \sigma(K) = \sigma(\check{o}) = e$. По този начин, групата на $\text{Lie}G(W)$ се оказва изоморфна като гладко многообразие на директното произведение $\sigma(W) \times [G(W) \cap K]$ и $\sigma(W)$ може да се разглежда като подмногообразие на $G(W)$. В резултат, $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(W)$ е подпространство на $T_e^{\mathbb{R}}G(W) = \text{Lie}G(W)$. Ограничението $\sigma : W \rightarrow \sigma(W)$ на σ индуцира \mathbb{R} -линеен изоморфизъм $(d\sigma)_{\check{o}} : T_{\check{o}}^{\mathbb{R}}W \rightarrow T_e^{\mathbb{R}}\sigma(W)$ върху подпространството $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(W)$ на $T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \cap T_e^{\mathbb{R}}G(W) = T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \cap \text{Lie}G(W)$. Произволен допирателен вектор към W в $\check{o} \in W$ се представя с $v \in T_e^{\mathbb{R}}\sigma(W) \subset T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \cap \text{Lie}G(W)$ и S -геодезичната $\gamma_{\check{o}}^v : \mathbb{R} \rightarrow S$ с начални условия

$$\gamma_{\check{o}}^v(0) = \check{o}, \quad \left. \frac{d\gamma_{\check{o}}^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v$$

се разлага в произведение $\gamma_{\check{o}}^v(t) = \pi_K \exp(tv)$ на ограничението $\exp : T_e^{\mathbb{R}}\sigma(S) \rightarrow G$ на експоненциалното изображение $\exp : \text{Lie}G \rightarrow G$ на G и на проекцията $\pi_K : G \rightarrow S = G/K$. Но, за произволен вектор $v \in \text{Lie}G(W)$ имаме $\exp(tv) \in G(W)$, откъдето

$$\gamma_{\check{o}}^v(t) = \pi_K \exp(tv) \in \pi_K G(W) = G(W)K/K = W$$

и $\gamma_{\check{o}}^v : \mathbb{R} \rightarrow W$ взема стойности в W . Следователно $\gamma_{\check{o}}^v : \mathbb{R} \rightarrow W$ е W -геодезична и W е напълно геодезично в $\check{o} \in W$. □

Глава 4

Симетрични и ермитово-симетрични структури на Loos от некомпактен тип върху вариации на структури на Hodge

4.1 Предварителни сведения за симетрични структури на Loos

Риманово симетрично пространство S е Риманово многообразие, чиито точки $x \in S$ са изолирани фиксирани точки на инволютивни изометрии $s_x : S \rightarrow S$. В [Loos] Loos забелязва, че някои свойства на s_x характеризират римановите симетрични пространства S .

Твърдение 39. (Loos [Loos]) *Нека $S = G/K$ е Риманово симетрично пространство, $s_x : S \rightarrow S$ е инволютивната изометрия на S с фиксирана точка $x \in S$ и*

$$S \times S \longrightarrow S,$$

$$(x, y) \mapsto x.y := s_x(y) \quad \text{за } \forall x, y \in S$$

е бинарната операция в S , индуцирана от изображенията s_x . Тогава:

- (i) $\forall x \in S, \quad x.x = x$;
- (ii) $\forall x, y \in S, \quad x.(x.y) = y$;
- (iii) $\forall x, y, z \in S, \quad x.(y.z) = (x.y).(x.z)$;
- (iv) за всяка точка $x \in S$ съществува такава околност U на S , че единствената точка $y \in U$ с $x.y = y$ е $y = x$.

Доказателство. Твърдение (i) изразява факта, че $x = s_x(x) = x.x$ е фиксирана точка на s_x за всяко $x \in S$.

След това, (ii) е точно твърдението $s_x^2 = \text{Id}_S$, от което следва $x.(x.y) = s_x(s_x(y)) = y$ за всички $x, y \in S$.

За да докажем (iii), да забележим, че S е пълно и за произволни точки $y, z \in S$ съществува (необезателно единствена) геодезична, с минимална дължина между тях $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow S$, за която $\gamma(0) = y$ и $\gamma(1) = z$. Геодезичната симетрия $s_y : S \rightarrow S$ изпраща $z = \gamma(1)$ в $s_y(z) = s_{\gamma(0)}(\gamma(1)) = \gamma(-1)$, а диференциалът $(ds_y)_y : T_y^{\mathbb{R}}S \rightarrow T_y^{\mathbb{R}}S$ в y е умножение с $-1 \in \mathbb{R}$. Изометрията $s_x : S \rightarrow S$ трансформира геодезичната γ в геодезичната с минимална дължина $\gamma' = s_x\gamma : \mathbb{R} \rightarrow S$ и равенството $s_{\gamma'(0)}(\gamma'(1)) = \gamma'(-1)$ е точно равенството $s_{s_x(y)}(s_x(z)) = s_x(s_y(z))$.

По отношение на (iv), всяка точка x от Риманово симетрично пространство $S = G/K$ е изолирана точка на $s_x : S \rightarrow S$. Затова съществува такава околност U на x в S , че от $x.y = s_x(y) = y$ за някое $y \in U$ следва $y = x$. □

Гореописаните разсъждения водят Loos до следното

Определение 40. *Симетрично пространство на Loos или Loos-симетрично пространство (S, \cdot) е пълно диференцируемо многообразие S с диференцируема операция*

$$S \times S \longrightarrow S,$$

$$(x, y) \mapsto x.y,$$

която удовлетворява на следните условия

- (i) $\forall x \in S, \quad x.x = x$;
- (ii) $\forall x, y \in S, \quad x.(x.y) = y$;
- (iii) $\forall x, y, z \in S, \quad x.(y.z) = (x.y).(x.z)$;
- (iv) всяка точка $x \in S$ има такава околност U в S , че единствената точка $y \in U$ с $x.y = y$ е $y = x$.

Теорема 41. ([Loos], [NagyStrambach]) *Ако (S, \cdot) е Loos-симетрично пространство, то $S = G/K$ е Риманово симетрично пространство и операцията $(x, y) \mapsto x.y$ се индуцира от геодезичните симетрии върху S .*

Идея за доказателство: Всяка точка $x \in S$ има околност U_o в S , в която x е единствената фиксирана точка на $s_x : S \rightarrow S$ и съществува хомеоморфизъм $h : U_o \rightarrow h(U_o)$ върху околност $h(U_o) \subseteq \mathbb{R}^n$ на началото $0^n \in \mathbb{R}^n$ в \mathbb{R}^n . Заменяйки U_o с $U := U_o \cap s_x(U_o)$, получаваме s_x -инвариантна околност на x .

Твърдим, че диференциалът на инволюцията $s_x : U \rightarrow U$ с единствена фиксирана точка $x \in U$ е умножението с $-1 \in \mathbb{R}$ в реалното допирателно пространство $T_x^{\mathbb{R}}U$ на U в x . За да го проверим, нека $n := \dim_{\mathbb{R}} S$ и да изберем базис e_1, \dots, e_n of $T_x^{\mathbb{R}}U$. Тогава $(ds_x)_x(e_i) = \sum_{j=1}^n a_{ij}e_j$ за някои $a_{ij} \in \mathbb{R}$. Използвайки

$$\text{Id}_{T_x^{\mathbb{R}}U} = d(\text{Id}_U) = d(s_x^2) = (ds_x)_x(ds_x)_x,$$

получаваме

$$e_i = \sum_{j=1}^n a_{ij}(ds_x)_x(e_j) = \sum_{j=1}^n a_{ij} \left(\sum_{k=1}^n a_{jk}e_k \right) \quad \text{за всяко естествено } 1 \leq i \leq n.$$

С други думи,

$$\sum_{j=1}^n a_{ij}a_{jk} = \delta_{ik} = \begin{cases} 1 & \text{за } 1 \leq i = k \leq n, \\ 0 & \text{когато } 1 \leq i \neq k \leq n, \end{cases}$$

и квадратът на матрицата $A = (a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ е точно $A^2 = I_n$, където с $I_n \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ означаваме единичната матрица. Тъй като $A \in \text{GL}_n(\mathbb{R})$ е от краен ред, всички жорданови блокове на A са с размер 1, т.е., A е диагонализируема. Нека

$$A = B \begin{pmatrix} \lambda_1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & \lambda_2 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & \lambda_n \end{pmatrix} B^{-1} \quad \text{за някоя } B \in \text{GL}_n(\mathbb{R}),$$

Тогава от $A^2 = I_n$ следва, че $\lambda_i^2 = 1$ за всяко $1 \leq i \leq n$, и следователно $\lambda_i = 1$ или -1 . Ако съществува $\lambda_{i_0} = 1$, то s_x оставя на място цяла крива в S , което е в противоречие с избора на околност U с единствена фиксирана точка $x \in U$ под действието на s_x . Следователно $\lambda_i = -1$ за всички $1 \leq i \leq n$ и $A = -I_n$. Това доказва, че диференциалът $(ds_x)_x : T_x^{\mathbb{R}}U \rightarrow T_x^{\mathbb{R}}U$ действа като умножение с $-1 \in \mathbb{R}$.

С известна неточност предполагаме, че координатният хомоморфизъм $h : U \rightarrow \mathbb{R}^n \cong T_x^{\mathbb{R}}U$ взема стойности в допирателното пространство към U в x . Тогава $h(U)$ е околност на $0 \in T_x^{\mathbb{R}}U$ върху $T_x^{\mathbb{R}}U$ и за достатъчно малки $\varepsilon \in \mathbb{R}$, $\varepsilon > 0$ кълбото

$$B(0, \varepsilon) := \left\{ v = (v_1, \dots, v_n) \in T_x^{\mathbb{R}}U \mid \|v\|^2 = \sum_{j=1}^n v_j^2 < \varepsilon \right\}$$

се съдържа в $h(U)$. За всяко $v \in B(0, \varepsilon) \subset T_x^{\mathbb{R}}U$ съществува дифеоморфизъм

$$\begin{aligned} \gamma_x^v : (-1, 1) &\longrightarrow U, \\ \gamma_x^v(t) &:= h^{-1}(tv), \end{aligned}$$

който ще разглеждаме като локална геодезична на S през $x \in S$. За всеки две точки $p = \gamma_x^v(s)$, $q = \gamma_x^v(t)$ от някоя локална геодезична $\gamma_x^v : (-1, 1) \rightarrow U \subset S$, съществува паралелен пренос

$$\Pi_q^p : T_p^{\mathbb{R}}S \longrightarrow T_q^{\mathbb{R}}S,$$

който се определя, като единственото \mathbb{R} -линейно изображение, запазващо евклидовата дължина на допирателните вектори и ориентираните им ъгли с допирателните вектори на γ_x^v в p и q . Паралелният пренос върху произволна гладка крива върху S се дефинира чрез приближаване на кривата с локални геодезични, използвайки паралелния пренос по коя да е от локалните геодезични и граничен преход върху получените вектори. Известно е, че изборът на паралелен пренос по гладки криви в S е еквивалентен на задаване на афинна свързаност ∇ върху S . По определение, дифеоморфизмите $s_x : S \rightarrow S$ са геодезични симетрии, т.е., за допирателни вектори $u \in T_x^{\mathbb{R}}S$ с достатъчно малка дължина имаме, че $s_x \exp_x(u) = \exp_x(-u)$. Оказва се, че ∇ е симетрична свързаност, чийто тензор на кривина R е инвариантен относно паралелен пренос, т.е. $\nabla R = 0$. Това е достатъчно за да твърдим, че S е риманово симетрично пространство.

4.2 Лоос-симетрични подпространства на симетрични пространства на Лоос от некомпактен тип

Да забележим, че ако $S = G/K$ е риманово симетрично пространство от некомпактен тип то за произволни $x, y \in S$, геодезичната симетрия

$$s_x : S = G/K \longrightarrow G/K = S,$$

$$\forall v \in T_x^{\mathbb{R}}S, \quad s_x(\exp_x(v)) = \exp_x(-v)$$

има единствена фиксирана точка x върху цялото S . Причина за това е, че S е пълно, едносвързано многообразие с неположителна секционна кривина, така че експоненциалното изображение

$$\exp_x : T_x^{\mathbb{R}}S \longrightarrow S$$

е глобален дифеоморфизъм. В резултат, равенството $\exp_x(v) = \exp_x(-v)$ for $v \in T_x^{\mathbb{R}}S$ е еквивалентно на $v = -v$, което очевидно е вярно само за $v = 0_{T_x^{\mathbb{R}}S}$ и $\exp_x(v) = \exp_x(0_{T_x^{\mathbb{R}}S}) = x$. Използвайки това наблюдение, формулираме следното определение.

Определение 42. *Лоос-симетрично пространство (S, \cdot) от некомпактен тип е Лоос-симетрично пространство, в което за произволни $x, y \in S$ равенството $x \cdot y = y$ е изпълнено точно когато $x = y$.*

За да определим понятието Лоос-симетрично подпространство, доказваме лявата и дясна обратимост на операцията на Лоос.

Твърдение 43. *Ако (S, \cdot) е Лоос-симетрично пространство от некомпактен тип, то $S = G/K$ е Риманово симетрично пространство от некомпактен тип и (S, \cdot) е квази-група без ляв или десен неутрален елемент относно операцията на Лоос.*

Доказателство. Най-напред трябва да покажем, че ако x е единствената фиксирана точка на геодезичната симетрия $s_x : S \rightarrow S$ върху Римановото симетрично пространство $S = G/K$, то S е от некомпактен тип. Да допуснем противното и да изберем начало $\delta \in S$. Съгласно Твърдение VII.10.2 от книгата на Helgason [Helgason], всяко компактно Риманово глобално симетрично пространство S има затворена геодезична. $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow S$. Нека $t_o \in \mathbb{R}^{>0}$ е най-малкото реално положително число, за което $\gamma(t + t_o) = \gamma(t)$ за всяко $t \in \mathbb{R}$, т.е., $t_o \in \mathbb{R}^{>0}$ е период на γ . Избираме начало $\gamma(0) = \delta$ и означаваме

$$v := \left. \frac{d\gamma(t)}{dt} \right|_{t=0} \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}S \subset \text{Lie}G,$$

за да означим $\gamma = \gamma_{\delta}^v$. Геодезичната $\gamma_{\delta}^v = \pi_K \widetilde{\gamma}_{\delta}^v$ е композиция на еднопараметрична подгрупа $\widetilde{\gamma}_{\delta}^v : \mathbb{R} \rightarrow G$ на G с естествената проекция $\pi_K : G \rightarrow G/K$, $\pi_K(g) = gK$. Експоненциалното изображение $\exp_{\delta} : T_{\delta}^{\mathbb{R}}S \rightarrow S = G/K$ в началото $\delta \in S$ се пропуска през експоненциалното изображение $\exp : \text{Lie}G \rightarrow G$ на G , т.е., $\exp_{\delta} = \pi_K \exp$. С други думи,

$$\forall v \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}S, \quad \forall t \in \mathbb{R}, \quad \gamma_{\delta}^v(t) = \widetilde{\gamma}_{\delta}^v(t)K = \exp(tv)K = \exp_{\delta}(tv). \quad (4.1)$$

Следователно периодичността на геодезичната $\gamma_o^v(-\frac{t_o}{2}) = \gamma_o^v(t_o - \frac{t_o}{2}) = \gamma_o^v(\frac{t_o}{2})$ е еквивалентна на $\exp_o(-\frac{t_o}{2}v) = \exp_o(\frac{t_o}{2}v)$ и геодезичната симетрия

$$s_o : S \longrightarrow S,$$

$$s_o(\exp_o(w)) = \exp_o(-w) \quad \text{за } \forall w \in T_o^{\mathbb{R}}S$$

фиксира точката $\exp_o(\frac{t_o}{2}v)$. От определението на Loos-симетрично пространство от некомпактен тип следва, че $\gamma_o^v(\frac{t_o}{2}) = \exp_o(\frac{t_o}{2}v) = \delta = K$. Сега,

$$\gamma_o^v\left(t + \frac{t_o}{2}\right) = \widetilde{\gamma}_o^v\left(t + \frac{t_o}{2}\right)K = \widetilde{\gamma}_o^v(t)\widetilde{\gamma}_o^v\left(\frac{t_o}{2}\right)K = \widetilde{\gamma}_o^v(t)\gamma_o^v\left(\frac{t_o}{2}\right) = \widetilde{\gamma}_o^v(t)K = \gamma_o^v(t)$$

за всяко $t \in \mathbb{R}$. Това противоречи на избора на $t_o \in \mathbb{R}^{>0}$, като минимален период на $\gamma_o^v : \mathbb{R} \rightarrow S$, и показва, че Римановото симетрично пространство $S = G/K$ е от некомпактен тип.

Вземайки предвид $a.(a.b) = b$ за всички $a, b \in (S, \cdot)$ забелязваме, че $a.b \in S$ е решение на $a.x = b$. Нека $x_o \in S$ е решение на $a.x = b$. Експоненциалното изображение $\exp_a : T_a^{\mathbb{R}}S \rightarrow S$ на Римановото симетрично пространство от некомпактен тип S е глобален дифеоморфизъм. Следователно допирателният вектор $v := \exp_a^{-1}(x_o) \in T_a^{\mathbb{R}}S$ е определен коректно и $a.x_o = s_a(\exp_a(v)) = \exp_a(-v) = b$ е еквивалентно на $-v = \exp_a^{-1}(b)$. Съгласно $s_a(\exp_a(w)) = \exp_a(-w)$ за всяко $w \in T_a^{\mathbb{R}}S$, проверяваме непосредствено, че

$$x_o = \exp_a(-\exp_a^{-1}(b)) = s_a(\exp_a \exp_a^{-1}(b)) = s_a(b) = a.b.$$

Това доказва единствеността на решението на уравнение от тип $a.x = b$ в S .

Твърдим, че уравнение от вида $y.a = s_y(a) = b$ също има единствено решение $y_o \in S$ за всички $a, b \in S$. Ако $a = b$, тогава $y = a$ е решение и е единствено съгласно Определение 42 за Loos-симетрично пространство от некомпактен тип. Нека $a, b \in S$ са различни точки. Тъй като пространството S е пълно и секционната кривина е неположителна, съществува единствена геодезична $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow S$, за която $\gamma(0) = 1$ и $\gamma(1) = b$. Нека $\gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)} : \mathbb{R} \rightarrow S$ е геодезичната, за която

$$\gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)}(0) = a \quad \text{и} \quad \left. \frac{d\gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)}(t)}{dt} \right|_{t=0} = \exp_a^{-1}(b).$$

От (4.1) следва $\gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)}(1) = \exp_a(\exp_a^{-1}(b)) = b$, и получаваме, че

$$\gamma \equiv \gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)} : \mathbb{R} \longrightarrow S$$

съвпадат. Точката

$$c := \gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)}\left(\frac{1}{2}\right) = \exp_a\left(\frac{\exp_a^{-1}(b)}{2}\right) = \gamma_a^{\frac{\exp_a^{-1}(b)}{2}}(1)$$

е средата на геодезичната отсечка между a и b , така че $s_c(a) = b$ и $c \in S$ е решение на $y.a = b$.

За произволно решение $d \in S$ на $y.a = s_y(a) = b$, да разгледаме геодезичната $\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)} : \mathbb{R} \rightarrow S$ с

$$\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(0) = d \quad \text{и} \quad \left. \frac{d\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(t)}{dt} \right|_{t=0} = \exp_d^{-1}(a).$$

Тогава $\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(1) = a$ и

$$b = s_d(a) = s_d(\exp_d \exp_d^{-1}(a)) = \exp_d(-\exp_d^{-1}(a)) = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(-1),$$

според (4.1) и определението на s_d . Следователно a и b принадлежат на образа на геодезичната $\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)} : \mathbb{R} \rightarrow S$ и $\gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)}(\mathbb{R}) = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(\mathbb{R})$ съвпадат като подмножества на S . В частност $c = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(\tau) \in \gamma_a^{\exp_a^{-1}(b)}(\mathbb{R})$ за някое $\tau \in \mathbb{R}$. Като приложим s_c върху $s_c(a) = b = s_d(a)$ получаваме, че $s_c s_d(a) = a$. Лема 6.3.2 от книгата на Jost [Jost] дава

$$\forall t \in \mathbb{R}, \quad s_c s_d \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(t) = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(t + 2\tau) \quad d = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(0) \quad \text{и} \quad c = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(\tau).$$

В частност,

$$\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(1) = a = s_c s_d(\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(1)) = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(1 + 2\tau).$$

Понеже геодезичната $\gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)} : \mathbb{R} \rightarrow S$ върху Риманово симетрично пространство от некомпактен тип S е глобален дифеоморфизъм, оттук следва че $1 = 1 + 2\tau$ и $\tau = 0$. Това доказва, че $c = \gamma_d^{\exp_d^{-1}(a)}(0) = d$ е единственото решение на $y.a = b$ от S .

Да допуснем, че $e_r \in S$ е десен неутрален елемент, т.е. $x.e_r = x$ за $\forall x \in S$. Използвайки аксиомите (i) и (ii) от Определение 40 получаваме

$$e_r = x.(x.e_r) = x.x = x \quad \text{за} \quad \forall x \in S.$$

Това противоречи на съществуването на безбройно много точки върху Римановото симетрично пространство S от некомпактен тип и доказва несъществуването на десен неутрален елемент на (S, \cdot) .

Ако $e_l \in S$ е ляв неутрален елемент на (S, \cdot) , то $e_l.x = x$ за $\forall x \in S$. Съгласно Определение 42 за Loos-симетрично пространство от некомпактен тип, оттук следва $x = e_l$. Противоречието установява несъществуването на ляв неутрален елемент на (S, \cdot) . \square

Определение 44. Нека (S, \cdot) е Loos-симетрично пространство от некомпактен тип. За произволни $a, b \in S$ да означим с $x_o(a, b) \in S$ единственото решение на уравнението $a.x = b$, а с $y_o(a, b) \in S$ - единственото решение на $y.a = b$. Подмножество S_1 на S ще наричаме Loos-симетрично подпространство (S_1, \cdot) на (S, \cdot) ако за произволни $a, b \in S_1$ е в сила $a.b, x_o(a, b), y_o(a, b) \in S_1$.

Теорема 45. Нека $S = G/K$ е Риманово симетрично пространство от некомпактен тип и $W \subset S$ е подмногообразие на S . Тогава W е напълно геодезично подпространство на S , тогава и само тогава когато (W, \cdot) е Лоос-симетрично подпространство на (S, \cdot) .

В частност, ако $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е област на периоди и $\pi : D = G_{\mathbb{R}}/V \rightarrow S = G_{\mathbb{R}}/K$ проекцията на D върху Риманово симетрично пространство $S = G_{\mathbb{R}}/K$ от некомпактен тип, то $U \subset D$ е напълно геодезична вариация на структура на Ходж тогава и само тогава когато $(\pi(U), \cdot)$ е Лоос-симетрично подпространство на (S, \cdot) .

Доказателство. Ако W е напълно геодезично подмногообразие на S през началото $\delta = K \in W$ тогава по Теорема 17 допирателното пространство $T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \subset T_{\delta}^{\mathbb{R}}S = \mathfrak{p}_o$ е тройна система на Ли и съществува подгрупа на Ли $G(W)$ на $G_{\mathbb{R}}$ с алгебра на Ли $Lie G(W) = T_{\delta}^{\mathbb{R}}W \oplus [T_{\delta}^{\mathbb{R}}W, T_{\delta}^{\mathbb{R}}W]$, така че $W = G(W)K/K$ е еквивариантно вложено в S Риманово симетрично подпространство от некомпактен тип. Във всяка точка $a \in W$ експоненциалното изображение

$$\exp_a^W = \pi_a^W \exp : T_a^{\mathbb{R}}W \longrightarrow W$$

е композиция на експонентата на матрица $\exp : T_a^{\mathbb{R}}W \rightarrow G(W)_{\mathbb{R}}$ и проекцията $\pi_a^W : G(W)_{\mathbb{R}} \rightarrow G(W)_{\mathbb{R}}/\text{Stab}_{G(W)_{\mathbb{R}}}(a)$ по модул стабилизатора на a в $G(W)_{\mathbb{R}}$. Аналогично,

$$\exp_a^S = \pi_a^S \exp : T_a^{\mathbb{R}}W \longrightarrow S$$

за $\pi_a^S : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}/\text{Stab}_{G_{\mathbb{R}}}(a)$. Подпространството $W \subset S$ е напълно геодезично тогава и само тогава когато

$$\exp_a^S \Big|_{T_a^{\mathbb{R}}W} = \exp_a^W. \quad (4.2)$$

Следователно, за всички $a, b \in W$ с $v := (\exp_a^S)^{-1}(b) \in T_a^{\mathbb{R}}S$, $v_o := (\exp_a^W)^{-1}(b) \in T_a^{\mathbb{R}}W$ имаме равенството $\exp_a^S(v) = b = \exp_a^W(v_o) = \exp_a^S(v_o)$, откъдето $v = v_o$, предвид обратимостта на $\exp_a^S : T_a^{\mathbb{R}}S \rightarrow S$. За всяко $a \in W$ да означим с $s_a : S \rightarrow S$ геодезичната симетрия на S с фиксирана точка a и нека $s_a^W : W \rightarrow W$ е геодезичната симетрия на W с фиксирана точка a . Тогава

$$\begin{aligned} a.b &= s_a(b) = s_a(\exp_a^S(v)) = \exp_a^S(-v) = \\ &= \exp_a^W(-v) = s_a^W(\exp_a^W(v)) = s_a^W(\exp_a^S(v)) = s_a^W(b) \in W. \end{aligned}$$

Според Лема 43 единственото решение на $a.x = b$ в S е $x_o(a, b) = a.b$. В случай, че $a, b \in W$, от горните разсъждения следва $x_o(a, b) \in W$.

За произволни $a, b \in W$, от Лема 43 получаваме, че единственото решение на $y.a = b$ в S е

$$y_o^S = \exp_a^S \left(\frac{(\exp_a^S)^{-1}(b)}{2} \right).$$

Сега от (4.2) извеждаме, че

$$y_o^S = \exp_a^W \left(\frac{(\exp_a^W)^{-1}(b)}{2} \right) \in W$$

е единственото решение на $y.a = b$ от W и (W, \cdot) е Loos-симетрично подпространство на (S, \cdot) .

Нека (W, \cdot) е Loos-симетрично подпространство на Loos-симетрично пространство (S, \cdot) от некомпактен тип. Тогава (W, \cdot) е Loos-симетрично пространство от некомпактен тип, а оттам и Риманово симетрично пространство от некомпактен тип $W = G(W)_{\mathbb{R}}/K(W)_{\mathbb{R}}$. Твърдим, че $G(W)$ е подгрупа на $G_{\mathbb{R}}$. За целта, да отбележим, че за произволно $a \in W$, геодезичната симетрия $s_a : S \rightarrow S$ на $S = G_{\mathbb{R}}/K$ се ограничава до изображение $s_a : W \rightarrow W$. За произволно $b \in W$, единственото решение $x_o(a, b)$ на $s_a(x) = a.x = b$ от S принадлежи на W . Това доказва обратимостта на $s_a : W \rightarrow W$. Тъй като $s_a(a) = a$ и $(ds_a)_a = -\text{Id}_{T_a^{\mathbb{R}}W}$, инволюцията $s_a : W \rightarrow W$ съвпада с геодезичната симетрия $s_a^W : W \rightarrow W$ на W , асоциирана с $a \in W$. Всички $s_a^W \in G(W)$ са изометрии на Римановото симетрично пространство $W = G(W)/K(W)$ и групата на $\text{Lie } G(W)$ се поражда от $s_a^W = s_a|_W$ с $a \in W$. Това позволява разглеждането на $G(W)$ като подгрупа на $G_{\mathbb{R}}$.

Групата на $\text{Lie } G(W)$ действа транзитивно върху подпространството W на S . Затова $W = G(W)K/K$ е $G(W)$ -орбитата на началото $\delta = K \in W$ и $W \simeq G(W)/G(W) \cap K$. В частност, $K(W) = \text{Stab}_{G(W)}(\delta) = G(W) \cap \text{Stab}_{G_{\mathbb{R}}}(\delta) = G(W) \cap K$.

За всяка точка $a \in S = G_{\mathbb{R}}/K$, геодезичната симетрия $s_a : S \rightarrow S$ съответства на инволютивен автоморфизъм

$$\begin{aligned} \sigma_a : G_{\mathbb{R}} &\longrightarrow G_{\mathbb{R}}, \\ \sigma_a(g) &= s_a g s_a \quad \text{for } \forall g \in G_{\mathbb{R}} \end{aligned}$$

на групата $G_{\mathbb{R}}$ (виж Теорема IV.3.3 от [Helgason]). В частност, за началото $\delta = K \in G_{\mathbb{R}}/K$, диференциалът $(d\sigma_{\delta})_e : \text{Lie } G_{\mathbb{R}} \rightarrow \text{Lie } G_{\mathbb{R}}$ на σ_{δ} в неутралния елемент $e \in G_{\mathbb{R}}$ съвпада с Картановата инволюция на $\mathfrak{g}_o = \text{Lie } G_{\mathbb{R}}$ с фиксирани точки $\text{Lie } K$ и собствено пространство \mathfrak{p}_o , отговарящо на собствената стойност (-1) . Да означим с $s_a^W = s_a|_W$ инволютивните автоморфизми

$$\begin{aligned} \sigma_a^W : G(W) &\longrightarrow G(W), \\ \forall g \in G(W), \quad \sigma_a^W(g) &= s_a^W g s_a^W = s_a g s_a, \end{aligned}$$

реализиращи ограниченията на $\sigma : G_{\mathbb{R}} \rightarrow G_{\mathbb{R}}$ върху $G(W)$ за всички $a \in W$. Следователно, Картановата инволюция $(d\sigma_{\delta})_e : \text{Lie } G_{\mathbb{R}} \rightarrow \text{Lie } G_{\mathbb{R}}$ на $\text{Lie } G_{\mathbb{R}}$ се ограничава до Картановата инволюция

$$(d\sigma_{\delta}^W)_e = (d\sigma_{\delta})_e : \text{Lie } G(W) \longrightarrow \text{Lie } G(W)$$

на $\mathfrak{g}(W) = \text{Lie } G(W)$ и $\mathfrak{g}(W)$ е $(d\sigma_{\delta})_e$ -инвариантно. Това позволява да представим $\mathfrak{g}(W) = \mathfrak{g}(W)^{(1)} \oplus \mathfrak{g}(W)^{(-1)}$ като директна сума на собствените подпространства $\mathfrak{g}(W)^{(\varepsilon)}$, отговарящи на собствените стойности $\varepsilon = \pm 1$ на изображението $(d\sigma_o)_e$. Тъй като $\mathfrak{g}(W)$ е подпространство на $\mathfrak{g}_o = \text{Lie } G_{\mathbb{R}}$, имаме $\mathfrak{g}(W)^{(\varepsilon)} = \mathfrak{g}(W) \cap \mathfrak{g}_o^{(\varepsilon)}$ за съответните собствени подпространства $\mathfrak{g}_o^{(\varepsilon)}$ на $(d\sigma_o)_e$ в \mathfrak{g}_o . Сега от $\mathfrak{g}_o^{(1)} = \text{Lie } K$ и $\mathfrak{g}_o^{(-1)} = \mathfrak{p}_o$ следва, че

$$\mathfrak{g}(W) = [\mathfrak{g}(W) \cap \text{Lie } K] \oplus [\mathfrak{g}(W) \cap \mathfrak{p}_o].$$

По този начин получаваме, че допирателното пространство към W в началото $\delta \in W$ се отъждествява естествено с

$$T_{\delta}^{\mathbb{R}}W = T_{\delta}^{\mathbb{R}}(G(W)/G(W) \cap K) = \mathfrak{g}(W)/\mathfrak{g}(W) \cap \text{Lie}K = \mathfrak{g}(W) \cap \mathfrak{p}_o.$$

За да докажем, че подмногообразието $W \subset S$ е геодезично в $\delta \in W$ да забележим, че S -геодезичната, допираща се до $v \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}W = \mathfrak{g}(W) \cap \mathfrak{p}_o$ в $\delta \in W$ е $\gamma_{\delta}^v : \mathbb{R} \rightarrow S$, $\gamma_{\delta}^v(t) = \pi_K \exp(tv)$ за всяко $t \in \mathbb{R}$. Предвид $\exp(tv) \in \exp \mathfrak{g}(W) = G(W)$, става ясно че

$$\forall t \in \mathbb{R}, \quad \gamma_{\delta}^v(t) \in \pi_K G(W) = G(W)K/K = W.$$

Следователно $\gamma_{\delta}^v : \mathbb{R} \rightarrow W$ е W -геодезична и $W \subset S$ е геодезично в $\delta \in W$. Поради хомогенността на $W \simeq G(W)/G(W) \cap K$, това е достатъчно за пълната геодезичност на W в S .

Последният извод от твърдението се получава директно от Следствие 26, в което установяваме че вариация на структура на Hodge U е напълно геодезично подпространство на D тогава и само тогава когато проекцията и $\pi(U)$ е напълно геодезично подмногообразие на S .

□

4.3 Loos-ермитови симетрични пространства от некомпактен тип

Да припомним, че Риманово симетрично пространство от некомпактен тип G/K е ермитово симетрично, тогава и само тогава когато максималната компактна подгрупа K на G има нетривиален център Z_K , изоморфен на окръжност S^1 (виж Теорема VIII.6.1 от [Helgason]). В тази ситуация, като разгледаме присъединеното действие на $\mathfrak{g}_o = \text{Lie}G_{\mathbb{R}}$ върху себе си, ограничено до алгебрата на Ли $\text{Lie}Z_K$ на Z_K , тя действа с умножение с чисто имагинерно комплексно число $\sqrt{-1}r \in \mathbb{C}$, $r \in \mathbb{R}$. В частност, комплексната структура $J_{\delta} : T_{\delta}^{\mathbb{R}}G/K \rightarrow T_{\delta}^{\mathbb{R}}G/K$ в началото $\delta \in G/K$ принадлежи на $\text{Lie}Z_K$. Използвайки глобално дифеоморфното експоненциално изображение $\exp_{\delta} = \pi_K \exp : T_{\delta}^{\mathbb{R}}G/K \rightarrow G/K$, определяме дифеоморфизма

$$j_{\delta} : G/K \longrightarrow G/K,$$

$$\forall u \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}G/K = \mathfrak{p}_o, \quad j_{\delta}(\exp_{\delta}(u)) := \exp_{\delta}(J_{\delta}u).$$

Ако $s_{\delta} : G/K \rightarrow G/K$, $s_{\delta}(\exp_{\delta}(u)) := \exp_{\delta}(-u)$ за всяко $u \in T_{\delta}^{\mathbb{R}}G/K = \mathfrak{p}_o$ е геодезичната симетрия на G/K в $\delta \in G/K$ то $j_{\delta}^2 = s_{\delta}$, тъй като

$$\forall u \in \mathfrak{p}_o, \quad j_{\delta}^2(\exp_{\delta}(u)) = \exp_{\delta}(J_{\delta}^2(u)) = \exp_{\delta}(-u).$$

Определение 46. *Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип е диференцируемо многообразие S с гладка бинарна операция*

$$S \times S \longrightarrow S,$$

$$(x, y) \mapsto x * y,$$

която изпълнява следните условия

- (i) $\forall x \in S, \quad x * x = x;$
- (ii) $\forall x, y \in S, \quad x * \{x * [x * (x * y)]\} = y;$
- (iii) $\forall x, y, z \in S, \quad x * (y * z) = (x * y) * (x * z);$
- (iv) ако $x * (x * y) = y$ за някои $x, y \in S$, то $x = y$.

Твърдение 47. Всяко ермитово симетрично пространство от некомпактен тип $S = G/K$ е Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип $(S, *)$ с бинарна операция

$$S \times S \longrightarrow S,$$

$$\forall x, y \in S, \quad (x, y) \mapsto x * y = j_x(y) := \exp_x J_x \exp_x^{-1}(y),$$

където $\exp_x : T_x^{\mathbb{R}}G/K \rightarrow G/K$ е експоненциалното изображение на G/K в $x \in G/K$ и $J_x : T_x^{\mathbb{R}}G/K \rightarrow T_x^{\mathbb{R}}G/K$ е комплексната структура в x .

Доказателство. Трябва да се проверят аксиомите за Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип. Първо да забележим, че от $\exp_x^{-1}(x) = 0 \in T_x^{\mathbb{R}}G/K$ веднага следва, че

$$\forall x \in G/K, \quad x * x = j_x(x) = \exp_x J_x \exp_x^{-1}(x) = \exp_x J_x(0) = \exp_x(0) = x.$$

След това имаме $j_x^s = (\exp_x J_x \exp_x^{-1})^s = \exp_x J_x^s \exp_x^{-1}$ за всички $s \in \mathbb{N}$, $x \in S$. В частност, за $s = 4$ получаваме $j_x^4 = \text{Id}_S$ и прилагаме към $y \in S$, за да докажем (ii).

За да докажем третата аксиома на Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип да обърнем внимание, че $j_x : G/K \rightarrow G/K$, $j_x(y) := \exp_x J_x \exp_x^{-1}(y)$ са холоморфни изометрии за G -инвариантната метрика. Наистина, за произволни $y, z \in G/K$ разстоянието

$$\begin{aligned} d(j_x(y), j_x(z)) &= d(\exp_x J_x \exp_x^{-1}(y), \exp_x J_x \exp_x^{-1}(z)) = \\ &= d(\exp_x \exp_x^{-1}(y), \exp_x \exp_x^{-1}(z)) = d(y, z), \end{aligned}$$

се запазва, тъй като комплексната структура $J_x \in \text{Lie}Z_K \subset \text{Lie}K \subset \text{Lie}G$ е диференциал на изометрия. Имайки предвид, че G и следователно K се състоят от холоморфни изометрии на G/K , правим заключението, че $j_x : G/K \rightarrow G/K$ е холоморфно изображение.

Твърдим, че диаграмата е комутативна

$$\begin{array}{ccc} S & \xrightarrow{j_x} & S \\ \downarrow j_y & & \downarrow j_{j_x(y)} \\ S & \xrightarrow{j_x} & S \end{array} \quad (4.3)$$

за произволни $x, y \in S$. Ако $v \in T_y^{\mathbb{R}}S$ е допирателен вектор към S в y , да означим с $\gamma_y^v : \mathbb{R} \rightarrow S$ геодезичната, през $y = \gamma_y^v(0)$, с допирателен вектор

$$\left. \frac{d\gamma_y^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v \quad \text{в} \quad y.$$

В доказателството на Лема 43 установихме, че за произволни различни точки $y, z \in S$ векторът $\exp_y^{-1}(z) \in T_y^{\mathbb{R}}S$ е ненулев и кривата

$$\gamma_y^{\exp_y^{-1}(z)}(t) : \mathbb{R} \longrightarrow S$$

е единствената геодезична с $\gamma_y^{\exp_y^{-1}(z)}(0) = y$ и $\gamma_y^{\exp_y^{-1}(z)}(1) = z$. Следователно

$$S = \bigcup_{v \in T_y S \setminus \{0\}} [\gamma_y^v(\mathbb{R})]$$

се покрива от обединението на образите на $\gamma_y^v : \mathbb{R} \rightarrow S$ за всички ненулеви вектори $v \in T_y^{\mathbb{R}}S$. Всъщност, достатъчно е да вземем по един ненулев вектор v от всяка реална права $T_y^{\mathbb{R}}S$ през началото $0 \in T_y^{\mathbb{R}}S$, за да покроем S . Комутативността на диаграмата (4.3) ще се изведе с доказване на съвпадението

$$j_{j_x(y)} j_x \gamma_y^v(t) = j_x j_y \gamma_y^v(t) : \mathbb{R} \longrightarrow S \quad (4.4)$$

на гладки криви в S . Използвайки (4.1) забелязваме, че геодезичните върху S са проекции на 1-параметрични подгрупи на G , така че $\gamma_y^v(t) = \gamma_y^{tv}(1) = \exp_y(tv)$. Следователно за произволни $v \in T_y^{\mathbb{R}}S$, $t \in \mathbb{R}$ имаме

$$j_y \gamma_y^v(t) = j_y \exp_y(tv) = \exp_y J_y(tv) = \exp_y(t J_y(v)) = \gamma_y^{J_y(v)}(t). \quad (4.5)$$

Изометрията $j_x : S \rightarrow S$ трансформира геодезичната $\gamma_y^v(t)$ с

$$\gamma_y^v(0) = y, \quad \left. \frac{d\gamma_y^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = v$$

в геодезичната $j_x \gamma_y^v : \mathbb{R} \rightarrow S$ с $j_x \gamma_y^v(0) = j_x(y)$. Заради

$$\left. \frac{dj_x \gamma_y^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = (dj_x)_y \left. \frac{d\gamma_y^v(t)}{dt} \right|_{t=0} = (dj_x)_y v,$$

това е геодезичната

$$\gamma_{j_x(y)}^{(dj_x)_y v}(t) = j_x \gamma_y^v(t) : \mathbb{R} \longrightarrow S, \quad (4.6)$$

с допирателен вектор $(dj_x)_y v$ в $j_x(y)$. Аналогично, геодезичната

$$j_y \gamma_y^v(t) = \gamma_y^{J_y(v)}(t) : \mathbb{R} \longrightarrow S$$

от (4.5) се изобразява в геодезичната

$$j_x j_y \gamma_y^v(t) = j_x \gamma_y^{J_y(v)}(t) = \gamma_{j_x(y)}^{(dj_x)_y J_y(v)}(t) : \mathbb{R} \longrightarrow S.$$

Холоморфността на $j_x : S \rightarrow S$ е еквивалентна на комутирането $(dj_x)_y J_y = J_{j_x(y)}(dj_x)_y$ на диференциала на j_x в y със съответната комплексна структура, така че получаваме

$$j_x j_y \gamma_y^v(t) = \gamma_{j_x(y)}^{J_{j_x(y)}(dj_x)_y(v)}(t) = j_{j_x(y)} \gamma_{j_x(y)}^{(dj_x)_y(v)}(t) = j_{j_x(y)} j_x \gamma_y^v(t),$$

след като сме приложили (4.5) and (4.6). Това доказва (4.4) и (4.3). В частност, за всяка точка $z = \gamma_y^v(t)$ имаме

$$x * (y * z) = j_x j_y(z) = j_{j_x(y)} j_x(z) = (x * y) * (x * z),$$

което е третата аксиома за Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип.

Накрая, ако точката $x * (x * y) = \exp_x J_x^2 \exp_x^{-1}(y) = \exp_x(-\exp_x^{-1}(y))$ съвпада с точката $y = \exp_x(\exp_x^{-1}(y))$, то $-\exp_x^{-1}(y) = \exp_x^{-1}(y)$, тъй като $\exp_x : T_x^{\mathbb{R}}G/K \rightarrow G/K$ е глобален дифеоморфизъм. Сега от $\exp_x^{-1}(y) = 0 \in T_x^{\mathbb{R}}G/K$ следва $y = \exp_x \exp_x^{-1}(y) = \exp_x(0) = x$, което доказва аксиома (iv) за Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип. □

За да установим, че всяко Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип $(S, *)$ е ермитово симетрично пространство от некомпактен тип G/K , ще докажем следната лема.

Лема 48. *Нека $(S, *)$ е Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип. Тогава (S, \cdot) е Loos-симетрично пространство от некомпактен тип с операцията*

$$\forall x, y \in S, \quad x \cdot y := x * (x * y).$$

Доказателство. От определението на $x \cdot y$ имаме:

$$x \cdot y = x * (x * y) = \exp_x(-\exp_x^{-1}(y)).$$

Следователно $x \cdot y = s_x(y)$, където $s_x : S \rightarrow S$ е геодезичната симетрия на Loos-ермитовото симетрично пространство S от некомпактен тип. Според Твърдение 39 и забележката преди Определение 42, двойката (S, \cdot) е Loos-симетрично пространство от некомпактен тип. □

Твърдение 49. *Всяко Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип $(S, *)$ е ермитово симетрично пространство от некомпактен тип $S = G/K$, чиято комплексна структура в произволна точка*

$$J_x : T_x^{\mathbb{R}}G/K \longrightarrow T_x^{\mathbb{R}}G/K$$

се задава с

$$\forall u \in T_x^{\mathbb{R}}G/K, \quad J_x(u) := \exp_x^{-1}(x * \exp_x(u)).$$

Доказателство. От Лема 48 имаме, че (S, \cdot) е Loos-симетрично пространство от некомпактен тип с операцията $x \cdot y := x * (x * y)$ за всички $x, y \in S$. Тогава от Лема 43 следва, че $S = G/K$ е риманово симетрично пространство от некомпактен тип. За всяка точка $x \in S$, съществува дифеоморфизъм $j_x : S \rightarrow S$ от ред 4, тъй като $j_x^4 = \text{Id}_S$ и $s_x = j_x^2 \neq \text{Id}_S$. От $j_x = \exp_x J_x \exp_x^{-1}$ следва $J_x = \exp_x^{-1} j_x \exp_x$, откъдето

$$\forall u \in T_x^{\mathbb{R}}G/K, \quad J_x(u) = \exp_x^{-1} j_x \exp_x(u) = \exp_x^{-1}(x * \exp_x(u)).$$

□

Комбинирайки Следствие 25, Теорема 45 и Твърдение 47, получаваме следното

Следствие 50. *Нека $D = G_{\mathbb{R}}/V$ е област на периоди, $\pi : D \rightarrow S = G_{\mathbb{R}}/K$ е проекция върху Риманово симетрично пространство от некомпактен тип S и (S, \cdot) е структурата на Loos-симетрично пространство, зададена с геодезичните изометрии*

$$x \cdot y = s_x(y) = s_x(\exp_x \exp_x^{-1}(y)) = \exp_x(-\exp_x^{-1}(y)) \quad \text{за } \forall x, y \in S.$$

Вариация на структура на Hodge $U \subset D$ е напълно геодезична тогава и само тогава когато $\pi(U) \subset S = G_{\mathbb{R}}/K$ допуска структура $(\pi(U), *)$ на Loos-ермитово симетрично пространство от некомпактен тип, чието асоциирано Loos-симетрично пространство от некомпактен тип $(\pi(U), *^2)$ с операцията $x *^2 y := x * (x * y)$ е Loos-симетрично подпространство на (S, \cdot) .

Библиография

- [Cattani] Cattani E., Introduction to variations of Hodge structure, in *Hodge Theory*, Edt. by Cattani E., Zein F., Griffiths Ph., Trang L.D, Princeton University Press, 2013.
- [FriedmanLaza] Friedman R., Laza R, Semi-algebraic horizontal subvarieties of Calabi-Yau type, arXiv:1109.5632v4 [mathAG], 25 Feb 2013.
- [Helgason] S. Helgason, *Differential Geometry, Lie Groups, and Symmetric Spaces*, Academic Press, 1978.
- [Jost] Jost J., *Riemannian Geometry and Geometric Analysis*, University Texts, Springer, 2002.
- [LiuShen] Liu K., Shen Y., Boundedness of the images of period maps and applications, arxiv:1507.01860v1 [mathAG], 30 Jun 2015.
- [LiuYin] Liu K., Yin Ch., Quantum correction and the moduli spaces of Calabi-Yau manifolds, arXiv:1411.0069v1[mathDG], 1 Nov 2014.
- [Loos] Loos O., *Symmetric spaces*, Benjamin, vol.1 - 1969, vol. 2 - 1970.
- [NagyStrambach] Nagy P., Strambach K., *Loops in Groups Theory and Lie Theory*, de Gruyter Expositions in Mathematics 35, Walter de Gruyter, 2002.
- [Robles] Robles C., Classification of horizontal $SL(2)$ s, arXiv:1405.3163v3[mathAG], 31 Jul 2015.
- [Sabinin] Sabinin L., *Smooth Quasigroups and Loops*, Kluwer Academic Publishers, 1999.
- [Schmid] Schmid W., Variation of Hodge structure: the singularities of the period mapping, *Inventiones Mathematicae* 22 (1973), 211-319.
- [Voisin] Voisin C., *Hodge Theory and Complex Algebraic Geometry - I*, Cambridge Studies in Advanced Mathematics 76, Cambridge University Press, 2002.